TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI

Himayelerinde

Türkiye Yaşlılık Saha Araştırması Kitabı

III
YAŞLILIK
ŞÛRASI

Ulu çınarlarımızla birlikte geleceğe yürüyoruz

aile.gov.tr

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI

Himayelerinde

II. YAŞLILIK ŞÛRASI

Ulu çınarlarımızla birlikte geleceğe yürüyoruz

Türkiye Yaşlılık Saha Araştırması Kitabı

Eylül 2026

Türkiye Yaşlılık Saha Araştırması Kitabı
Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Yayınevi
Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü Yayın No:7
Sertifika No: 49365

ISBN
978-625-8402-14-8

Yazarlar
Doç. Dr. Fatih ELİBOL, *ASHB EYHGM YPD Daire Başkanı- Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi*
Esra BEKTAŞ, *ASHB EYHGM ASH Uzman Yardımcısı*
Doç. Dr. Zeynep Esra ABAY ÇELİK, *Sağlık Bilimleri Üniversitesi*
Öğr. Gör. Melike AVŞAR, *Sağlık Bilimleri Üniversitesi*
Dr. Öğr. Üyesi Süleyman SOYHANOĞLU, *İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi*
Dr. Hatice Reyhan ÖZGÖBEK, *ASHB EYHGM Fizyoterapist*
Dr. Esma İNCE KESER, *ASHB ÇHGM ASH Uzmanı*

İnfografik Tasarım
Esra BEKTAŞ, *ASHB EYHGM ASH Uzman Yardımcısı*

Tasarım ve Dizgi
Muhammed Furkan SUNGUR, *Sanat Yönetmeni*

İletişim
Eskişehir Yolu Söğütözü Mahallesi 2177 Sokak No: 10/A 06510 Çankaya/ANKARA
T +90 312 705 70 00 • **F** +90 312 705 70 85

Her hakkı saklıdır. Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz, izin almadan çoğaltılamaz.

II. YAŞLILIK ŞÛRASI

Ulu çınarlarımızla birlikte geleceğe yürüyoruz

İÇİNDEKİLER

Ön Söz 16

1. Araştırmanın Amacı ve Yöntemi 20

1.1. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı 20
1.2. Araştırmanın Evreni ve Temsil Gücü 20
1.3. Araştırmanın Örneklemi 20
1.4. Veri Toplama Süreci 21
1.5. Veri Kalite Kontrolü ve Gerçek Zamanlı Takip 21
1.6. Ölçme Aracının Geliştirilmesi ve Kapsam Geçerliliği 22
1.7. Nicel Verilerin Analizi 22
1.8. Nitel Verilerin Analizi 23
1.8.1. Veri ve Analiz Yaklaşımı 23
1.8.2. Kod Kitabı 26
1.8.3. Kodlama Yaklaşımları ve Doğrulama Tasarımı 26
1.8.4. Uyum Ölçüleri 27
1.8.5. Güvenilirlik Bulguları 27

1.9. Etik Hususlar ve Sınırlılıklar 28

2. Hanede ve Huzurevinde Yaşayan Yaşlılara İlişkin Veriler 30

2.1. Hanede Yaşayan Yaşlılara İlişkin Nicel Veriler 30
2.2. Huzurevinde Yaşayan Yaşlılara İlişkin Nicel Veriler 68
2.3. Hanede ve Huzurevinde Yaşayan Yaşlılara İlişkin Nitel Veriler 96

3. Yaşlı Yakınlarına İlişkin Veriler 102

3.1. Yaşlı Yakınlarına İlişkin Nicel Veriler 102
3.2. Yaşlı Yakınlarına İlişkin Nitel Veriler 124

Ekler 132

Kaynakça 154

II. YAŞLILIK ŞÛRASI

Ulu çınarlarımızla birlikte geleceğe yürüyoruz

İNFOGRAFİKLER LİSTESİ

İnfografik 1: Hanede Yaşayan Yaşlıların Yaşadıkları Yerleşim Yeri Türü 30

İnfografik 2: Hanede Yaşayan Yaşlıların Hane Yaşam Düzeni 30

İnfografik 3: Hanede Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Dağılımı 31

İnfografik 4: Hanede Yaşayan Yaşlıların Yaş Grubuna Göre Dağılımı 31

İnfografik 5: Hanede Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Yaş Grupları 32

İnfografik 6: Hanede Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Hane Yaşam Düzeni 32

İnfografik 7: Hanede Yaşayan Yaşlıların Hane Halkı Büyüklüğü 33

İnfografik 8: Tek Başına Yaşayan Yaşlıların Yaş Grubuna Göre Dağılımı 33

İnfografik 9: Hanede Yaşayan Yaşlıların Mesleklere Göre Dağılımı 34

İnfografik 10: Hanede Yaşayan Yaşlıların Eğitim Durumu 34

İnfografik 11: Hanede Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Eğitim Durumları 35

İnfografik 12: Hanede Yaşayan Okuryazar Olmayan Yaşlıların Yaş Gruplarına Göre Dağılımı 35

İnfografik 13: Hanede Yaşayan Yaşlıların Medeni Durumu 36

İnfografik 14: Hanede Yaşayan Yaşlılarda Çocuk Sahibi Olma-Olmama Durumuna Göre Dağılımı 36

İnfografik 15: Hanede Yaşayan Yaşlıların Sahip Olunan Çocuk Sayısına Göre Dağılımı 37

İnfografik 16: Hanede Yaşayan Yaşlıların Torun Sahibi Olma-Olmama Durumu 37

İnfografik 17: Hanede Yaşayan Yaşlıların Torun Sayısı 38

İnfografik 18: Hanede Yaşayan Yaşlıların Çalışma Durumuna Göre Dağılımı 38

İnfografik 19: Hanede Yaşayan Yaşlıların Çalışma İsteği 39

İnfografik 20: Hanede Yaşayan Yaşlıların Yaş Gruplarına Bir İşte Çalışma Durumu 39

İnfografik 21: Hanede Yaşayan Yaşlıların Geçim Kaynakları 40

İnfografik 22: Hanede Yaşayan Yaşlıların Gelir Durumu 40

İnfografik 23: Hanede Yaşayan Yaşlıların Kronik/Süreğen Hastalık Durumuna Göre Dağılımı 41

İnfografik 24: Hanede Yaşayan Yaşlıların Kronik/Süreğen Hastalık Durumlarının Yaş Gruplarına Göre Dağılımı 41

İnfografik 25: Hanede Yaşayan Yaşlıların Psikolojik Destek Alma Durumu 42

İnfografik 26: Hanede Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Psikolojik Destek Alma Durumu 42

İnfografik 27: Hanede Yaşayan Yaşlıların Bağımlılık Durumuna Göre Dağılımı 43

İnfografik 28: Hanede Yaşayan Yaşlıların Sigara Bağımlılık Durumlarının Yaş Gruplarına Göre Dağılımı 43

İnfografik 29: Hanede Yaşayan Yaşlıların Bağımlılık Durumlarının Cinsiyete Göre Dağılımı 44

İnfografik 30: Hanede Yaşayan Yaşlıların Düzenli İlaç Kullanma Durumuna Göre Dağılımı 44

İnfografik 31: Hanede Yaşayan Yaşlıların Günlük Kullandıkları İlaç Çeşidi 45

İnfografik 32: Hanede Yaşayan Yaşlıların Engellilik Durumuna Göre Dağılımı 45

İnfografik 33: Hanede Yaşayan Yaşlıların Engellilik Durumuna Göre Dağılımı (Yaş Kırılımı) 46

İnfografik 34: Hanede Yaşayan Yaşlıların Engel Türüne Göre Dağılımı 46

İnfografik 35: Hanede Yaşayan Yaşlıların Engel Kategori Sayısına Göre Dağılım 47

İnfografik 36: Hanede Yaşayan Yaşlıların Engelli Raporu Bulunması ve Bağımlılık Derecesine Göre Dağılımı 47

İnfografik 37: Engelli Raporu Bulunan Yaşlıların Bağımlılık Derecesi 48

İnfografik 38: Hanede Yaşayan Yaşlıların Tam Bağımlılık Durumunun Cinsiyet ve Yaş Gruplarına Göre Dağılımı 48

İnfografik 39: Hanede Yaşayan Yaşlıların Yardımcı Cihaz/Destek Aleti Kullanımı 49

İnfografik 40: Hanede Yaşayan Yaşlıların Kullandıkları Yardımcı Cihazlar 49

İnfografik 41: Hanede Yaşayan Yaşlıların Yaş Grubuna Göre Yardımcı Cihaz/Destek Aleti Kullanma Durumu 50

İnfografik 42: Hanede Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Yardımcı Cihaz/Destek Aleti Kullanımı 50

İnfografik 43: Hanede Yaşayan Yaşlıların Kullanılan Yardımcı Cihaz Sayısına Göre Dağılımı..... 51

İnfografik 44: Hanede Yaşayan Yaşlıların Son Bir Yılda Hastaneye Gitme Sıklığı 51

İnfografik 45: Hanede Yaşayan Yaşlılardan Son Bir Yılda 6 ve Daha Fazla Hastaneye Gidenlerin Cinsiyete Göre Dağılımı 52

İnfografik 46: Hanede Yaşayan Yaşlıların Son Bir Yılda Evde Sağlık Hizmeti Alma Durumuna Göre Dağılımı 52

İnfografik 47: Hanede Yaşayan Yaşlıların Son Bir Yılda Düşme Durumuna Göre Dağılımı..... 53

İnfografik 48: Hanede Yaşayan Yaşlıların Son Bir Yılda Düşme Durumunun Yaş Gruplarına Göre Dağılımı 53

İnfografik 49: Hanede Yaşayan Yaşlıların Son Bir Yılda Düşme Sıklığına Göre Dağılımı..... 54

İnfografik 50: Hanede Yaşayan Yaşlıların Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hizmeti Alma Durumu..... 54

İnfografik 51: Hanede Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hizmeti Alma Durumu..... 55

İnfografik 52: Hanede Yaşayan Yaşlıların FTR Hizmetini Aldığı Yere Göre Dağılımı..... 55

İnfografik 53: Hanede Yaşayan Yaşlıların Aldıkları FTR Seans Sayısına Göre Dağılımı..... 56

İnfografik 54: Hanede Yaşayan Yaşlıların Desteğe İhtiyaç Duyduğu Alanlar 56

İnfografik 55: Hanede Yaşayan Yaşlıların Desteğe İhtiyaç Duyduğu Diğer Alanlar ... 57

İnfografik 56: Hanede Yaşayan Yaşlıların Kişisel Bakım Destek İhtiyaçlarının Yaşa Göre Dağılımı 57

İnfografik 57: Hanede Yaşayan Yaşlıların Destek Kaynakları 58

İnfografik 58: Hanede Yaşayan Yaşlılar Tarafından Bakım Verilen Kişiler..... 58

İnfografik 59: Hanede Yaşayan Yaşlıların Çağrı Butonu İhtiyacı..... 59

İnfografik 60: Hanede Yaşayan Yaşlıların Çağrı Cihazını Kullanma Amaçları 59

İnfografik 61: Hanede Yaşayan Yaşlıların Ev İçi/Dışı Güvenlik Düzenlemelerinin Dağılımı 60

İnfografik 62: Hanede Yaşayan Yaşlıların Aktif Yaşlanma Faaliyetlerine Katılımları . 60

İnfografik 63: Hanede Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Aktif Yaşlanma Faaliyetlerine Katılımları 61

İnfografik 64: Hanede Yaşayan Yaşlıların Belediye Hizmetlerinden Yararlanma Durumları 61

İnfografik 65: Hanede Yaşayan Yaşlıların Yararlandığı Belediye Hizmetleri 62

İnfografik 66: Hanede Yaşayan Yaşlıların Belediye Hizmetlerinden Haberdar Olma Durumu 62

İnfografik 67: Hanede Yaşayan Yaşlıların Özel İmkân/İstisnalardan Yararlanma Durumu 63

İnfografik 68: Özel İstisna ve İndirimlerden Yararlanmayan Yaşlıların Özel İstisna ve İndirimlerden Haberdar Olma Durumları 63

İnfografik 69: Hanede Yaşayan Yaşlıların Teknolojik Cihaz/Uygulama Kullanabilme Durumu 64

İnfografik 70: Hanede Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Teknolojik Cihaz/Uygulama Kullanabilme Durumu 64

İnfografik 71: Hanede Yaşayan Yaşlıların Kullandıkları Teknolojik Cihazlar 65

İnfografik 72: Hanede Yaşayan Yaşlıların Yaş Gruplarına Göre Telefon Kullanım 65

İnfografik 73: Hanede Yaşayan Yaşlıların Kullandıkları Uygulamalar 66

İnfografik 74: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Yerleşim Yeri Türü 68

İnfografik 75: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Dağılımı 68

İnfografik 76: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Yaş Grubuna Göre Dağılımı 69

İnfografik 77: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Yaş Grupları 69

İnfografik 78: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Mesleklere Göre Dağılımı 70

İnfografik 79: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Meslek Gruplarının Cinsiyete Göre Dağılımı 70

İnfografik 80: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Eğitim Durumu 71

İnfografik 81: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Eğitim Durumu 71

İnfografik 82: Huzurevinde Yaşayan Okuryazar Olmayan Yaşlıların Yaş Gruplarına Göre Dağılımı 72

İnfografik 83: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Medeni Durumu 72

İnfografik 84: Huzurevinde Yaşayan Bekar ve Evli Yaşlıların Cinsiyete Göre Dağılımı..... 73

İnfografik 85: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Çocuk Sahibi Olma-Olmama Durumuna Göre Dağılımı 73

İnfografik 86: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Çocuk Sayısı 74

İnfografik 87: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Torun Sahibi Olma-Olmama Durumuna Göre Dağılımı 74

İnfografik 88: Torun Sahibi Olan Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Torun Sayısı Dağılımı..... 75

İnfografik 89: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Geçim Kaynakları 75

İnfografik 90: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Aylık Gelir Durumu..... 76

İnfografik 91: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Başlıca Gelir Gruplarının Cinsiyete Göre Dağılımı 76

İnfografik 92: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Kronik/Süreğen Hastalık Durumu... 77

İnfografik 93: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Yaş Gruplarına Göre Kronik/Süreğen Hastalık Durumu 77

İnfografik 94: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Psikolojik Destek Alma Durumu..... 78

İnfografik 95: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Psikolojik Destek Alma Durumu..... 78

İnfografik 96: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Bağımlılık Durumu..... 79

İnfografik 97: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Bağımlılık Durumlarının Dağılımı..... 79

İnfografik 98: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Yaş Gruplarına Göre Sigara Kullanımı 80

İnfografik 99: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Düzenli İlaç Kullanımı 80

İnfografik 100: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Günlük Kullandıkları İlaç Çeşidi Sayısı 81

İnfografik 101: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Engel Durumuna Göre Dağılımı 81

İnfografik 102: Huzurevinde Yaşayan Yaşlılarda Engel Durumunun Yaş Gruplarına Göre Dağılımı 82

İnfografik 103: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Engel Türlerine Göre Dağılımı 82

İnfografik 104: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Engelli Raporu Bulunması Durumuna Göre Dağılımı 83

İnfografik 105: Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Engelli Raporlarındaki Bağımlılık Derecesi..... 83

İnfografik 106. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Engelli Yaşlılara Yönelik İstisnalardan Yararlanma Durumuna Göre Dağılımı..... 84

İnfografik 107. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Engelli Yaşlılara Yönelik İstisnalardan Haberdar Olma Durumu..... 84

İnfografik 108. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Yardımcı Cihaz Kullanma Durumu..... 85

İnfografik 109. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Kullandıkları Yardımcı Cihazlar 85

İnfografik 110. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Son Bir Yılda Hastaneye Gitme Sıklıkları 86

İnfografik 111. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Son Bir Yılda Hastaneye Gitme Sıklıkları 86

İnfografik 112. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Son Bir Yıldaki Düşme Durumu..... 87

İnfografik 113. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Bir Yılda Düşme Sıklığı..... 87

İnfografik 114. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hizmeti Alma Durumu..... 88

İnfografik 115. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Fizik Tedavi Hizmeti Aldıkları Yerlere Göre Dağılımı 88

İnfografik 116. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Aldıkları Fizik Tedavi Seans Sayısı.. 89

İnfografik 117. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Desteğe İhtiyaç Duydukları Alanlar..... 89

İnfografik 118. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Desteğe İhtiyaç Duydukları Diğer Alanlar..... 90

İnfografik 119. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Desteğe İhtiyaç Duydukları Başlıca Alanlarda Cinsiyete Göre Dağılım..... 90

İnfografik 120. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Destek Kaynakları 91

İnfografik 121. Huzurevinde Kurum İçi ve Dışı Güvenlik Düzenlemeleri..... 91

İnfografik 122. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Aktif Yaşlanma Etkinliklerine Katılımı 92

İnfografik 123. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Başlıca Aktif Yaşlanma Etkinliklerine Katılım Durumlarının Cinsiyete Göre Dağılımı 92

İnfografik 124. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Teknolojik Cihaz Kullanımı 93

İnfografik 125. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Teknolojik Cihaz Kullanabilme Durumunun Cinsiyete Göre Dağılımı 93

İnfografik 126. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Kullandıkları Teknolojik Cihazlar... 94

İnfografik 127. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Yaş Gruplarına Göre Akıllı Telefon Kullanımı 94

İnfografik 128. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Kullandıkları Dijital Uygulamalar... 95

İnfografik 129: Yaşlı Bireylerin Aileleriyle İlişki Durumları..... 96

İnfografik 130: Yaşlı Bireylerin Kendilerini Toplumda Değerli ve Saygın Hissetme Düzeyleri 97

İnfografik 131: Yaşlı Bireylerin Yaşlı Ayrımcılığına ya da Kötü Muameleye Maruz Kalma Durumları 97

İnfografik 132 (a): Yaşlı Bireylerin Günlük Yaşamda Morallerini Yükselten ve Mutlu Eden Hususlar..... 98

İnfografik 132 (b): Yaşlı Bireylerin Günlük Yaşamda Morallerini Yükselten ve Mutlu Eden Hususlar..... 98

İnfografik 133 (a): Yaşlı Bireylerin Katılım Sağladıkları Sosyal Faaliyetler ve Sahip Oldukları Hobiler..... 99

İnfografik 133 (b): Yaşlı Bireylerin Katılım Sağladıkları Sosyal Faaliyetler ve Sahip Oldukları Hobiler..... 99

İnfografik 134 (a): Yaşlı Bireylerin Yalnızlık, Üzüntü ya da Stres Gibi Duygularla Başa Çıkma Yöntemleri..... 100

İnfografik 134 (b): Yaşlı Bireylerin Yalnızlık, Üzüntü ya da Stres Gibi Duygularla Başa Çıkma Yöntemleri..... 100

İnfografik 135 (a): Yaşlı Bireylerin Yirmili Yaşlardaki Kendilerine Tavsiyeleri..... 101

İnfografik 135 (b): Yaşlı Bireylerin Yirmili Yaşlardaki Kendilerine Tavsiyeleri..... 101

İnfografik 136. Yaşlı Yakınlarının Yerleşim Yeri Türü 102

İnfografik 137. Yaşlı Yakınlarının Cinsiyete Göre Dağılımı..... 102

İnfografik 138. Yaşlı Yakınlarının Yaş Gruplarına Göre Dağılımı..... 103

İnfografik 139. Yaşlı Yakınlarının Cinsiyete Göre Yaş Gruplarının Dağılımı..... 103

İnfografik 140. Yaşlı Yakınlarının Meslek Kategorilere Göre Dağılımı..... 104

İnfografik 141. Yaşlı Yakınlarının Eğitim Durumu..... 104

İnfografik 142. Yaşlı Yakınlarının Cinsiyete Göre Eğitim Durumu..... 105

İnfografik 143. Yaşlı Yakınlarının Medeni Durumu 105

İnfografik 144. Yaşlı Yakınlarının Yakınlık Derecesine Göre Dağılımı..... 106

İnfografik 145. Yaşlı Yakınlarının Hane Kişi Sayısı..... 106

İnfografik 146. Yaşlı Yakınlarının Çocuk Sahibi Olma Durumuna Göre Dağılımı .. 107

İnfografik 147. Yaşlı Yakınlarının Çocuk Sayısı..... 107

İnfografik 148. Yaşlı Yakınlarının Çalışma Durumu..... 108

İnfografik 149. Yaşlı Yakınlarının Geçim Kaynakları..... 108

İnfografik 150. Yaşlı Yakınlarının Başlıca Geçim Kaynaklarının Cinsiyete Göre Dağılımı..... 109

İnfografik 151. Yaşlı Yakınlarının Aylık Gelir Durumu 109

İnfografik 152. Yaşlı Yakınlarının Başlıca Gelir Gruplarının Cinsiyete Göre Dağılımı..... 110

İnfografik 153. Yaşlı Yakınlarının Kronik / Süreğen Hastalık Durumu..... 110

İnfografik 154. Yaşlı Yakınlarının Cinsiyete Göre Kronik / Süreğen Hastalık Durumu..... 111

İnfografik 155. Yaşlı Yakınlarının Yaş Gruplarına Göre Kronik / Süreğen Hastalık Durumu..... 111

İnfografik 156. Yaşlı Yakınlarının Psikolojik Destek Alma Durumu..... 112

İnfografik 157. Yaşlı Yakınlarının Cinsiyete Göre Psikolojik Destek Alma Durumu. 112

İnfografik 158. Yaşlı Yakınlarının Yaş Gruplarına Göre Psikolojik Destek Alma Durumu..... 113

İnfografik 159. Yaşlı Yakınlarının Bağımlılık Durumu..... 113

İnfografik 160. Yaşlı Yakınlarının Cinsiyete Göre Bağımlılık Durumlarının Dağılımı..... 114

İnfografik 161. Yaşlı Yakınlarının Yaş Gruplarına Göre Sigara Kullanımı 114

İnfografik 162. Yaşlı Yakınlarının Düzenli İlaç Kullanma Durumu 115

İnfografik 163. Yaşlı Yakınlarının Cinsiyete Göre Düzenli İlaç Kullanma Durumu . 115

İnfografik 164. Yaşlı Yakınlarının Yaş Gruplarına Göre Düzenli İlaç Kullanma Durumu..... 116

İnfografik 165. Yaşlı Yakınlarının Engel Durumuna Göre Dağılımı 116

İnfografik 166. Engeli Bulunan Yaşlı Yakınlarının Yaş Gruplarına Göre Dağılımı ... 117

İnfografik 167. Engeli Bulunan Yaşlı Yakınlarının Engel Türüne Göre Dağılımı 117

İnfografik 168. Yaşlı Yakınlarının Engelli Raporu Bulunması Durumuna Göre Dağılımı..... 118

İnfografik 169. Engelli Raporu Bulunan Yaşlı Yakınlarının Bağımlılık Derecesi 118

İnfografik 170. Engelli Raporu Olan Yaşlı Yakınlarının Cinsiyete Göre Bağımlılık Durumu..... 119

İnfografik 171. Tam Bağımlı Raporu Olan Yaşlı Yakınlarının Yaş Gruplarına Göre Dağılımı..... 119

İnfografik 172. Yaşlı Yakınlarının Yaşlı Büyüğüyle Birlikte Yaşama Süresi 120

İnfografik 173. Yaşlı Yakınlarının Yaşlı Büyüğe Destek Verme Sıklığı..... 120

İnfografik 174. Yaşlı Yakınlarının Cinsiyete Göre Yaşlı Büyüğüne Destek Verme Sıklığı..... 121

İnfografik 175. Yaşlı Yakınlarının Yaş Gruplarına Göre Yaşlı Büyüğüne Günlük Destek Verme Durumu..... 121

İnfografik 176. Yaşlı Yakınlarının Yaşlı Büyüğe Günlük/Haftalık Destek Verdikleri Alanlar..... 122

İnfografik 177. Yaşlı Yakınlarının Yaşlı Büyüğe Günlük / Haftalık Destek Verdikleri Diğer Alanlar 122

İnfografik 178 (a). Kıymetli Büyükle Bir Aradayken Yaşanan Zorlayıcı veya Güçlük Yaşanmasına Neden Olan Durumların Varlığı..... 124

İnfografik 178 (b). Kıymetli Büyükle Bir Aradayken Yaşanan Zorlayıcı veya Güçlük Yaşanmasına Neden Olan Durumlar 125

İnfografik 178 (c). Kıymetli Büyükle Bir Aradayken Yaşanan Zorlayıcı veya Güçlük Yaşanmasına Neden Olan Durumlar 125

İnfografik 179. Yaşlı Yakınlarının Yaşlılara Karşı Haksız, Kırıcı veya İncitici Muameleye Tanık Olma Durumu 126

İnfografik 180. Yaşlı Yakınlarının Yaşlı Ayrımcılığının Varlığına İlişkin Görüşleri 126

İnfografik 181. Yaşlı Yakınlarının Yaşlı Hakları Konusundaki Bilgi Durumu 127

İnfografik 182. Yaşlı Bakımının Yaşlı Yakınlarının Duygu Dünyasına ve Hayata Bakışına Etkisi..... 127

İnfografik 183 (a). Aile İçinde Yaşlıya Bakım ve Destek Görevlerini Üstlenen Aile Fertleri 128

İnfografik 183 (b). Aile İçinde Yaşlıya Bakım ve Destek Görevlerini Üstlenen Aile Fertlerinin Cinsiyete Göre Dağılımı 128

İnfografik 183 (c). Kıymetli Büyüğe Yönelik Bakım ve Destek Görevlerinin Üstlenilmesine İlişkin Öneriler..... 129

İnfografik 184 (a). Yaşlı Yakınlarının Kıymetli Büyüğüyle İlgili Gelecek Endişeleri.. 129

İnfografik 184 (b). Yaşlı Yakınlarının Kıymetli Büyüğüyle İlgili Gelecek Endişelerinin Cinsiyete Göre Dağılımı..... 130

İnfografik 184 (c). Yaşlı Yakınlarının Kıymetli Büyüğüyle İlgili Gelecek Endişelerine İlişkin Çözüm Önerileri 130

İnfografik 185 (a). Yaşlı Yakınının Kendi Yaşam Kalitelerini Korumak İçin En Önemli İhtiyaçları 131

İnfografik 185 (b). Yaşlı Yakınının Kendi Yaşam Kalitelerini Korumak İçin En Önemli İhtiyaçları 131

Ön Söz

Türkiye, özellikle son yıllarda büyük bir demografik dönüşüm içerisine girmiştir. Yaşlı nüfusun hızlı bir şekilde artması nedeniyle artık yaşlılık sadece belirli bir yaş grubunu ilgilendiren bir konu olmaktan çıkmıştır. Yaşlılık artık sağlık, sosyal hizmetler, sosyal güvenlik, erişilebilirlik, aile yapısı, kuşaklararası dayanışma gibi toplum hayatının bir çok alanını doğrudan ilgilendiren bir konu hâline getirmiştir. 65 yaş ve üzeri nüfusun 2025 yılı itibarıyla toplam nüfus içindeki payının yüzde 11,1'e ulaşması da bu değişimin boyutunu ortaya koymaktadır.

Yaşlılık politikalarının güçlendirilmesi yönündeki çalışmaların önemli bir dönüm noktası Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın 2019 yılını "Yaşlılar Yılı" olarak ilan etmesidir. Yaşlılar yılı kapsamda, Cumhurbaşkanlığı himayelerinde 20-22 Şubat 2019 tarihlerinde I. Yaşlılık Şûrası gerçekleştirilmiştir. Şûra ülkemizde yaşlılık alanındaki politika ve hizmetlerin ele alınması, yeni bakış açılarının geliştirilmesi ve yaşlı bireylerin yaşam kalitesinin yükseltilmesine yönelik önemli bir zemin oluşturmuştur.

2024 yılının "Emekliler Yılı", 2025 yılının "Aile Yılı" ve 2026-2035 döneminin "Aile ve Nüfus 10 Yılı" olarak ilan edilmesi, yaşlı bireylerin yaşamının aile ve toplum yapısından bağımsız düşünülemeyeceğini bir kez daha göstermiştir. Yaşlılık, aile ilişkileri, sosyal çevre, ekonomik koşullar, sağlık, bakım ve toplumsal katılım boyutlarıyla birlikte ele alınması gereken çok yönlü bir yaşam sürecidir.

Bu anlayışla, 22-23 Nisan 2026 tarihinde gerçekleştirilen II. Yaşlılık Şûrası ülkemizde yaşlılık alanında güncel durumun değerlendirilmesi ve geleceğin politikalarının şekillendirilmesi açısından önemli fırsatlar sunmaktadır.

Türkiye Yaşlılık Saha Araştırması, II. Yaşlılık Şûrası ön hazırlıkları kapsamında şûra komisyon konularını belirlemek üzere tamamen amaç odaklı bir idari hazırlık çalışması olarak tasarlanmıştır. Ancak araştırmanın kapsamı ve verilerin niteliği, elde edilen bulguların sadece bir şûra hazırlık dokümanı olarak kalamayacağını açık bir şekilde ortaya koymuştur. Bu araştırma, yaşlıların ve yaşlı yakınlarının deneyimlerini,

istek ve beklentilerini tespit etmeye yönelik çok boyutlu nicel ve nitel veriyi barındırmakta ve bu yönüyle Türkiye'de yaşlılık alanındaki literatürde benzeri olmayan bir hacme ulaşmaktadır. Bu nicel ve niteliksel veri hacmi araştırmanın uzun soluklu bir araştırma kitabına dönüştürülmesini zorunlu kılmıştır. Böylelikle yaşlılık politikalarına ilişkin stratejilere ve Türkiye'deki yaşlılık çalışmalarına uzun yıllar ışık tutacak güçlü bir akademik referans sunulması amaçlanmaktadır.

Araştırmanın en güçlü yönlerinden biri, doğrudan sahaya çıkarak yaşlı bireylerin ve yakınlarının görüşlerine başvurmasıdır. 2025 yılının Ağustos ve Eylül aylarında, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından belirlenen 12 istatistiki bölge (İBBS Düzey-1) esas alınarak gerçekleştirilen saha çalışmasında, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı taşra teşkilatında görev yapan personel tarafından birebir görüşmeler yapılmıştır.

Çalışma kapsamında yalnız yaşayan yaşlılar, ailesiyle birlikte yaşayan yaşlılar, yaşlı yakınları ve huzurevlerinde yaşayan yaşlı bireylerle görüşülmüş; yaşlı ve yaşlı yakınlarının kendilerine özgü koşullarını ve ihtiyaçlarını ortaya koymaya yönelik anketler uygulanmıştır. Araştırma sürecinde 14.060 yaşlı bireye, 7.077 yaşlı yakınına ve 3.560 huzurevi sakinine ulaşılmış; toplam 24.697 kişiyle birebir görüşme gerçekleştirilmiştir.

Bu araştırmadan elde edilen verilerin, yaşlı bireylerin hayatına ilişkin yalnızca mevcut durumu ortaya koymakla kalmayacağına; aynı zamanda gelecekte geliştirecek politikalar ve hizmetler için güçlü bir dayanak oluşturacağına inanıyoruz.

Bu çalışmanın, yaşlılık alanında görev yapan kamu kurumları, yerel yönetimler, akademisyenler, sivil toplum kuruluşları ve diğer tüm paydaşlar için yararlı bir başvuru kaynağı olmasını; bundan sonraki araştırmalara ve politika çalışmalarına ışık tutmasını temenni ediyoruz.

Türkiye Yaşlılık Saha Araştırması'nın planlanması ve yürütülmesi sürecinde bilimsel bilgi ve değerlendirmeleriyle katkı sunan akademisyenlerimize ile araştırmanın koordinasyonunda görev alan Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı merkez teşkilatı personellerine teşekkür ediyoruz.

Özellikle araştırmanın saha uygulamasını büyük bir özveriyle bizzat yürüten; katılımcıların belirlenmesi, kendilerine ulaşılması ve görüşmelerin gerçekleştirilmesi süreçlerini titizlikle yerine getiren Bakanlığımız taşra teşkilatı personellerine emekleri ve değerli katkıları için ayrıca teşekkür ediyoruz.

En büyük teşekkürümüz ise zamanlarını ayırarak görüş ve deneyimlerini bizlerle paylaşan ve bu araştırmaya değer katan kıymetli büyüklerimize ve yakınlarınadır. Bu kitabın, yaşlı bireylerin ve yakınlarının daha iyi anlaşılmasına, onların ihtiyaç ve beklentilerinin daha güçlü biçimde politika süreçlerine yansıtılmasına ve ülkemizde daha bütüncül bir yaşlılık anlayışının gelişmesine katkı sağlamasını diliyoruz.

II. YAŞLILIK ŞÛRASI

Ulu çınarlarımızla birlikte geleceğe yürüyoruz

1. Araştırmanın Amacı ve Yöntemi

Türkiye Yaşlılık Saha Araştırması, ülke genelinde yaşlı bireylerin yaşam koşullarını, gereksinimlerini, güçlüklerini ve güçlü yanlarını bütüncül bir perspektifle belgelemeyi hedeflemiştir. Araştırma hem nicel hem nitel bir metodolojik çerçeveye sahip olup büyük ölçekli saha veri toplama, yapay zekâ destekli içerik analizi ve çok kodlayıcı güvenilirlik doğrulaması aşamalarından oluşmaktadır. Genel araştırma tasarımı ve analitik çerçeve aşağıda özetlenmektedir.

1.1. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

Araştırma; hanede yaşayan yaşlıların, aile fertlerinin ve huzurevi sakinlerinin deneyimlerini sistematik biçimde kayıt altına almayı hedeflemiştir. Türkiye'nin tüm coğrafi bölgelerini temsil edecek şekilde kurgulanan bu araştırma, politika yapıcılara kanıta dayalı bir yaşlılık politikası çerçevesi sunmak amacıyla tasarlanmıştır.

1.2. Araştırmanın Evreni ve Temsil Gücü

Araştırmanın evrenini Türkiye'de huzurevinde yaşayan yaşlılar, hanede ailesiyle yaşayan yaşlılar, hanede tek başına yaşayan yaşlılar ile yaşlı yakınları oluşturmaktadır. Örneklemin Türkiye genelindeki yaşlı nüfusun ve yakınlarının bölgesel olarak temsil edebilmesi amacıyla TÜİK'in belirlediği 12 istatistiki bölge (İBBS-1) sınıflandırması temel alınmıştır. Bu doğrultuda, her bölge için alınacak anket sayısı %95 güven düzeyi ve %5 hata payı ölçütlerine göre belirlenmiş ve saha uygulaması bu dağılıma göre gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemle, araştırmanın yalnızca nüfusun yoğun olduğu birkaç il veya bölgede toplanmasının önüne geçilerek Türkiye'nin farklı bölgelerindeki yaşlı bireylerin ve yakınlarının araştırmada temsil edilmesi sağlanmıştır.

1.3. Araştırmanın Örneklemi

Huzurevlerinde kalan yaşlılar için tam sayım hedeflenmiş, gönüllülük esasına göre çalışmaya katılmak isteyen tüm sakinler araştırmaya dâhil edilmiştir. Hanede tek başına yaşayan yaşlılar, hanede ailesiyle/eşiyle yaşayan yaşlılar ve yaşlı yakınlarına yönelik aşamada tabakalı ve kota örnekleme yöntemleri

birlikte kullanılmıştır. Öncelikle Türkiye'nin 12 istatistiki bölgesi (İBBS-1) temelinde tabakalandırma yapılmış ve her tabaka için örneklem büyüklüğü o bölgedeki yaşlı nüfusu dikkate alınarak ağırlıklandırılmış, ardından her tabaka için belirlenen kotanın eksiksiz tamamlanması sağlanmıştır. Veri toplama çalışmaları Ağustos-Eylül 2025 döneminde, Türkiye'nin 81 ilini kapsayacak biçimde yüz yüze saha görüşmeleri yoluyla gerçekleştirilmiştir. Süreç sonunda geçerli 13.820 hanede yaşayan yaşlı, 3.549 huzurevinde yaşayan yaşlı ve 7.051 yaşlı yakını anketi analize dahil edilmiştir.

1.4. Veri Toplama Süreci

Veri toplama süreci, Bakanlık yönetiminin talimatıyla başlatılmış ve hiyerarşik bir koordinasyon zinciri aracılığıyla yürütülmüştür. Yaşlı Politikaları Daire Başkanlığı koordinasyonu, İl Müdürlüklerinin görevlendirmeleri ve Sosyal Hizmet Merkezi personellerinin aktif saha çalışmasıyla tamamlanmıştır.

Veriler yüz yüze görüşme ile çevrim içi anket formu kullanılarak toplanmıştır. Her bir coğrafi bölge için ayrı form bağlantıları (linkler) oluşturulmuştur. Hanede yaşayan yaşlılar ve yaşlı yakınları için 12'şer bölgesel link, huzurevi sakinleri için ayrı bir link tahsis edilmiştir. Her görüşme formunda sosyo-demografik sorular ve açık uçlu sorular bir arada yer almıştır.

1.5. Veri Kalite Kontrolü ve Gerçek Zamanlı Takip

Saha süreci boyunca veri kalitesi ve tamamlanma durumu R programlama dili ve googlesheets4 paketi aracılığıyla gerçek zamanlı olarak izlenmiştir. Çevrim içi anket linklerinden gelen yanıtlar R programı üzerinden otomatik olarak çekilmiş; her ilin ve ilçenin günlük veri sayısı, tamamlanma yüzdesi ve eksik kota bilgisi düzenli raporlar hâlinde takip edilmiştir. Bu izleme sistemi sayesinde yavaş ilerleyen ya da henüz başlamamış iller anında tespit edilerek ilgili il müdürlüklerine bildirimde bulunulmuştur.

Veri temizleme aşamasında eksik, boş veya anlamsız derecede kısa yanıtlar veri setinden çıkarılmış; bu eksiklikler ilgili illere iletilmiş ve tamamlanması sağlanmıştır. Her katılımcı grubunun bölgesel anket linklerinden gelen yanıtlar R'da readxl ve writexl paketleri kullanılarak kendi içinde tek bir dosyada toplanmış; böylece hanede yaşayan yaşlılar, huzurevinde yaşayan yaşlılar ve yaşlı yakınları için üç ayrı nihai veri dosyası oluşturulmuştur. Bu üç veri seti birleştirilmemiş, her grup kendi içinde ayrı ayrı analiz edilmiştir.

1.6. Ölçme Aracının Geliştirilmesi ve Kapsam Geçerliliği

Araştırmada, üç farklı katılımcı grubu için grubun özellikleri ve araştırmanın amacı dikkate alınarak ayrı yapılandırılmış görüşme formları geliştirilmiştir. Görüşme formlarının hazırlanmasında araştırmanın amaçları, araştırma soruları ve hedef katılımcı grubunun özellikleri esas alınmıştır. Formlarda; sosyo-demografik özellikler, ekonomik durum, sağlık durumu, sosyal yaşam, aile ilişkileri, teknoloji kullanımı ve katılımcıların bireysel deneyimlerini ortaya koymaya yönelik açık uçlu sorulara da yer verilmiştir.

Hazırlanan görüşme formlarının kapsam geçerliliğini sağlamak amacıyla, konu alanında uzman ve farklı üniversitelerde görev yapan akademisyenlerden uzman görüşü alınmıştır. Uzman değerlendirmelerinde soruların araştırmanın amacıyla uyumu, konu alanını yeterli düzeyde temsil etmesi, açıklığı ve anlaşılırlığı ile hedef katılımcı grubunun özelliklerine uygunluğu dikkate alınmıştır. Alınan uzman görüşleri doğrultusunda gerekli düzenleme ve revizyonlar yapılmış; soru ifadeleri yeniden değerlendirilerek görüşme formlarına nihai biçimleri verilmiştir.

Bu süreç sonucunda oluşturulan görüşme formlarının, araştırmanın ele aldığı konu alanını yeterli biçimde kapsaması ve katılımcılardan araştırma amaçları doğrultusunda geçerli ve anlamlı veriler elde edilmesine olanak sağlaması amaçlanmıştır.

1.7. Nicel Verilerin Analizi

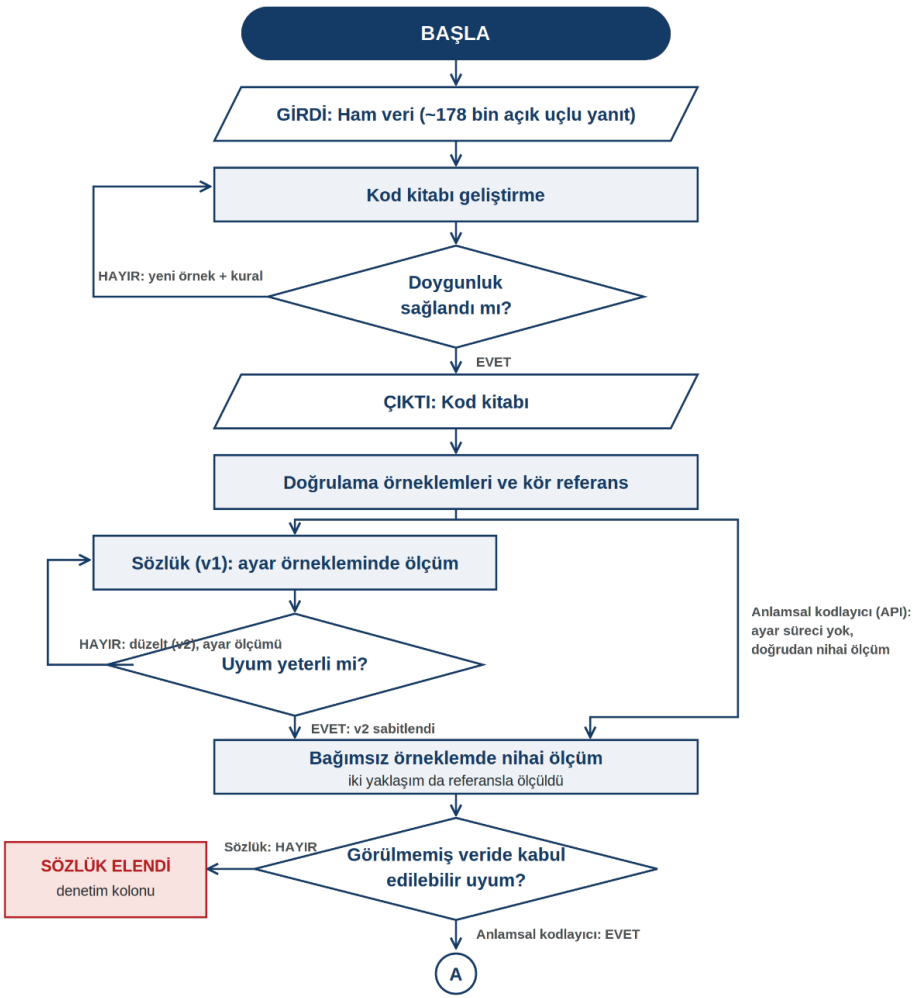
Nicel verilerin analizi R programlama dili kullanılarak yapılmıştır. Katılımcıların yaş, cinsiyet, medeni durum gibi demografik özellikleri ile sağlık durumu, çalışma durumu ve çocuk sayısına ilişkin veriler frekans ve yüzde değerleriyle değerlendirilmiştir. Birden fazla seçeneğin işaretlenmesine izin veren sorular çoklu yanıt analizi (multiple response analysis) ile incelenmiş; bu sorularda her seçeneğin yüzdesi ayrı hesaplandığı için toplam yüzdeler 100'ü aşabilmektedir. Değişkenlerin gruplara göre dağılımları çapraz tablolama (crosstabs) ile incelenmiş ve gruplar arasındaki farklar yüzde puan cinsinden karşılaştırmalı olarak verilmiştir. Veri toplama sürecinde koşullu yönlendirme (skip/branching logic) uygulanmış, bazı sorular yalnızca ilgili ölçütü karşılayan alt gruplara sorulmuştur; çocuk sayısı sorusu bunlardan biridir. Bu nedenle alt grup sorularının örneklem sayısı toplam örneklemden daha düşüktür.

1.8. Nitel Verilerin Analizi

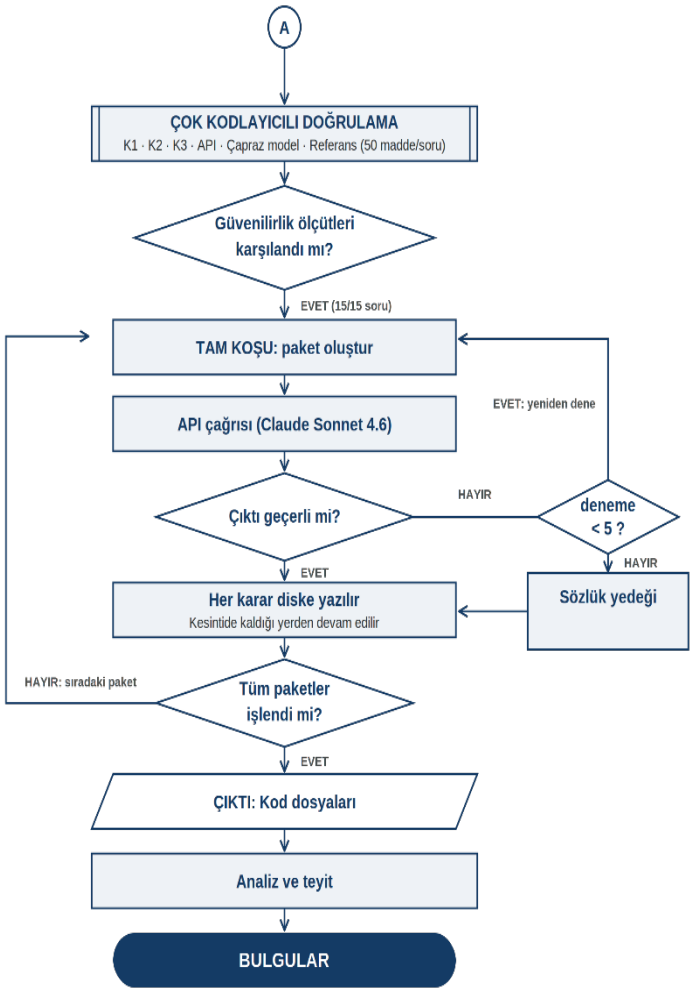
1.8.1. Veri ve Analiz Yaklaşımı

Araştırmanın nitel verisi iki ayrı anketten elde edilmiştir. İlk ankette 17.369 yaşlı birey yedi açık uçlu soruyu, ikinci ankette 7.051 yaşlı yakını sekiz açık uçlu soruyu yanıtlamış; toplamda yaklaşık 178 bin serbest metin yanıtı toplanmıştır. Yaşlı anketinde katılımcılar yaşam alanlarına göre (huzurevinde, ailesiyle ve tek başına yaşayanlar), yaşlı yakını anketinde cinsiyete göre karşılaştırılmıştır. Serbest metin yanıtların sayısal bulgulara dönüştürülebilmesi için her yanıtın önceden tanımlanmış kategori veya temalara atanması gerekir (Krippendorff, 2018). Bu hacimde bir verinin elle kodlanması pratik değildir: yanıt başına yarım dakika ayrıldığı varsayılsa bile süreç 1.500 saati, tek bir kodlayıcı için dokuz ayı bulan tam zamanlı çalışmayı gerektirmektedir. Çalışmanın yöntemsel odağı bu nedenle güvenilir bir otomatik kodlama yaklaşımının geliştirilmesi ve doğrulanması olmuştur. Büyük dil modellerinin metin kodlama görevlerinde insan kodlayıcılarla karşılaştırılabilir sonuçlar verebildiği bildirilmektedir (Chew vd., 2023; Ziems vd., 2024). Yöntemin akışı Ek'te Şekil 1 ve Şekil 2'de gösterilmiştir.

Şekil 1. Yöntem akış diyagramı (1/2): kod kitabının geliştirilmesi ve sözlük yaklaşımının sınanması. Doygunluk ve sözlük iyileştirme döngüleri geri oklarla gösterilmiş; görülmemiş veri ölçümünde elenen sözlük, denetim kolonuna alınmıştır.Ⓐbağlacı Şekil 2'ye devam eder.

Şekil 2. Yöntem akış diyagramı (2/2): anlamsal kodlayıcının çok kodlayıcılı doğrulanması ve tam veri kodlaması. Paket döngüsü, yeniden deneme döngüsü (en çok 5 deneme) ve hiç devreye girmeyen sözlük yedeği gösterilmiştir.

1.8.2. Kod Kitabı

Her soru için ayrı bir kod kitabı geliştirilmiştir. Yargı sorularında her yanıt tek bir tutum koduna atanmıştır (Ek, Tablo 1 ve Tablo 6). Liste soruları çok etiketli kodlanmış (Ek, Tablo 2-5 ve Tablo 7-10); bir yanıt, 10-14 maddelik tema listesinden kendisine uyan temaların tümünü alabilmiştir. Kod kitabının ilk taslağı yanıt örneklerinden yapay zekâ desteğiyle hazırlanmış, pilot turlarda karşılaşılan sınır durumları için açık karar kuralları eklenmiştir. Örneğin "çevremde görmedim ama medyada görüyorum" yanıtı kısmen kategorisine atanmış; katılımcının soruyu tekrar ederek yanıta başlaması içerik kanıtı sayılmamıştır. Kod kitabının kapsayıcılığı ampirik olarak sınanmıştır: tam veri kodlamasında hiçbir kategori veya temaya girmeyen yanıtların oranı çoğu soruda yüzde 1-9 bandında kalmış, geliştirme aşamasında kullanılmayan on binlerce yanıtın yüzde 90'dan fazlası mevcut kategori ve temalarla kodlanabilmiştir. Her iki anketin kod kitapları, soru metinleri, kategori setleri ve tema listeleriyle birlikte Ek'te Tablo 1-10'da yer almakta; uyum tablolarındaki soru kodlarının karşılıkları ise Tablo 11'de verilmektedir.

1.8.3. Kodlama Yaklaşımları ve Doğrulama Tasarımı

Aynı kod kitabını uygulamak için iki yaklaşım karşılaştırmalı olarak sınanmıştır. Kural tabanlı sözlük yaklaşımında her kategori için anahtar kelime listeleri oluşturulmuş ve yanıtlar bu kalıplara göre otomatik kodlanmıştır. Anlamsal kodlama yaklaşımında yanıt metni kod kitabı yönergesiyle birlikte bir büyük dil modeline (Claude Sonnet 4.6) verilmiş ve modelden yanıtı bütüncül anlamına göre kodlaması istenmiştir. Modele uygulama programlama arayüzü (API) üzerinden erişilmiş, çıktılardaki rastgeleliği en aza indiren sıfır sıcaklık ayarı kullanılmış ve tüm kodlama kararları denetlenebilmesi için kayıt altına alınmıştır. Sözlük motoru ve uyum analizleri Python dilinde geliştirilmiştir.

Sözlük yaklaşımı, performansın olduğundan iyi görünmesi riskini azaltmak amacıyla ayar ve nihai ölçüm ayrı tutularak sınanmıştır. Düzeltmeler bir örneklem üzerinde geliştirilmiş, ikinci sürüm sabitlendikten sonra geliştirme aşamasında hiç kullanılmamış bağımsız doğrulama örneklemlerinde ölçülmüştür.

Nihai güvenilirlik, aynı maddeleri birbirinden habersiz kodlayan bağımsız kodlayıcılar üzerinden değerlendirilmiştir. Her iki ankette altı kodlayıcı yer almış, her soru için 50 maddelik ortak setler oluşturulmuştur. Bu setleri üç bağımsız insan kodlayıcı (K1, K2, K3; yalnızca kod kitabını kullanarak ve kör koşullarda), üretim kodlayıcısı (Claude Sonnet 4.6), bağımsız bir çapraz model kodlayıcısı ve geliştirme aşamasının referans kodlayıcısı (Claude Fable 5) kodlamıştır. Böylece insanlar arası uyum üç ayrı çift üzerinden doğrudan ölçülmüştür. Üretim kodlayıcısının kararlılığı aynı maddelerin karışık sırayla ikinci kez kodlatılmasıyla sınanmıştır.

1.8.4. Uyum Ölçüleri

Kodlayıcı çiftleri arasındaki uyum Cohen (1960) kappa katsayısıyla raporlanmıştır: $\kappa = (Po - Pe) / (1 - Pe)$. Burada Po gözlenen ham uyum oranını, Pe ise şans eseri beklenen uyumu göstermektedir. Yorumda Landis ve Koch (1977) ölçeği esas alınmıştır: 0,41-0,60 orta, 0,61-0,80 önemli, 0,81-1,00 neredeyse mükemmel uyum. Çok etiketli sorularda her tema var/yok biçiminde ikili karara dönüştürülmüş, formül her tema için ayrı uygulanmış ve sorunun genel değeri tema kappalarının medyanı olarak hesaplanmıştır; ayrıca iki kodlayıcının tema kümelerinin tamamen örtüştüğü yanıtların oranı tam küme eşleşmesi olarak verilmiştir. Kappa kategori dağılımına duyarlıdır: tek bir kategorinin baskın olduğu sorularda az sayıdaki uyuşmazlık katsayıyı belirgin biçimde düşürebilir (bir soruda yüzde 98 ham uyuma rağmen kappa 0,66 hesaplanmıştır). Tablolarda bu nedenle ham uyum yüzdeleri de verilmiştir.

1.8.5. Güvenilirlik Bulguları

Sözlük yaklaşımı, düzeltmelerin geliştirildiği ayar örnekleminde güçlü performans göstermesine rağmen bağımsız doğrulama örneklemlerinde belirgin biçimde gerilemiştir; yaşlı yakını anketinde 0,48-0,88 bandından 0,21-0,57 bandına düşmüş (ortalama düşüş yaklaşık 0,26) ve aynı örüntü yaşlı anketinde de tekrarlanmıştır. Kelime kalıpları olumsuzlamayı, kısmilik bildiren ifadeleri ve bağlamı ayırt edememiştir; örneğin "büyüklerimiz" sözcüğü içindeki "yük" dizisini yakalamak gibi biçimsel hatalar üretmiştir. Bu nedenle sözlük üretimde kullanılmamış, nihai kodu etkilemeyen bir denetim kolonuna dönüştürülmüştür.

Üç bağımsız insan kodlayıcının oluşturduğu çiftlerde ölçülen insanlar arası uyum, yaşlı anketinde yargı soruları için 0,335-1,000 ve tema soruları için medyan 0,62-0,92; yaşlı yakını anketinde yargı soruları için 0,546-0,923 ve tema soruları için medyan 0,45-0,89 bandındadır. Üretim kodlayıcısının insan kodlayıcılarla uyumu bu bantların içinde ya da üzerindedir. 15 sorunun 14'ünde insan-model çiftlerinin ortalama uyumu, insan-insan çiftlerinin ortalamasına eşit ya da daha yüksektir. Farklı üreticilere ait modellerin birbirleriyle uyumu 0,65-1,00 bandındadır. Üretim kodlayıcısının kod-yeniden-kod kararlılığı 0,88-0,94 arasında bulunmuş, ikinci kodlamada kodların yüzde 92-97'si değişmeden kalmıştır. Ayrıntılı uyum matrisleri Ek'te Tablo 12-20'de sunulmuştur.

Uyum düzeyi kodlayıcıdan çok soru türüne bağlıdır. Kısa ve tek yargı içeren yanıtların verildiği sorularda (tanıklık, bilgi sahipliği, hobiler) tüm kodlayıcı çiftleri en yüksek değerleri üretmiş; tanıklık sorusunda tüm çiftler 0,92-1,00 bandında kalmıştır. Çok katmanlı ve anlatısal yanıt üreten sorularda uyum tüm çiftlerde daha düşüktür. Uyuşmazlıklar incelendiğinde modellerin kod kitabındaki yazılı kurallara daha sıkı bağlı kaldığı, insan kodlayıcının bağlamı dikkate alarak örtük ifadeleri değerlendirmeye daha yatkın olduğu görülmüştür.

1.9. Etik Hususlar ve Sınırlılıklar

Analize alınan yanıt metinlerinde kimlik bilgisi bulunmamaktadır; katılımcılar yalnızca sıra numaralarıyla temsil edilmiş ve yapay zekâ kodlayıcısına yalnızca yanıt metni ile soru yönergesi iletilmiştir. Yapay zekâ, önceden tanımlanmış kod kitabını uygulayan bir kodlama aracı olarak kullanılmıştır; kategori ve temaların tanımlanması, karar kurallarının oluşturulması ve bulguların yorumlanması araştırmacıların sorumluluğunda kalmıştır. Çalışmanın sınırlılıkları da bulunmaktadır. İnsan doğrulaması madde alt kümeleri üzerinde gerçekleştirilmiş, geliştirme aşamasındaki referans kodlama yapay zekâ tarafından yapılmıştır; bu nedenle değerlendirmeye insan kodlayıcılar ve farklı bir modelle yapılan karşılaştırmalar dahil edilmiştir. Uyum değerleri her maddenin hatasız kodlandığı anlamına gelmez, bu yüzden bulgular tek tek yanıtlar yerine büyük örneklemlerden elde edilen yüzdeler üzerinden raporlanmıştır.

II. YAŞLILIK ŞÛRASI

Ulu çınarlarımızla birlikte geleceğe yürüyoruz

2. Hanede ve Huzurevinde Yaşayan Yaşlılara İlişkin Veriler

2.1. Hanede Yaşayan Yaşlılara İlişkin Nicel Veriler

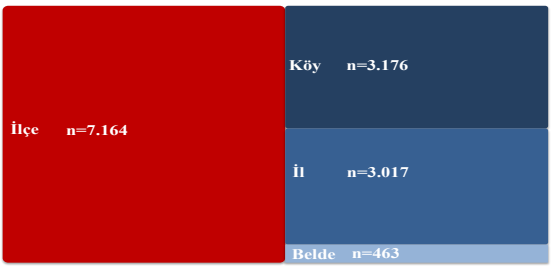
İlçe Öne Çıkıyor

İnfografik 1. Hanede Yaşayan Yaşlıların Yaşadıkları Yerleşim Yeri Türü

Toplam Katılımcı n = 13.820

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%51,8 İlçe	%23,0 Köy	%3,4 Belde

YERLEŞİM TÜRÜ

ÖNE ÇIKAN BULGU

İlçede yaşam öne çıkıyor

Hanede yaşayan yaşlıların yarısından fazlası (%51,8) ilçelerde yaşamaktadır. Yaklaşık her dört yaşlıdan biri köylerde (%23,0) ve %21,8'i il merkezlerinde yaşamaktadır. Beldelerde yaşayanların oranı %3,4 ile oldukça sınırlıdır. Bulgular, hanede yaşayan yaşlıların özellikle ilçe yerleşimlerinde yoğunlaştığını göstermektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

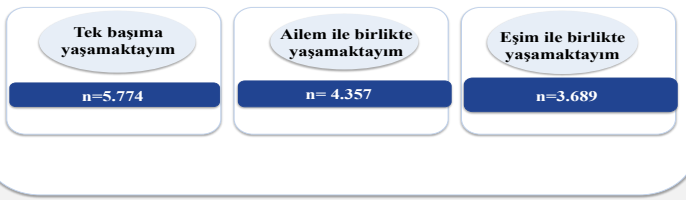
Tek Başıma Yaşamaktayım Öne Çıkıyor

İnfografik 2. Hanede Yaşayan Yaşlıların Hane Yaşam Düzeni

Toplam Katılımcı n = 13.820

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%41,8 Tek başıma yaşamaktayım	%31,5 Ailem ile birlikte yaşamaktayım	%26,7 Eşim ile birlikte yaşamaktayım

HANE YAŞAM DÜZENİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Tek başına yaşayanlar önde

Araştırma bulgularına göre hanede yaşayan yaşlıların %41,8'i tek başına yaşamaktadır. Ailesiyle birlikte yaşayanların oranı %31,5, yalnızca eşiyle birlikte yaşayanların oranı ise %26,7'dir. Bulgular, araştırma kapsamındaki hanede yaşayan yaşlılar arasında tek başına yaşayanların diğer yaşam düzenlerine göre daha yüksek orana sahip olduğunu göstermektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

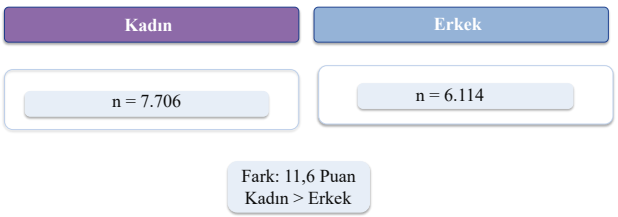
Kadın Yaşlı Bireylerin Oranı Daha Yüksek

İnfografik 3. Hanede Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 13.820

KADIN	ERKEK
%55,8	%44,2

CİNSİYETE GÖRE DAĞILIM

ÖNE ÇIKAN BULGU

Kadın yaşlı bireylerin oranı daha yüksek

Yaşlı katılımcıların %55,8'i kadın, %44,2'si ise erkektir.

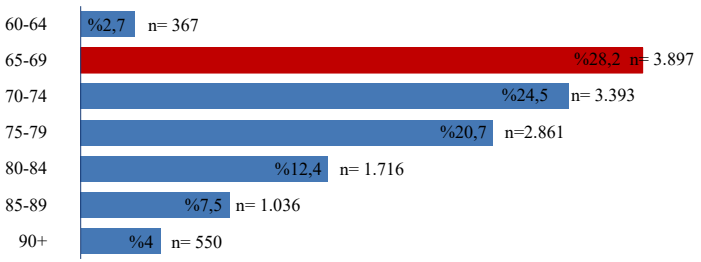
65-69 Yaş Grubu Öne Çıkıyor

İnfografik 4. Hanede Yaşayan Yaşlıların Yaş Grubuna Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 13.820

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%28,2 65-69 Yaş	%24,5 70-74 Yaş	%2,7 60-64 Yaş

YAŞ GRUPLARI VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

65–69 yaş grubu öne çıkıyor

Hanede yaşayan yaşlıların %28,2'si 65–69 yaş grubundadır. 70–74 yaş grubu yaklaşık dörtte birlik paya sahiptir. Yaş ilerledikçe toplam içindeki pay azalmakta, 85 yaş sonrasında düşüş belirginleşmektedir.

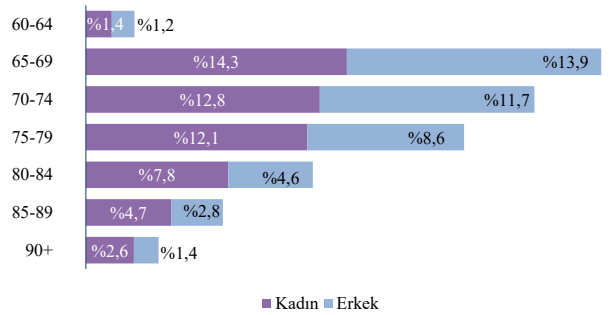
Kadınlar Çoğunlukta

İnfografik 5. Hanede Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Yaş Grupları

Toplam Katılımcı
n = 13.820

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%14,3 65-69 Kadın	%13,9 65-69 Erkek	%1,2 60-64 Erkek

YAŞ GRUPLARI VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Kadınlar daha fazla

Tüm yaş gruplarında kadın katılımcıların oranı daha yüksektir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

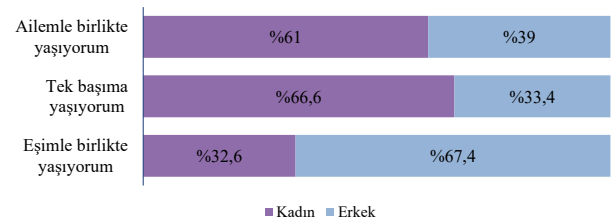
Hane Yaşam Düzeninde Cinsiyet Dağılımı

İnfografik 6. Hanede Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Hane Yaşam Düzeni

Toplam Katılımcı
13.820

KADIN PAYI	ERKEK PAYI
%66,6 Tek başına	%67,4 Eşiyle birlikte

HANE YAŞAM DÜZENİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Yalnız yaşamda kadınlar öne çıkıyor

Tek başına yaşayan yaşlıların yaklaşık üçte ikisi ve ailesiyle yaşayanların çoğunluğu kadındır. Eşiyle birlikte yaşayanların %67,4'ü ise erkektir. Bu dağılım, yalnız yaşamada kadınların; eşle birlikte yaşamda erkeklerin öne çıktığını göstermektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Tek Kişilik Haneler Öne Çıkıyor

İnfografik 7. Hanede Yaşayan Yaşlıların Hane Halkı Büyüklüğü

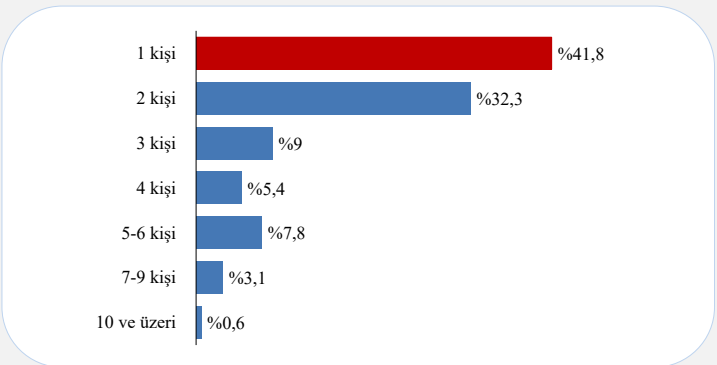
Toplam Katılımcı
n = 13.820

EN YÜKSEK ORAN
%41,8 Tek Başına

İKİNCİ YÜKSEK ORAN
%32,3 2 Kişi

EN DÜŞÜK ORAN
%0,6 10 ve üzeri kişi

HANE HALKI BÜYÜKLÜĞÜ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Tek kişilik haneler

Hanede yaşayan yaşlıların yaklaşık dörtte üçü bir veya iki kişilik hanelerde yaşamaktadır. Hanede yaşayan yaşlıların %41,8'i tek başına, %32,3'ü ise iki kişilik hanelerde yaşamakta; bu iki grubun toplam oranı %74,2'ye ulaşmaktadır. Hane büyüklüğü arttıkça hanede yaşayan yaşlıların oranı belirgin biçimde azalmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Yaş Kırılımı - Tek başıma yaşamaktayım

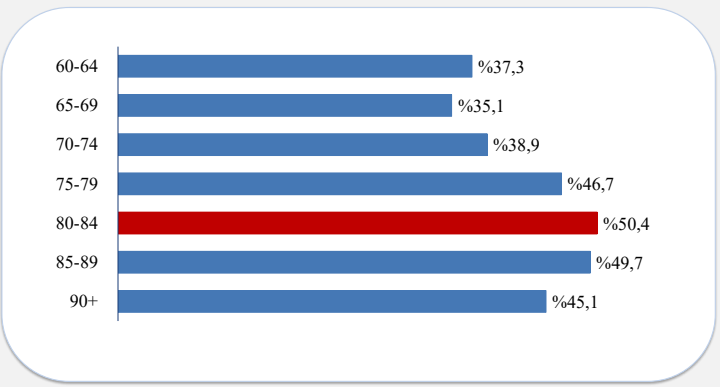
İnfografik 8. Tek Başına Yaşayan Yaşlıların Yaş Grubuna Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 13.820

EN YÜKSEK YAŞ GRUBU
%50,4 80-84 yaş

EN DÜŞÜK YAŞ GRUBU
%35,1 65-69 yaş

TEK BAŞINA YAŞAMA

ÖNE ÇIKAN BULGU

Tek başına yaşama ileri yaşlarda artıyor

Tek başına yaşama özellikle ileri yaşlarda yaygınlaşmaktadır. 65–69 yaş grubunda yaklaşık üç kişiden biri tek başına yaşarken, 80–89 yaş grubunda oran yaklaşık iki kişiden bire çıkmaktadır. 75 yaş sonrasında tek başına yaşama daha belirgin hale gelmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

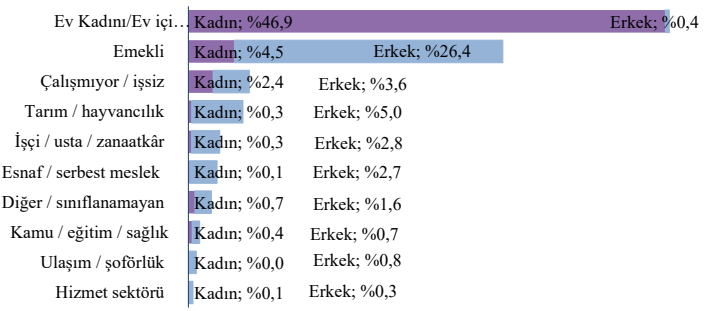
Ev İçi Çalışma ve Emeklilik İlk İki Sırada

İnfografik 9. Hanede Yaşayan Yaşlıların Mesleklere Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 13.820

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%47,3 Ev hanımı / ev içi çalışma	%30,9 Emekli	%0,4 Hizmet sektörü

MESLEK KATEGORİLERİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Ev içi çalışma ve emeklilik önde

Hanede yaşayan yaşlıların yaklaşık yarısı ev hanımı/ev çalışanı, yaklaşık üçte biri ise emeklidir. Böylece hanede yaşayan her dört yaşlıdan yaklaşık üçü bu iki meslek kategorisinde yer almaktadır. Dağılım, çalışma geçmişinde ev içi emeğin ve emekliliğin belirleyici olduğunu göstermektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

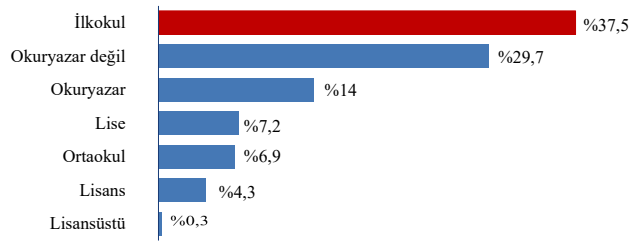
İlkokul Mezunları Öne Çıkıyor

İnfografik 10. Hanede Yaşayan Yaşlıların Eğitim Durumu

Toplam Katılımcı
n = 13.820

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
37,5% İlkokul	%29,7 Okuryazar değil	0,3% Lisansüstü

EĞİTİM DURUMU

ÖNE ÇIKAN BULGU

İlkokul ve okuryazarlık farkı

Hanede yaşayan yaşlıların %37,5'i ilkokul mezunudur. Okuryazar olmayanların oranı ise %29,7'dir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

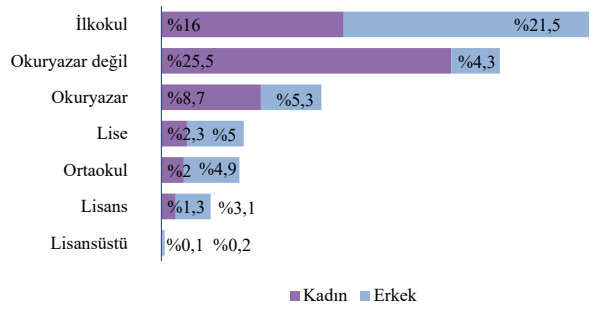
İlkokul Düzeyi Öne Çıkıyor

İnfografik 11. Hanede Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Eğitim Durumları

Toplam Katılımcı
n = 13.820

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%25,5 Okuryazar değil Kadın	%21,5 İlkokul - Erkek	%0,1 Lisansüstü-Kadın

EĞİTİM DURUMU

ÖNE ÇIKAN BULGU

İlkokul ve okuryazarlık farkı

Hanede yaşayan yaşlılarda okuryazar olmayanların büyük çoğunluğu kadındır. Okuryazar olmayan erkeklerin oranı %4,3 iken kadınların %25,5'i okuryazar değildir. Eğitim düzeylerinde kadınlar sadece okuryazar sınıflamasında erkeklerden daha yüksek orana sahiptir.

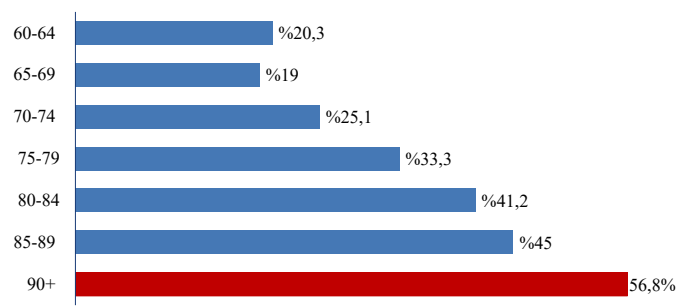
Yaş Kırılımı - Okuryazar değil

İnfografik 12. Hanede Yaşayan Okuryazar Olmayan Yaşlıların Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 13.820

EN YÜKSEK YAŞ GRUBU	EN DÜŞÜK YAŞ GRUBU
%56,8 90+ yaş	%19 65-69 yaş

OKURYAZAR OLMAMA VE YAŞ

YAŞ BULGUSU

Okuryazar olmama yaşla artıyor

Okuryazar olmama yaş ilerledikçe belirgin biçimde artmaktadır. 65–69 yaş grubunda beş kişiden biri okuryazar değilken, 80–84 yaş grubunda bu oran yaklaşık beşte ikiye, 90 yaş ve üzerindekilerde ise yarıdan fazlasına çıkmaktadır.

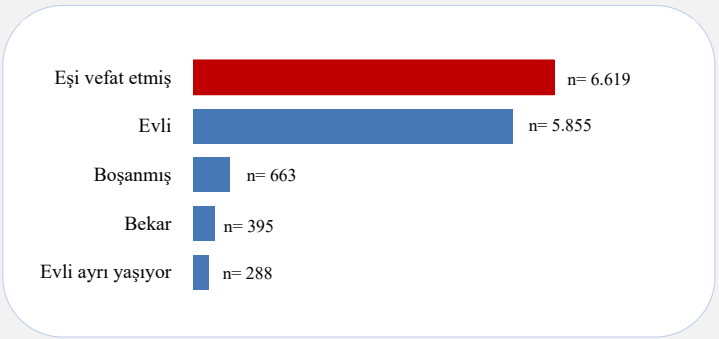
Eşi Vefat Etmiş Olanlar Öne Çıkıyor

İnfografik 13. Hanede Yaşayan Yaşlıların Medeni Durumu

Toplam Katılımcı
n = 13.820

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%47,9 Eşi vefat etmiş	%42,4 Evli	%2,1 Evli ayrı yaşıyor

MEDENİ DURUM

ÖNE ÇIKAN BULGU

En yüksek grup eşi vefat etmiş olanlar

Katılımcıların yaklaşık yarısının eşi vefat etmiştir. Yaklaşık on yaşlıdan dördünün ise evli olduğu görülmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

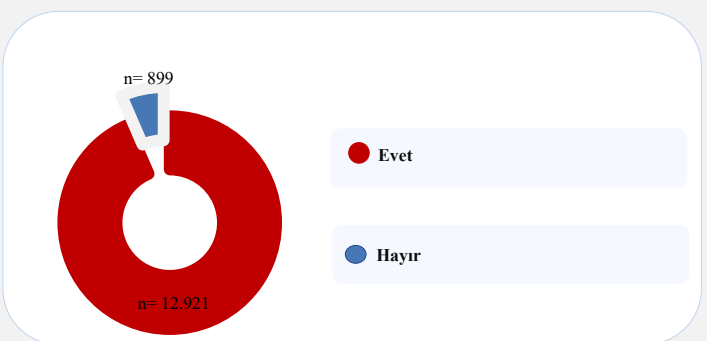
Çocuk Sahibi Olan Yaşlı Bireyler Çoğunlukta

İnfografik 14. Hanede Yaşayan Yaşlılarda Çocuk Sahibi Olma-Olmama Durumuna Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 13.820

ÇOCUK SAHİBİ	ÇOCUK SAHİBİ DEĞİL
%93,5	%6,5

ÇOCUK SAHİBİ OLMA

ÖNE ÇIKAN BULGU

Çocuk sahibi olan yaşlı bireyler çoğunlukta

Hanede yaşayan yaşlıların çocuk sahibi olma durumları incelendiğinde, %93,5'inin çocuk sahibi olduğu, %6,5'inin ise çocuk sahibi olmadığı görülmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

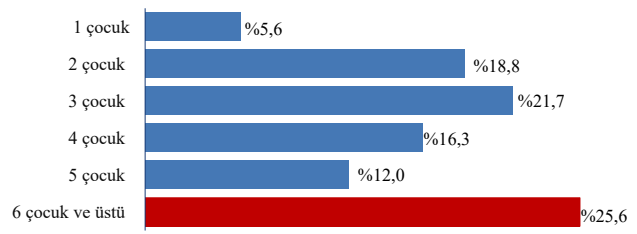
Altı Çocuk ve Üstü Öne Çıkıyor

İnfografik 15. Hanede Yaşayan Yaşlıların Sahip Olunan Çocuk Sayısına Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 12921

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%25,6 6 ve üzeri çocuk	%21,7 3 çocuk	%5,6 1 çocuk

ÇOCUK SAYISI

ÖNE ÇIKAN BULGU

6 ve üstü çocuk sahibi olanlar öne çıkıyor

Yaklaşık her dört yaşlının birinin 6 ve üstü, her beş kişiden birinin üç çocuğu bulunmaktadır. Tek çocuklu katılımcı oranı ise oldukça düşüktür.

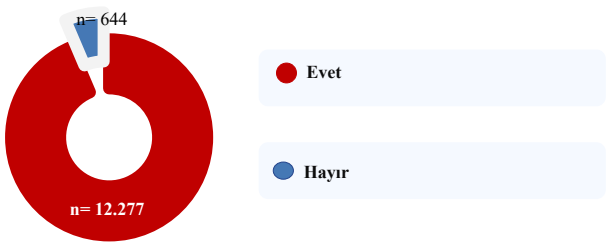
Evet Öne Çıkıyor

İnfografik 16. Hanede Yaşayan Yaşlıların Torun Sahibi Olma-Olmama Durumu

Toplam Katılımcı
n = 12.921

TORUN SAHİBİ	TORUN SAHİBİ DEĞİL
%95	%5

TORUN SAHİBİ OLMA

ÖNE ÇIKAN BULGU

Torun sahipliği çok yaygın

Çocuk sahibi olan yaşlıların çok büyük çoğunluğu torun sahibidir. Yaklaşık her yirmi katılımcıdan yalnızca biri torunu olmadığını belirtmiştir.

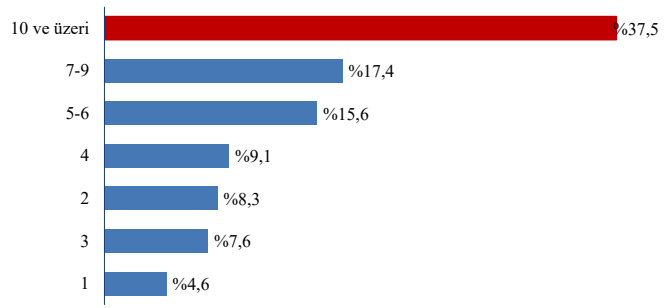
10 ve Üzeri Öne Çıkıyor

İnfografik 17. Hanede Yaşayan Yaşlıların Torun Sayısı

Toplam Katılımcı
n = 12.277

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%37,5 10 ve üzeri	%17,4 7-9 Torun	%4,6 1 Torun

TORUN SAYISI

ÖNE ÇIKAN BULGU

Yüksek torun sayısı öne çıkıyor

Torun sahibi hanede yaşayan yaşlıların yaklaşık üçte birinin 10 veya daha fazla torunu vardır. 7–9 torunu olanlar da yaklaşık altıda bir oranındadır. Yüksek torun sayıları dağılımda belirgin bir yer tutmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

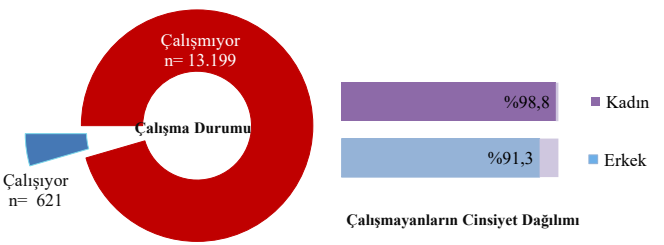
Hanede Yaşayan Yaşlıların Çoğunluğu Çalışmıyor

İnfografik 18. Hanede Yaşayan Yaşlıların Çalışma Durumuna Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 13.820

ÇALIŞMIYOR	ÇALIŞIYOR
%95,5	%4,5

ÇALIŞMA DURUMU

ÖNE ÇIKAN BULGU

Çalışmayanlar belirgin çoğunlukta

Hanede yaşayan yaşlıların %95,5'i herhangi bir işte çalışmamaktadır. Çalışmayan kadın oranı erkeklere göre daha yüksektir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Çalışmak İstemeyenler Çoğunlukta

İnfografik 19. Hanede Yaşayan Yaşlıların Çalışma İsteği

Toplam Katılımcı
n = 13.199

ÇALIŞMAK İSTEMİYOR
%96,5

ÇALIŞMAK İSTİYOR
%3,5

ÇALIŞMA İSTEĞİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Çalışma isteği çok sınırlı

Bir işte çalışmayan yaşlıların neredeyse tamamı yeniden çalışmak istemediğini belirtmiştir. Çalışmak isteyenlerin oranı ise %3,5'tir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Çalışma Oranı Yaşla Birlikte Azalıyor

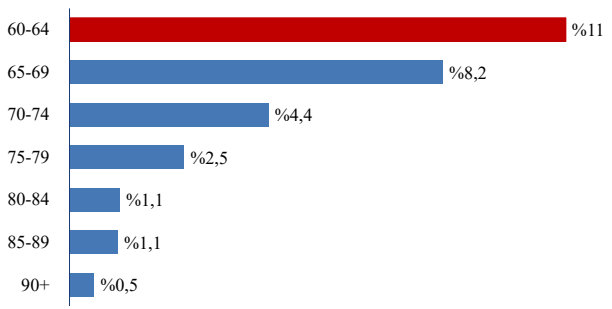
İnfografik 20. Hanede Yaşayan Yaşlıların Yaş Gruplarına Bir İşte Çalışma Durumu

Toplam Katılımcı
n = 13.820

EN YÜKSEK YAŞ GRUBU
%11 **60-64 yaş**

EN DÜŞÜK YAŞ GRUBU
%0,5 **90 ve üstü yaş**

ÇALIŞMA DURUMU VE YAŞ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Çalışma yaşla azalıyor

Çalışma oranı yaş ilerledikçe azalmaktadır. 60–64 yaş grubunda yaklaşık her on kişiden biri çalışırken, 75 yaş sonrasında bu oran çok daha sınırlı hale gelmekte; 90 yaş ve üzerindekilerde neredeyse ortadan kalkmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

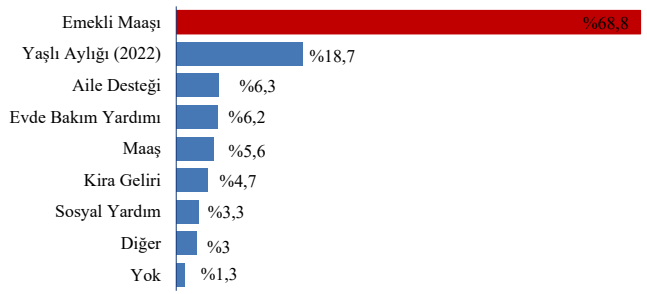
Emekli Maaşı Öne Çıkıyor

İnfografik 21. Hanede Yaşayan Yaşlıların Geçim Kaynakları

Toplam Katılımcı
n = 13.820

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%68,8 Emekli Maaşı	%18,7 Yaşlı Aylığı	%1,3 Yok

GEÇİM KAYNAKLARI

ÖNE ÇIKAN BULGU

Emekli maaşı temel kaynak

Hanede yaşayan yaşlıların yaklaşık üçte ikisi geçimini emekli maaşıyla sağlamaktadır. Yaklaşık her beş kişiden biri yaşlı aylığı almaktadır.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

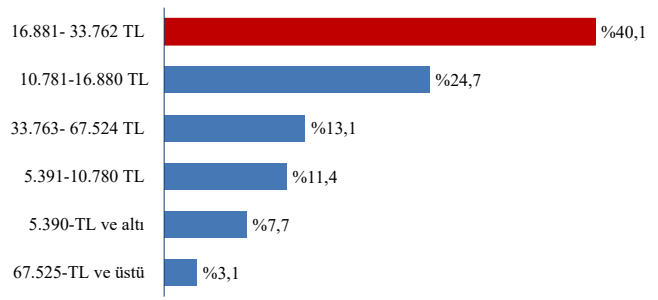
16.881- 33.762 TL Gelir Grubu Öne Çıkıyor

İnfografik 22. Hanede Yaşayan Yaşlıların Gelir Durumu

Toplam Katılımcı
n = 13.820

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%40,1 16.881- 33.762 TL	%24,7 10.781-16.880 TL	%3,1 67.525 TL ve üstü

HANE GELİRİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Gelir iki grupta yoğunlaşıyor

Hanede yaşayan yaşlıların yaklaşık onda dördü 16.881–33.762 TL gelir grubundadır. Yaklaşık her dört kişiden biri de 10.781–16.880 TL aralığındadır. Böylece yaklaşık üçte ikilik kesim bu iki gelir grubunda yoğunlaşmaktadır.

2025 Ağustos ayı itibariyle 5.390 TL Yaşlı Aylığı ve 16.881 TL ise en düşük emekli maaşı tutarıdır. Gelir aralıkları bu iki tutarın katları olarak belirlenmiştir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

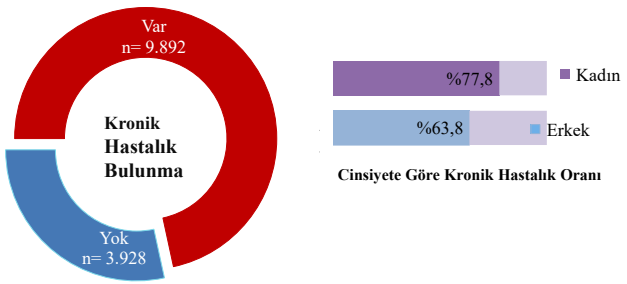
Kronik/Süreğen Hastalık Yaygın

İnfografik 23. Hanede Yaşayan Yaşlıların Kronik/Süreğen Hastalık Durumuna Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 13.820

KRONİK HASTALIK VAR	KRONİK HASTALIK YOK	PUAN FARKI
%71,6	%28,4	14 Puan Kadınlarda fazla

KRONİK/SÜREĞEN HASTALIK VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Kronik hastalık çok yaygın

Hanede yaşayan yaşlıların yaklaşık dörtte üçünde kronik/süreğen hastalık bulunmaktadır. Kadınlarda bu durum yaklaşık her beş kişiden dördüne, erkeklerde ise yaklaşık her üç kişiden ikisine karşılık gelmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

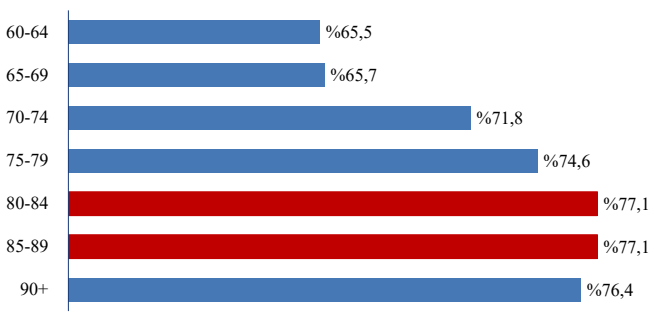
Kronik Hastalık İleri Yaşlarda Artıyor

İnfografik 24. Hanede Yaşayan Yaşlıların Kronik/Süreğen Hastalık Durumlarının Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 13.820

EN YÜKSEK YAŞ GRUBU	EN DÜŞÜK YAŞ GRUBU	EN YÜKSEK-EN DÜŞÜK YAŞ PUAN FARKI
%77,1 85-89 yaş	%65,5 60-64 yaş	11,6 Puan

KRONİK/SÜREĞEN HASTALIK VE YAŞ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Kronik hastalık yaşla artıyor

Kronik/süreğen hastalık ileri yaşlarda daha yaygındır. 60–64 yaş grubunda yaklaşık her üç kişiden ikisinde hastalık bulunurken, 80 yaş sonrasında oran yaklaşık her dört kişiden üçüne çıkmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Psikolojik Destek Alma Oranı Düşük

İnfografik 25. Hanede Yaşayan Yaşlıların Psikolojik Destek Alma Durumu

Toplam Katılımcı
n = 13.820

DESTEK ALMIYOR	DESTEK ALIYOR
%95	%5

PSİKOLOJİK DESTEK

ÖNE ÇIKAN BULGU

Psikolojik destek alma sınırlı

Hanede yaşayan yaşlıların çok büyük kısmı (%95) psikolojik destek almadıklarını belirtirken, %5'i ise destek almaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

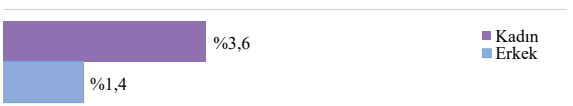
Psikolojik Destekte Cinsiyet Kırılımı

İnfografik 26. Hanede Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Psikolojik Destek Alma Durumu

Toplam Katılımcı
n = 13.820

KADIN ORANI	ERKEK ORANI	YÜZDE PUAN FARKI
%3,6 Destek alıyor	%1,4 Destek alıyor	2,2 Puan

PSİKOLOJİK DESTEK VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Psikolojik destek alma kadınlarda daha yaygın

Psikolojik destek alma hanede yaşayan kadın yaşlılarda erkeklere göre daha yaygındır. Kadınların %3,6'sı psikolojik destek alırken, erkeklerin ise %1,4'ü psikolojik destek almaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Bağımlılık Bildirmeyenler Çoğunlukta

İnfografik 27. Hanede Yaşayan Yaşlıların Bağımlılık Durumuna Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 13.820

EN YÜKSEK ORAN
%85,2 **Bağımlılık Yok**

İKİNCİ YÜKSEK ORAN
%14,5 **Sigara bağımlılığı**

BAĞIMLILIK DURUMU

ÖNE ÇIKAN BULGU

Bağımlılık bildirimi sınırlı

Hanede yaşayan yaşlıların büyük çoğunluğu herhangi bir bağımlılık bildirmemiştir. Yaklaşık her yedi kişiden biri sigara kullanımını belirtirken diğer bağımlılık türleri oldukça sınırlı kalmıştır.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Sigara Bildirimi Yaşla Birlikte Azalıyor

İnfografik 28. Hanede Yaşayan Yaşlıların Sigara Bağımlılık Durumlarının Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

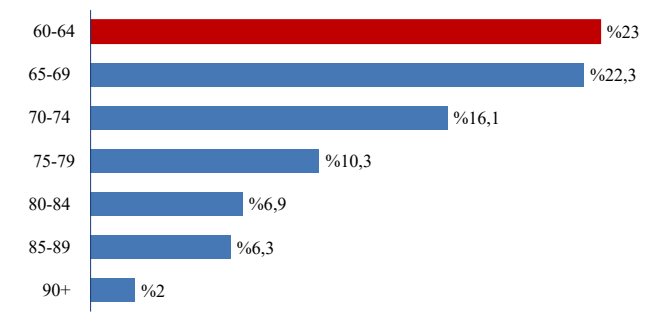
Toplam Katılımcı
n = 13.820

EN YÜKSEK YAŞ GRUBU
%23 **60-64 yaş**

EN DÜŞÜK YAŞ GRUBU
%2 **90+ yaş**

YAŞ FARK ARALIĞI
21 Puan

SİGARA KULLANIMI VE YAŞ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Sigara kullanımı yaşla azalıyor

Hanede yaşayan yaşlılarda sigara bildirimi genç yaş gruplarında daha yaygındır. 60–64 yaş grubundakilerin yaklaşık dörtte biri sigara bildirirken, yaş ilerledikçe bu oran düzenli biçimde azalmakta; 90 yaş ve üzerindekilerde yaklaşık ellide bire düşmektedir. Özellikle 75 yaş sonrasında azalış daha belirgin hale gelmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Sigara Bildirimi Erkeklerde Daha Yaygın

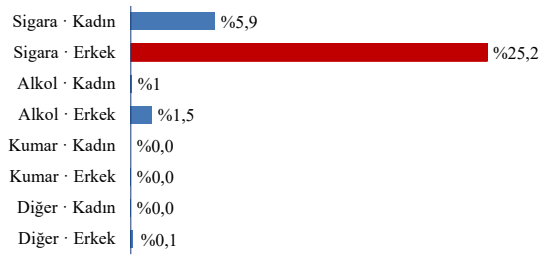
İnfografik 29. Hanede Yaşayan Yaşlıların Bağımlılık Durumlarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 13.820

EN YÜKSEK KATEGORİ
%25,2 Sigara/Erkek

KADIN-ERKEK FARKI
19,3 Puan

BAĞIMLILIK VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Sigara erkeklerde daha yaygın

Sigara bildirimi erkeklerde belirgin biçimde daha yaygındır. Erkeklerin yaklaşık her dördünden biri sigara bildirirken, kadınlarda bu oran yaklaşık on yedide bir düzeyindedir. Cinsiyet farkının en açık görüldüğü diğer bağımlılık alanı ise alkoldür.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Düzenli İlaç Kullanımı Yaygın

İnfografik 30. Hanede Yaşayan Yaşlıların Düzenli İlaç Kullanma Durumuna Göre Dağılımı

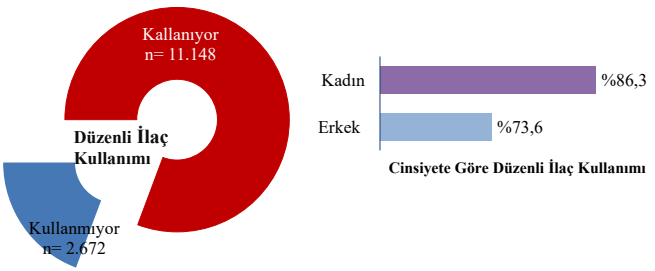
Toplam Katılımcı
n = 13.820

DÜZENLİ İLAÇ KULLANIYOR
%80,7

DÜZENLİ İLAÇ KULLANMIYOR
%19,3

KADIN-ERKEK ARASI FARK
12,7 Puan Kadınlarda daha fazla

DÜZENLİ İLAÇ KULLANIMI VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Düzenli ilaç kullanımı yaygın

Hanede yaşayan yaşlıların yaklaşık beşte dördü düzenli ilaç kullanmaktadır. Kadınlarda kullanım yaklaşık her altı kişiden beşine, erkeklerde ise yaklaşık her dört kişiden üçüne karşılık gelmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

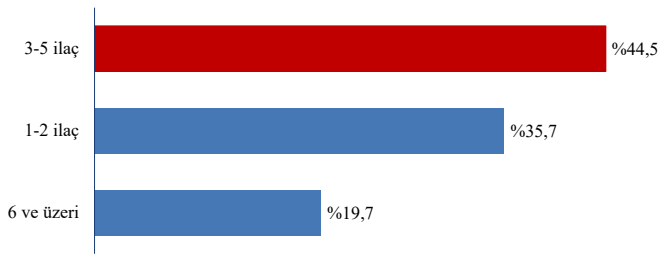
Günde 3–5 İlaç Kullanımı Öne Çıkıyor

İnfografik 31. Hanede Yaşayan Yaşlıların Günlük Kullandıkları İlaç Çeşidi

Toplam Katılımcı
n = 11.148

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%44,5 3-5 ilaç	%35,7 1-2 ilaç	%19,7 6 ve üzeri ilaç

GÜNLÜK İLAÇ ÇEŞİDİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

3–5 ilaç kullanımı öne çıkıyor

Düzenli ilaç kullanan yaşlıların yaklaşık yarısı günde 3-5 çeşit ilaç kullanmaktadır. Yaklaşık her üç kişiden biri 1-2 çeşit ilaç, her beş kişiden biri ise 6 veya daha fazla çeşit ilaç kullanmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

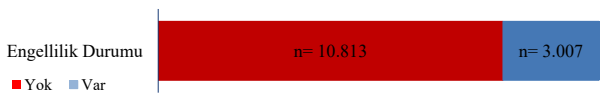
Yaklaşık Dörtte Bir En az Bir Engeli Olduğunu Bildiriyor

İnfografik 32. Hanede Yaşayan Yaşlıların Engellilik Durumuna Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 13.820

ENGELİ YOK	ENGELİ VAR
%78,2	%21,8

ENGEL DURUMU

ÖNE ÇIKAN BULGU

Engelli oranı daha düşük

Katılımcıların %21,8'i en az bir engelinin olduğunu bildirmektedir. Engeli bulunmayanların oranı ise %78,2'dir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

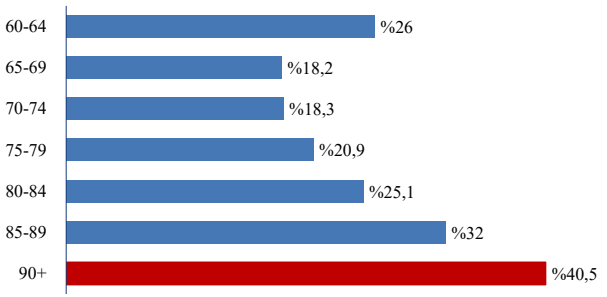
Engellilik İleri Yaşlarda Artıyor

İnfografik 33. Hanede Yaşayan Yaşlıların Engellilik Durumuna Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 13.820

EN YÜKSEK YAŞ GRUBU	EN DÜŞÜK YAŞ GRUBU	EN DÜŞÜK-YÜKSEK GRUP FARKI
%40,5 90 ve üstü yaş	%18,2 65-69 yaş	22,3 Puan

ENGEL DURUMU VE YAŞ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Engellilik yaşla artıyor

Engellilik oranı yaş ilerledikçe artmaktadır. 65–74 yaş grubunda yaklaşık her beş kişiden biri engelli iken, 85–89 yaş grubunda yaklaşık üç kişiden biri, 90 yaş ve üzerindekilerde ise yaklaşık her beş kişiden ikisi engellidir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

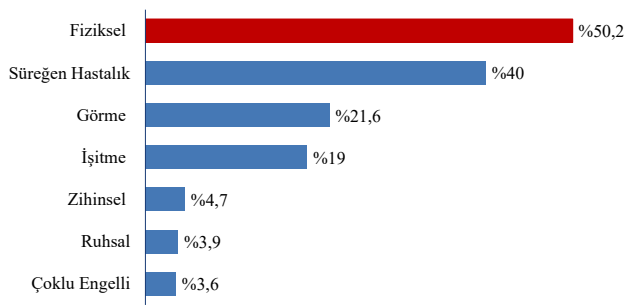
Fiziksel Engel Öne Çıkıyor

İnfografik 34. Hanede Yaşayan Yaşlıların Engel Türüne Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 3.007

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%50,2 Fiziksel	%40 Süreğen Hastalık	%3,6 Çoklu Engel

ENGEL TÜRLERİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Fiziksel engel öne çıkıyor

Engeli bulunan yaşlıların yaklaşık yarısı fiziksel engel bildirmektedir. Süreğen hastalık yaklaşık her beş kişiden ikisinde, görme ve işitme engelleri ise yaklaşık her beş kişiden birinde görülmektedir.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

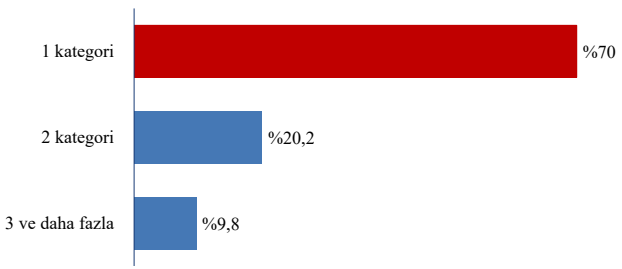
Tek Engel Kategorisi Öne Çıkıyor

İnfografik 35. Hanede Yaşayan Yaşlıların Engel Kategori Sayısına Göre Dağılım

Toplam Katılımcı
n = 3.007

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%70 Bir kategori	%20,2 İki kategori	%9,8 Üç ve daha fazla

ENGEL KATEGORİ SAYISI

ÖNE ÇIKAN BULGU

Tek engel kategorisi baskın

Hanede yaşayan ve engeli bulunduğunu belirten yaşlıların yaklaşık onda yedisinde tek bir engel kategorisi bulunmaktadır. Yaklaşık her beş kişiden birinde iki, her on kişiden birinde ise üç veya daha fazla engel türü vardır.

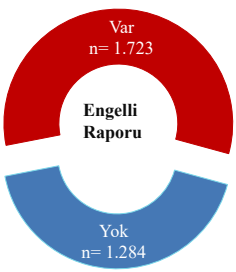
Engelli Raporu Olanlar Daha Fazla

İnfografik 36. Hanede Yaşayan Yaşlıların Engelli Raporu Bulunması ve Bağımlılık Derecesine Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 3.007

ENGELLİ RAPORU VAR	ENGELLİ RAPORU YOK
%57,3	%42,7

ENGELLİ RAPORU VE BAĞIMLILIK DERECESİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Engelli raporu olanlar çoğunlukta

Engeli bulunan 3.007 yaşlının %57,3'ünün engelli raporu bulunmaktayken, %42,7'sinin yoktur.

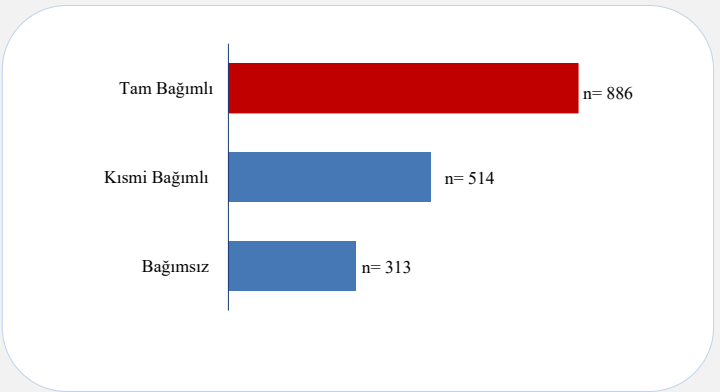
Tam Bağımlılık Öne Çıkıyor

İnfografik 37. Engelli Raporu Bulunan Yaşlıların Bağımlılık Derecesi

Toplam Katılımcı
n = 1.723

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%51,4 Tam bağımlı	%29,8 Kısmi bağımlı	%18,7 Bağımsız

ENGELLİ RAPORU VE BAĞIMLILIK DERECESİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Tam bağımlılık öne çıkıyor

Engelli raporu bulunan yaşlıların yaklaşık yarısı tam bağımlıdır. Yaklaşık her üç kişiden biri kısmi bağımlı, her beş kişiden biri ise bağımsızdır. Böylece yaklaşık her beş kişiden dördünde belirli düzeyde bağımlılık bulunmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

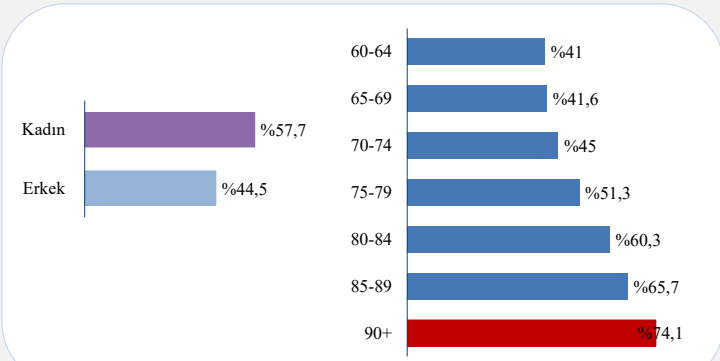
Tam Bağımlılık Yaşla Artıyor, Kadınlarda Daha Yaygın

İnfografik 38. Hanede Yaşayan Yaşlıların Tam Bağımlılık Durumunun Cinsiyet ve Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 886

KADIN ORANI	ERKEK ORANI	CİNSİYET FARKI	EN YÜKSEK YAŞ
%57,7	%44,5	13,2 Puan	%74,1 90 yaş ve üstü

CİNSİYETE VE YAŞA GÖRE TAM BAĞIMLILIK

ÖNE ÇIKAN BULGU

Tam bağımlılık yaşla artıyor

Tam bağımlılık kadınlarda daha yaygındır; engelli raporu bulunan yaşlı kadınların yarısından fazlası, erkeklerin ise yaklaşık onda dördü tam bağımlıdır. Yaş ilerledikçe oran belirgin biçimde artmakta, 90 yaş ve üzerindekilerde yaklaşık dörtte üçe ulaşmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

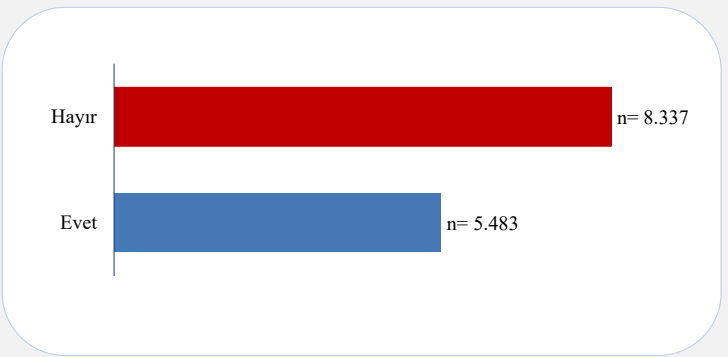
Yardımcı Cihaz Kullanımı Yaygın

İnfografik 39. Hanede Yaşayan Yaşlıların Yardımcı Cihaz/Destek Aleti Kullanımı

Toplam Katılımcı
n = 13.820

KULLANMIYOR	KULLANIYOR
%60,3	%39,7

YARDIMCI CİHAZ KULLANIMI

ÖNE ÇIKAN BULGU

Yardımcı cihaz kullanımı yaygın

Hanede yaşayan yaşlıların yaklaşık beşte ikisi yardımcı cihaz veya destek aleti kullanmaktadır. Çoğunluk herhangi bir yardımcı cihaz kullanmadığını belirtmiştir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Gözlük Öne Çıkıyor

İnfografik 40. Hanede Yaşayan Yaşlıların Kullandıkları Yardımcı Cihazlar

Toplam Katılımcı
n = 5.483

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%56 Gözlük	%39,5 Baston	%0,2 PEG

YARDIMCI CİHAZ/DESTEK ALETİ

Gözlük	Baston	İşitme Cihazı	Yürüteç	Solunum Cihazı
%56	%39,5	%14,5	%8	%6
n=3072	n=2166	n=796	n=436	n=330

Tekerlekli Sandalye	Havalı Yatak	PEG	Diğer
%6	%1,4	%0,2	%2,5
n=327	n=79	n=9	n=106

ÖNE ÇIKAN BULGU

Gözlük ve baston öne çıkıyor

Yardımcı cihaz kullanan hanede yaşayan yaşlıların yarısından fazlası gözlük kullanmaktadır. Baston yaklaşık her beş kişiden ikisinde, işitme cihazı ise yaklaşık her yedi kişiden birinde görülmektedir. Kullanımın görme ve hareket desteğinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

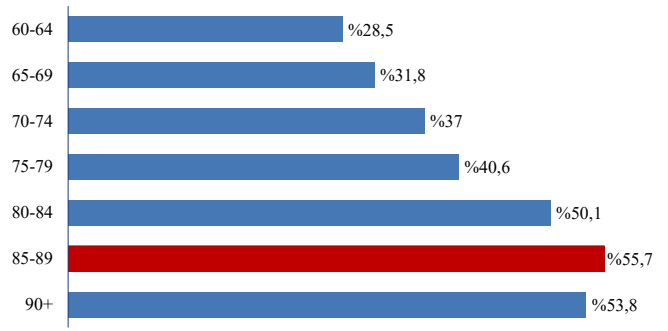
Yardımcı Cihaz Kullanımı Yaşla Birlikte Artıyor

İnfografik 41. Hanede Yaşayan Yaşlıların Yaş Grubuna Göre Yardımcı Cihaz/Destek Aleti Kullanma Durumu

Toplam Katılımcı
n = 13.820

EN YÜKSEK YAŞ GRUBU	EN DÜŞÜK YAŞ GRUBU	YAŞ FARK ARALIĞI
%55,7 85-89 yaş	%28,5 60-64 yaş	27,2 Puan

YARDIMCI CİHAZ KULLANIMI VE YAŞ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Cihaz kullanımı yaşla artıyor

Yardımcı cihaz kullanımı yaş ilerledikçe artmaktadır. 60–64 yaş grubunda yaklaşık her üç kişiden biri cihaz kullanırken, 80 yaş sonrasında bu oran %50'nin üzerine çıkmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

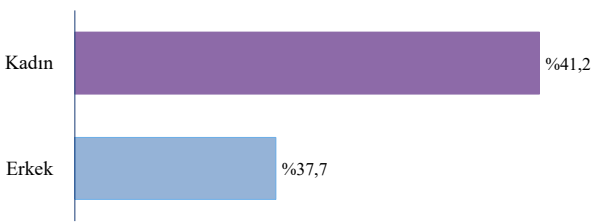
Yardımcı Cihaz Kullanımı Kadınlarda Daha Yüksek

İnfografik 42. Hanede Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Yardımcı Cihaz/Destek Aleti Kullanımı

Toplam Katılımcı
n = 13.820

KADINLAR	ERKEKLER
%41,2	%37,7

YARDIMCI CİHAZ KULLANIMI VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Cihaz kullanımı oranı kadınlarda daha fazla

Yardımcı cihaz kullanımında kadınların oranı erkeklerin biraz üzerinde.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

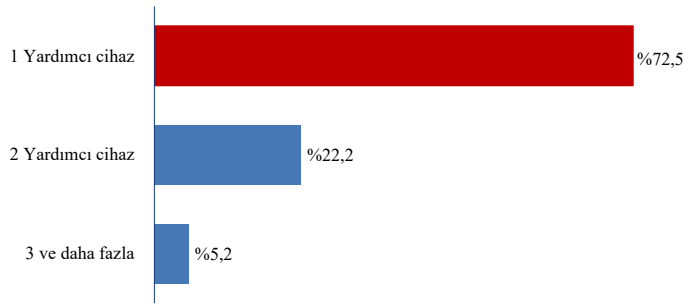
Tek Yardımcı Cihaz Kategorisi Öne Çıkıyor

İnfografik 43. Hanede Yaşayan Yaşlıların Kullanılan Yardımcı Cihaz Sayısına Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 5.483

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%72,5 Bir cihaz	%22,2 İki cihaz	%5,2 Üç ve daha fazla cihaz

YARDIMCI CİHAZ KATEGORİ SAYISI

ÖNE ÇIKAN BULGU

Tek cihaz kategorisi baskın

Yardımcı cihaz kullanan yaşlıların yaklaşık dörtte üçü yalnızca 1 cihaz kullanmaktadır. Yaklaşık beş kişiden biri 2 yardımcı cihaz kullanırken, katılımcıların %5,2'si ise 3 veya daha fazla cihaz kullanmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

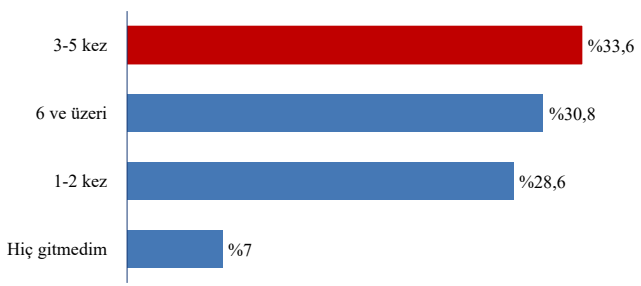
Hastaneye 3–5 Kez Gidenler Öne Çıkıyor

İnfografik 44. Hanede Yaşayan Yaşlıların Son Bir Yılda Hastaneye Gitme Sıklığı

Toplam Katılımcı
n = 13.820

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%33,6 3-5 kez	%30,8 6 ve üzeri	%7 Hiç gitmeyen

HASTANEYE GİTME SIKLIĞI

ÖNE ÇIKAN BULGU

Hastane başvurusu sık

Hanede yaşayan yaşlıların yaklaşık üçte biri son bir yılda 3–5 kez hastaneye gitmiştir. 6 ve üzeri başvuru yapanlar da yaklaşık üçte birlik paya sahiptir. Böylece yaklaşık her üç kişiden ikisi son bir yılda en az 3 kez hastaneye başvurmuştur.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Sık Hastane Başvurusu Kadınlarda Daha Fazla

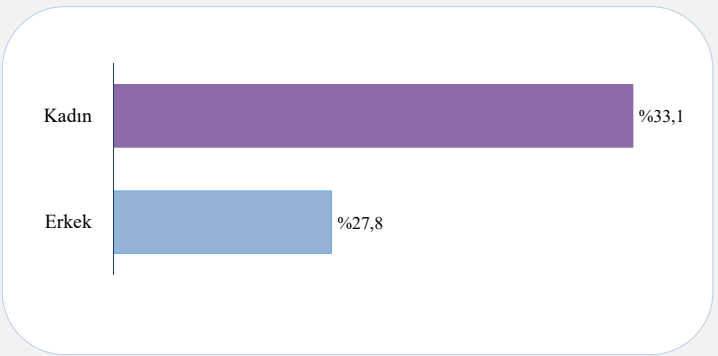
İnfografik 45. Hanede Yaşayan Yaşlılardan Son Bir Yılda 6 ve Daha Fazla Hastaneye Gidenlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 13.820

KADIN ORANI
%33,1

ERKEK ORANI
%27,8

HASTANEYE GİTME SIKLIĞI VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Sık başvuru kadınlarda daha yaygın

Kadınların üçte biri son bir yılda hastaneye 6 veya daha fazla kez gitmişken, erkeklerin oranı bunun biraz altındadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Evde Sağlık Hizmeti Alanların Oranı Sınırlı

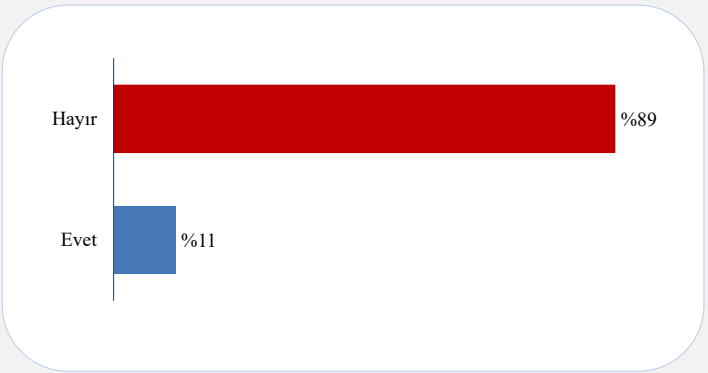
İnfografik 46. Hanede Yaşayan Yaşlıların Son Bir Yılda Evde Sağlık Hizmeti Alma Durumuna Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 13.820

YARARLANMIYOR
%89,0

YARARLANIYOR
%11

EVDE SAĞLIK HİZMETİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Evde sağlık alanlar azınlıkta

Hanede yaşayan yaşlıların %11'i son bir yılda evde sağlık hizmeti almıştır. Büyük çoğunluk bu hizmetten yararlanmadığını belirtmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

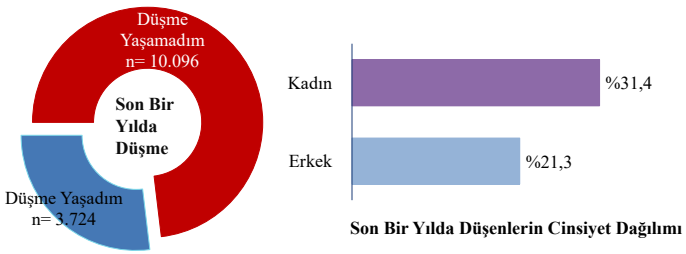
Her Dört Yaşlıdan Yaklaşık Biri Son Bir Yılda Düştü

İnfografik 47. Hanede Yaşayan Yaşlıların Son Bir Yılda Düşme Durumuna Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 13.820

DÜŞME YAŞAMADIM	DÜŞME YAŞADIM
%73,1	%26,9

DÜŞME DURUMU VE CİNSİYET

Son Bir Yılda Düşenlerin Cinsiyet Dağılımı

ÖNE ÇIKAN BULGU

Düşme kadınlarda daha yaygın

Hanede yaşayan yaşlıların yaklaşık dörtte biri son bir yılda düşmüştür. Kadınlarda düşme oranı yaklaşık üç biri, erkeklerde ise yaklaşık beş biridir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

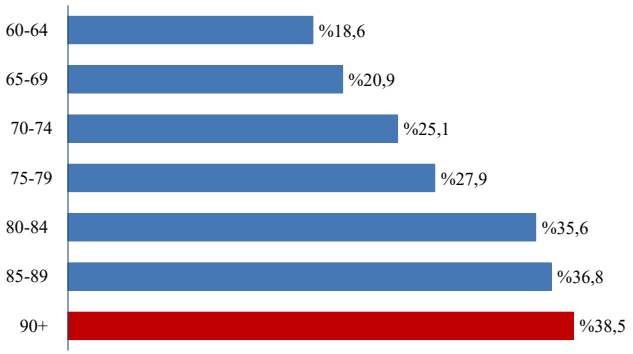
Düşme Oranı Yaşla Birlikte Artıyor

İnfografik 48. Hanede Yaşayan Yaşlıların Son Bir Yılda Düşme Durumunun Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 13.820

EN YÜKSEK YAŞ GRUBU	EN DÜŞÜK YAŞ GRUBU	YAŞ FARK ARALIĞI
%38,5 90 yaş ve üstü	%18,6 60-64 yaş	19,8 Puan

DÜŞME DURUMU VE YAŞ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Düşme yaşla artıyor

Düşme oranı yaş ilerledikçe belirgin biçimde artmaktadır. 60–64 yaş grubunda yaklaşık her beş kişiden biri düşerken, 80 yaş sonrasında bu oran yaklaşık her üç kişiden bire yükselmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

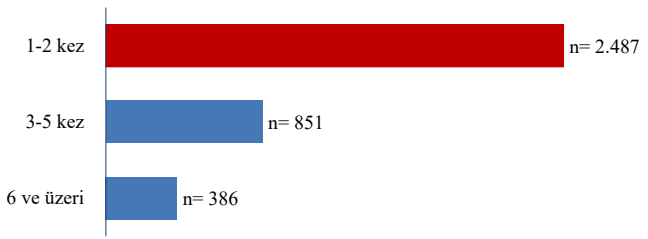
Düşenlerin Çoğu 1–2 Kez Düştü

İnfografik 49. Hanede Yaşayan Yaşlıların Son Bir Yılda Düşme Sıklığına Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 3.724

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%66,8 1-2 kez	%22,9 3-5 kez	%10,4 6 ve üzeri

DÜŞME SIKLIĞI

ÖNE ÇIKAN BULGU

Tekrarlayan düşmeler dikkat çekiyor

Son bir yılda düşen hanede yaşayan yaşlıların yaklaşık üçte ikisi 1–2 kez düşme yaşadığını bildirmektedir. Buna karşılık yaşlıların %22,9'u en az 3 kez düşmüştür; tekrarlayan düşmeler dikkat çekmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

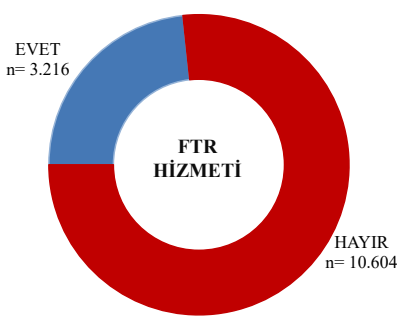
FTR Hizmeti Almayanlar Çoğunlukta

İnfografik 50. Hanede Yaşayan Yaşlıların Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hizmeti Alma Durumu

Toplam Katılımcı
n = 13.820

FTR HİZMETİ ALMADIM	FTR HİZMETİ ALDIM
%76,7	%23,3

FTR HİZMETİ ALMA

ÖNE ÇIKAN BULGU

Büyük çoğunluk FTR hizmeti almadı

Hanede yaşayan yaşlıların yaklaşık dörtte biri FTR hizmeti almıştır. FTR hizmeti almayanlar çoğunluktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

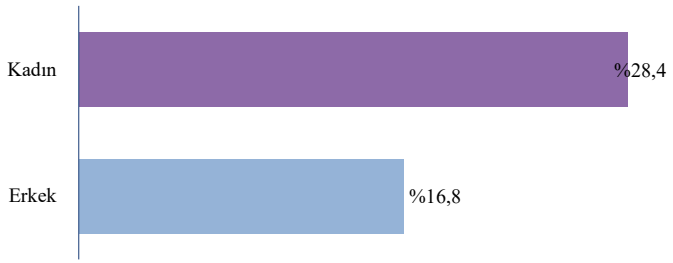
FTR Hizmeti Kadınlarda Daha Yaygın

İnfografik 51. Hanede Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hizmeti Alma Durumu

Toplam Katılımcı
n = 13.820

KADIN ORANI	ERKEK ORANI
%28,4	%16,8

CİNSİYETE GÖRE FTR HİZMETİ ALMA DURUMU

ÖNE ÇIKAN BULGU

FTR kullanımı kadınlarda daha yaygın

Kadınlarda bu hizmetten yararlananların oranı yaklaşık dörtte bire yaklaşırken, erkeklerde yaklaşık altıda bir düzeyindedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

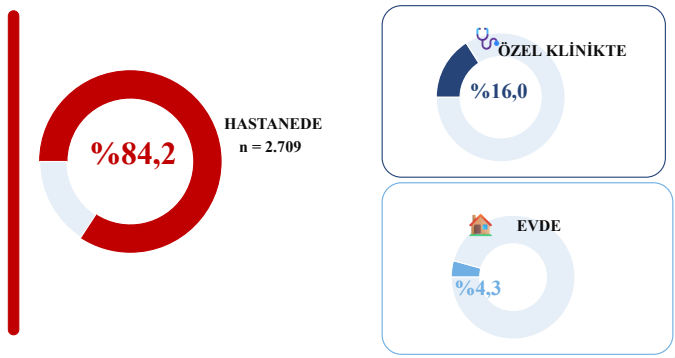
FTR Hizmeti En Çok Hastanede Alınıyor

İnfografik 52. Hanede Yaşayan Yaşlıların FTR Hizmetini Aldığı Yere Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 3.216

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%84,2 Hastane	%16 Özel klinikte	%4,3 Evde

FTR HİZMETİNİN ALINDIĞI YER

ÖNE ÇIKAN BULGU

FTR hizmeti daha çok hastanede alınmakta

FTR hizmeti alan hanede yaşayan yaşlıların yaklaşık beşte dördü hizmeti hastanede almaktadır. Özel klinik kullanımı yaklaşık altıda bir, evde FTR hizmeti alımı ise yaklaşık yirmi beşte bir düzeyindedir.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

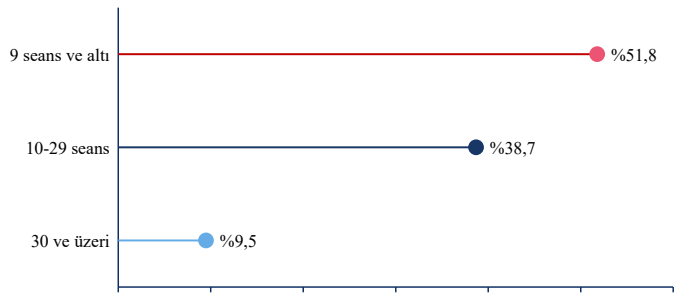
9 Seans ve Altı Öne Çıkıyor

İnfografik 53. Hanede Yaşayan Yaşlıların Aldıkları FTR Seans Sayısına Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 3.216

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%51,8 9 Seans ve altı	%38,7 10-29 seans	%9,5 30 ve üzeri

FTR SEANS SAYISI

ÖNE ÇIKAN BULGU

9 seans ve altı öne çıkıyor

FTR hizmeti alan hanede yaşayan yaşlıların yarısından fazlası 9 seans ve altında hizmet almıştır. Yaklaşık her on kişiden dördü 10–29 seans, her on kişiden biri ise 30 ve üzeri seans almıştır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Ev İşleri Öne Çıkıyor

İnfografik 54. Hanede Yaşayan Yaşlıların Desteğe İhtiyaç Duyduğu Alanlar

Toplam Katılımcı
n = 13.820

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%54,7 Ev temizliği	%44,7 Hastaneye gitmede refakat	%22,4 İlaç kullanımı/Takibi

DESTEK İHTİYACI ALANLARI

Ev Temizliği	Hastane Refakati	Çamaşır Bulaşık Yıkama	Sosyal Destek
%54,7	%44,7	%38,7	%35,2
n = 7.560	n = 6.178	n = 5348	n = 4.865

Yemek Hazırlama	Alışveriş	Ulaşım Desteği	İlaç Kullanımı/Takibi
%34,3	%32,1	%24,9	%22,4
n = 4740	n = 4436	n = 3441	n = 3096

ÖNE ÇIKAN BULGU

Ev temizliği ve hastane refakati öne çıkıyor

Hanede yaşayan yaşlıların yarısından fazlası ev temizliğinde desteğe ihtiyaç duymaktadır. Yaşlıların yarıya yakını hastaneye gitmede refakate, üçte birinden fazlası ise sosyal desteğe ve yemek hazırlama ve alışverişte yardıma ihtiyaç duymaktadır.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Kişisel Bakım Öne Çıkıyor

İnfografik 55. Hanede Yaşayan Yaşlıların Desteğe İhtiyaç Duyduğu Diğer Alanlar

Toplam Katılımcı
n = 13.820

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	DİKKAT ÇEKEN BULGU
%22,1 Kişisel bakım	%20,9 Isıtma/Soğutma desteği	%24,3 Hiçbiri

DİĞER DESTEK İHTİYACI ALANLARI

Kişisel Bakım	Isıtma/Soğutma Desteği	İletişim Desteği	Manevi-Dini Hizmetler
%22,1	%20,9	%13,4	%10,5
n = 3.060	n = 2.891	n = 1.852	n = 1.449

Ağır Bakım	Protez-Ortez/ Basınç Çorabı	Diğer	Hiçbiri
%3,1	%2,1	%0,5	%24,3
n = 425	n = 292	n = 68	n = 3.357

ÖNE ÇIKAN BULGU

Kişisel bakım ve ısıtma/ soğutma desteği öne çıkıyor

Katılımcıların %24,3'ü bu başlıkların hiçbirinde ek destek ihtiyacı olmadığını belirtmiştir.

Destek ihtiyacı ifade edilen alanlarda kişisel bakım (%22,1) ile ısıtma/soğutma desteği (%20,9) ilk iki sırada yer almaktadır.

İletişim desteği (%13,4) ve manevi-dini hizmetler (%10,5) orta düzeyde ihtiyaç alanlarıdır.

Ağır bakım (%3,1) ile protez-ortez/basınç çorabı (%2,1) ise daha sınırlı düzeyde bildirilmiştir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

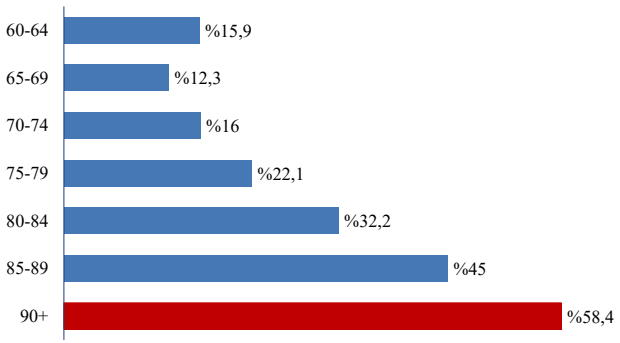
Kişisel Bakım İhtiyacı Yaşla Birlikte Artıyor

İnfografik 56. Hanede Yaşayan Yaşlıların Kişisel Bakım Destek İhtiyaçlarının Yaşa Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 13.820

EN YÜKSEK YAŞ GRUBU	EN DÜŞÜK YAŞ GRUBU	YAŞ FARK ARALIĞI
%58,4 90 yaş ve üstü	%12,3 65-69 yaş	46,1 Puan

KİŞİSEL BAKIM DESTEĞİ VE YAŞ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Kişisel bakım ihtiyacı yaşla birlikte artıyor

Kişisel bakım desteğine ihtiyaç yaş ilerledikçe artmaktadır. 65–69 yaş grubunda yaklaşık her sekiz kişiden biri desteğe ihtiyaç duyarken, 80–84 yaş grubunda yaklaşık her üç kişiden biri, 90 yaş ve üzerindekilerin ise yarıdan fazlası desteğe ihtiyaç duymaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Aile Öne Çıkıyor

İnfografik 57. Hanede Yaşayan Yaşlıların Destek Kaynakları

Toplam Katılımcı
n = 10.463

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%72,3 Aile	%13,9 Yakını	%2,1 Gönüllüler

DESTEK KAYNAKLARI

Aile	Yakını	Komşu	Hiç kimse
%72,3	%13,9	%11,2	%8,6
n = 7561	n = 1450	n = 1168	n =902

Eşi	Bakıcı	Diğer	Gönüllüler
%5,2	%3,5	%2,4	%2,1
n= 545	n = 365	n = 246	n = 224

ÖNE ÇIKAN BULGU

Aile temel destek kaynağı

Desteğe ihtiyaç duyan hanede yaşayan yaşlıların yaklaşık dörtte üçü çocukları veya torunlarından yardım almaktadır. Yaklaşık her yedi kişiden biri başka bir yakından, her dokuz kişiden biri komşudan destek almaktadır; yaklaşık her on iki kişiden biri ise hiç kimseden yardım almadığını belirtmektedir.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir. Hiçbir desteğe ihtiyaç duymadığını bildirenler (n=3.357) analize dahil edilmemiştir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Bakım Sorumluluğu Bulunmayanlar Çoğunlukta

İnfografik 58. Hanede Yaşayan Yaşlılar Tarafından Bakım Verilen Kişiler

Toplam Katılımcı
n = 13.820

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%89,9 Yok	%3,7 Çocuk	%1,3 Yetişkin

BAKIM VERİLEN KİŞİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Bakım sorumluluğu çoğunlukta yok

Hanede yaşayan yaşlıların yaklaşık onda biri başka bir kişiye bakım vermektedir. Bakım veren küçük grupta çocuk, engelli birey ve yaşlı birey bakımı öne çıkmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

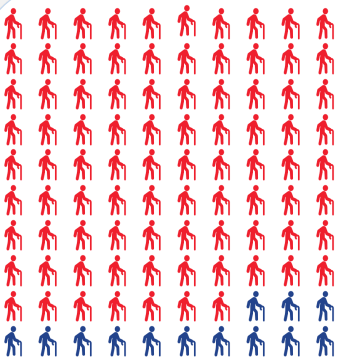
Çağrı Butonuna İhtiyaç Duymayanlar Çoğunlukta

İnfografik 59. Hanede Yaşayan Yaşlıların Çağrı Butonu İhtiyacı

Toplam Katılımcı
n = 13.820

İHTİYAÇ YOK	İHTİYAÇ VAR
%86,6	%13,4

ÇAĞRI BUTONU İHTİYACI

Yok	n=11.962	%86,6
Var	n=1.858	%13,4

ÖNE ÇIKAN BULGU

Çağrı butonu ihtiyacı sınırlı

Hanede yaşayan yaşlıların yaklaşık yedide biri çağrı butonuna ihtiyaç duyduğunu belirtmiştir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

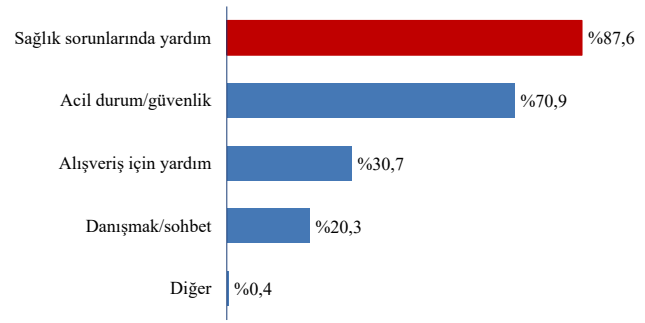
Çağrı Cihazında Sağlık Amaçlı Kullanım Öne Çıkıyor

İnfografik 60. Hanede Yaşayan Yaşlıların Çağrı Cihazını Kullanma Amaçları

Toplam Katılımcı
n = 1.858

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%87,6 Sağlık sorunlarında yardım	%70,9 Acil durum/güvenlik	%0,4 Diğer

ÇAĞRI CİHAZI KULLANIM AMACI

ÖNE ÇIKAN BULGU

Sağlık amacı öne çıkıyor

Çağrı cihazına ihtiyaç duyan yaşlıların yaklaşık onda dokuzu cihazı sağlık sorunlarında yardım almak için kullanacağını belirtmiştir. Yaklaşık onda yedisi ise acil durum veya güvenlik amacı da bildirmiştir.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

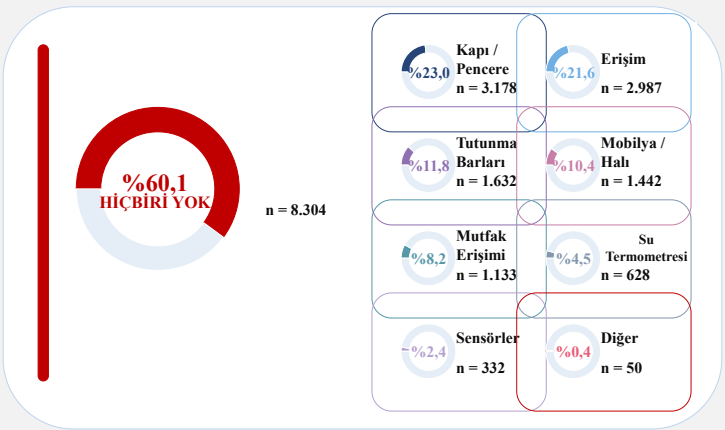
Ev Güvenliği Düzenlemeleri Daha Az

İnfografik 61. Hanede Yaşayan Yaşlıların Ev İçi/Dışı Güvenlik Düzenlemelerinin Dağılımı

Toplam Katılımcı n = 13.820

HİÇBİR DÜZENLEME YOK	KAPI/PENCERE ÖNLEMLERİ	EN DÜŞÜK ORAN
%60,1	%23,0	%0,4 Diğer

EV GÜVENLİĞİ DÜZENLEMELERİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Evinde güvenlik önlemi olanların oranı daha düşük

Hanede yaşayan yaşlıların yaklaşık onda altısının evinde belirtilen güvenlik düzenlemelerinden hiçbiri yoktur. Kapı/pencere önlemleri ve erişimi kolaylaştıran düzenlemeler yaklaşık her beş haneden birinde görülmektedir.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

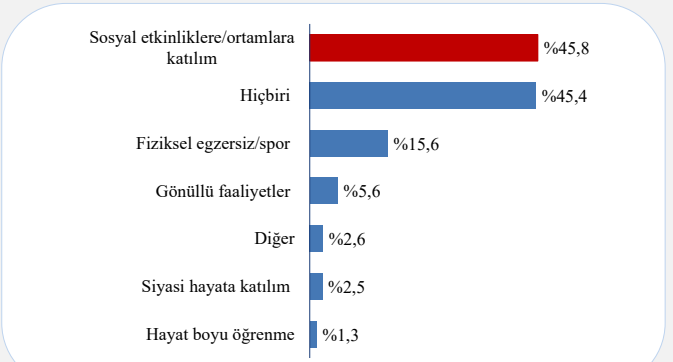
Sosyal Katılım ile Katılmama Neredeyse Eşit

İnfografik 62. Hanede Yaşayan Yaşlıların Aktif Yaşlanma Faaliyetlerine Katılımları

Toplam Katılımcı n = 13.820

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%45,8 Sosyal etkinliklere/ faaliyetlere katılım	%45,4 Hiçbiri	%1,3 Hayat boyu öğrenme

AKTİF YAŞLANMA FAALİYETLERİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Sosyal katılım yaklaşık yarı yarıya

Hanede yaşayan yaşlıların yaklaşık yarısı sosyal etkinliklere veya sosyal faaliyetlere katılmaktadır. Yaşlıların %45,4'ü ise aktif yaşlanma faaliyetlerine katılmadığını belirtmiştir. Yaklaşık her altı kişiden biri fiziksel egzersiz veya spor faaliyetlerine katılmaktadır.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

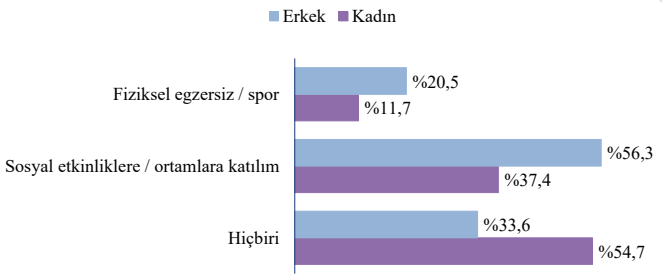
Aktif Yaşlanmaya Katılım Erkeklerde Daha Yüksek

İnfografik 63. Hanede Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Aktif Yaşlanma Faaliyetlerine Katılımları

Toplam Katılımcı
n = 13.820

HİÇBİRİ / KADIN	SOSYAL KATILIM / ERKEK	EGZERSİZ VE SPOR / ERKEK
%54,7	%56,3	%20,5

AKTİF YAŞLANMA FAALİYETLERİ VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Aktif yaşlanmada erkekler önde

Aktif yaşlanmaya katılım erkeklerde daha yüksektir. Erkeklerin yarısından fazlası sosyal etkinliklere katılırken, kadınlarda bu oran %37,4 düzeyindedir. Bulgular, hanede yaşayan yaşlı kadınların yarısından fazlasının hiçbir faaliyete katılmadığını ve aktif yaşlanma faaliyetlerine katılımının daha sınırlı kaldığını göstermektedir.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

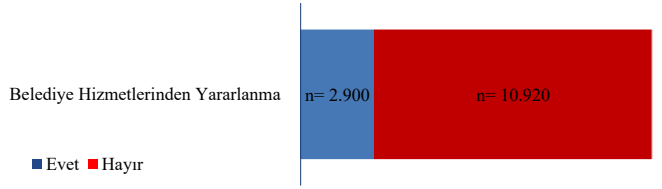
Belediye Hizmetlerinden Yararlanmayanlar Öne Çıkıyor

İnfografik 64. Hanede Yaşayan Yaşlıların Belediye Hizmetlerinden Yararlanma Durumları

Toplam Katılımcı
n = 13.820

YARARLANMIYOR	YARARLANIYOR
%79	%21

BELEDİYE HİZMETLERİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Belediye hizmetlerinden yararlananlar azınlıkta

Katılımcıların %79'u belediyelerin hizmetlerinden yararlanmadıklarını bildirmiştir. Yararlananların oranı ise %21'dir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

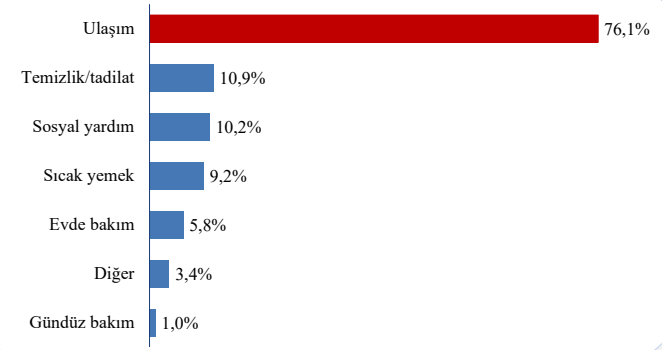
Belediye Hizmetlerinde Ulaşım Öne Çıkıyor

İnfografik 65. Hanede Yaşayan Yaşlıların Yararlandığı Belediye Hizmetleri

Toplam Katılımcı
n = 2.900

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%76,1 Ulaşım	%10,9 Temizlik/tadilat	%1 Gündüz bakım

BELEDİYE HİZMETLERİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Ulaşım hizmeti açık ara önde

Belediye hizmetlerinden yararlanan yaşlıların yaklaşık dörtte üçü ulaşım hizmetini kullanmaktadır. Temizlik/tadilat, sosyal yardım ve sıcak yemek hizmetlerinden ise yaklaşık her on kişiden biri yararlanmaktadır.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Belediye Hizmetlerinden Haberdarlık Düşük

İnfografik 66. Hanede Yaşayan Yaşlıların Belediye Hizmetlerinden Haberdar Olma Durumu

Toplam Katılımcı
n = 10.920

HABERDAR DEĞİLİM	HABERDARIM
%59,5	%40,5

BELEDİYE HİZMETLERİNDEN HABERDARLIK

ÖNE ÇIKAN BULGU

Belediye hizmetlerinde haberdarlık düşük

Belediye hizmetlerinden yararlanmayan yaşlıların yaklaşık onda altısı bu hizmetlerden haberdar değildir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

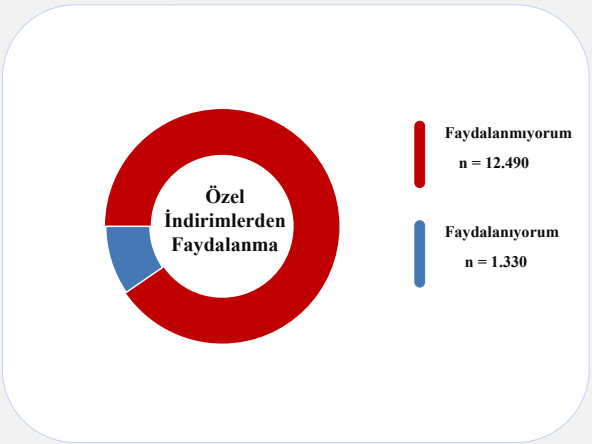
Özel İndirimlerden Yararlanma Sınırlı

İnfografik 67. Hanede Yaşayan Yaşlıların Özel İmkân/İstisnalardan Yararlanma Durumu

Toplam Katılımcı
n = 13.820

FAYDALANMIYOR	FAYDALANIYOR
%90,4	%9,6

ÖZEL İNDİRİMLERDEN FAYDALANMA

ÖNE ÇIKAN BULGU

Özel indirimlerden yararlanma sınırlı

Hanede yaşayan yaşlıların yaklaşık onda dokuzu engelli yaşlılara yönelik özel indirimlerden yararlanmamaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

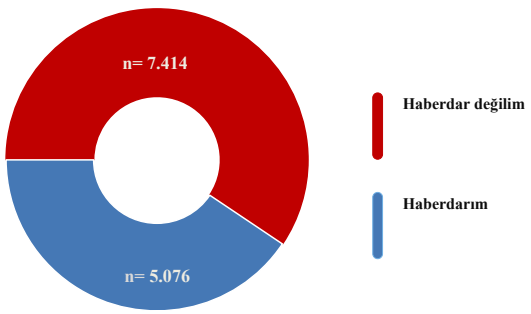
Özel İndirimlerden Haberdarlık Düşük

İnfografik 68. Özel İstisna ve İndirimlerden Yararlanmayan Yaşlıların Özel İstisna ve İndirimlerden Haberdar Olma Durumları

Toplam Katılımcı
n = 12.490

HABERDAR DEĞİL	HABERDAR
%59,4	%40,6

ÖZEL İNDİRİMLERDEN HABERDARLIK

ÖNE ÇIKAN BULGU

Özel indirimlerde haberdarlık düşük

Özel indirimlerden yararlanmayan hanede yaşayan yaşlıların yaklaşık 10'da altısı bu indirimlerden haberdar değildir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

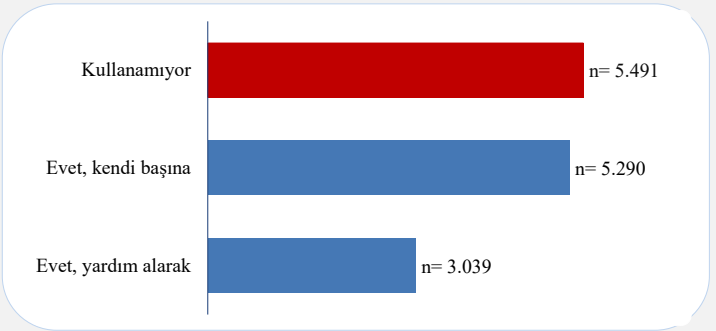
Teknoloji Kullanamayanlar Öne Çıkıyor

İnfografik 69. Hanede Yaşayan Yaşlıların Teknolojik Cihaz/Uygulama Kullanabilme Durumu

Toplam Katılımcı
n = 13.820

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%39,7 Kullanamıyor	%38,3 Kullanabiliyor	%22 Evet, yardım alarak

TEKNOLOJİK CİHAZ KULLANIMI

ÖNE ÇIKAN BULGU

Teknoloji kullanımında destek ihtiyacı

Hanede yaşayan yaşlıların yaklaşık beşte ikisi teknolojik cihaz veya uygulamaları kullanamamaktadır. Benzer büyüklükte bir kesim kendi başına kullanabilirken, yaklaşık beşte biri yardım alarak kullanmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

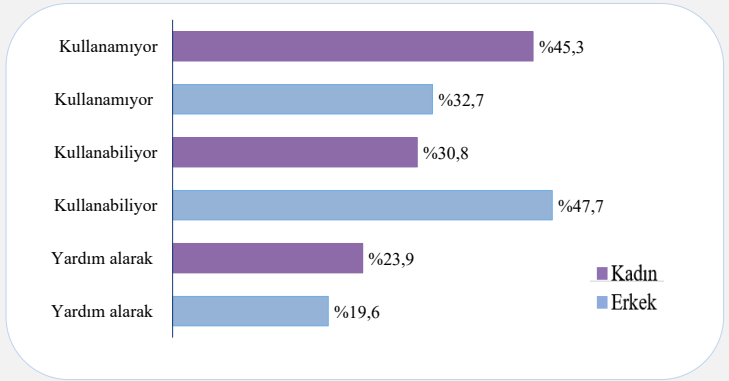
Teknolojiyi Bağımsız Kullanma Erkeklerde Daha Yaygın

İnfografik 70. Hanede Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Teknolojik Cihaz/Uygulama Kullanabilme Durumu

Toplam Katılımcı
n = 13.820

BAĞIMSIZ KULLANABİLİYORUM	BAĞIMSIZ KULLANABİLİYORUM
%47,7 Erkek	%30,8 Kadın

TEKNOLOJİK CİHAZ KULLANIMI VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Bağımsız kullanım erkeklerde daha yaygın

Hanede yaşayan yaşlı erkeklerin yaklaşık yarısı teknolojiyi kendi başına kullanabilirken, kadınlarda bu oran yaklaşık üçte bir düzeyindedir. Teknolojiyi hiç kullanamama kadınlarda daha yaygın.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

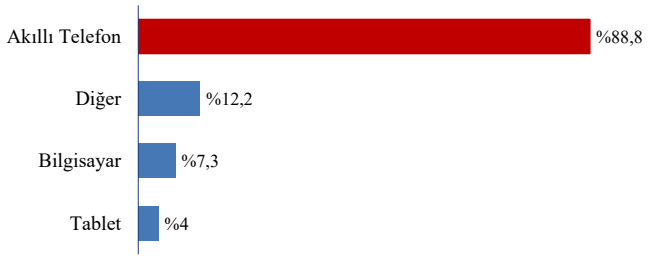
Akıllı Telefon Açık Ara Önde

İnfografik 71. Hanede Yaşayan Yaşlıların Kullandıkları Teknolojik Cihazlar

Toplam Katılımcı
n = 8.232

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%88,8 Akıllı Telefon	%12,2 Diğer	%4 Tablet

TEKNOLOJİK CİHAZLAR

ÖNE ÇIKAN BULGU

Akıllı telefon temel araç

Teknolojik cihaz kullanan yaşlıların yaklaşık onda dokuzu akıllı telefon kullanmaktadır. Yaklaşık her on dört kişiden biri bilgisayar ve yaklaşık her yirmi beş kişiden biri ise tablet kullanmaktadır.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir. Bağımsız ve yardımla teknolojik cihaz kullanan 8.329 kişiden geçerli yanıt verenler (n= 8.232) analize dahil edilmiştir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

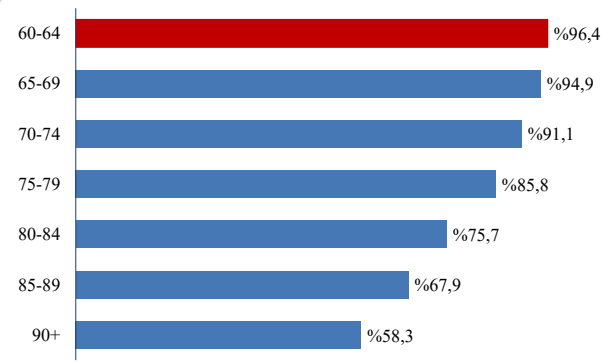
Akıllı Telefon Kullanımı Yaşla Birlikte Azalıyor

İnfografik 72. Hanede Yaşayan Yaşlıların Yaş Gruplarına Göre Telefon Kullanım

Toplam Katılımcı
n = 13.820

EN YÜKSEK YAŞ GRUBU	EN DÜŞÜK YAŞ GRUBU	YAŞ FARK ARALIĞI
%96,4 60-64 yaş	%58,3 90 yaş ve üstü	38,1 Puan

AKILLI TELEFON KULLANIMI VE YAŞ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Akıllı telefon kullanımı yaş arttıkça azalıyor

Akıllı telefon kullanımı yaş ilerledikçe azalmaktadır. 60–69 yaş grubunda neredeyse herkes akıllı telefon kullanırken, 80–84 yaş grubunun yaklaşık dörtte üçü, 90 yaş ve üzerindekilerde ise yaklaşık her beş kişiden üçü telefon kullanmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

E-Devlet Kullanımı Öne Çıkıyor

İnfografik 73. Hanede Yaşayan Yaşlıların Kullandıkları Uygulamalar

Toplam Katılımcı
n = 8.168

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%38 E-Devlet	%35,8 Hiçbiri	%1,1 Yapay Zeka

KULLANILAN DİJİTAL UYGULAMALAR

ÖNE ÇIKAN BULGU

E-Devlet en yaygın uygulama

Teknolojik cihaz kullanabilen yaşlıların yaklaşık beşte ikisi E-Devlet kullanmaktadır. Buna karşılık yaklaşık her üç kişiden biri belirtilen uygulamalardan hiçbirini kullanmamaktadır. Sosyal medya ve MHRS kullanımı da yaklaşık %30 düzeyindedir.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir. Bağımsız ve yardımla teknolojik cihaz kullanan 8.329 kişiden geçerli yanıt verenler (n= 8.168) analize dahil edilmiştir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

II. YAŞLILIK ŞÛRASI

Ulu çınarlarımızla birlikte geleceğe yürüyoruz

2.2. Huzurevinde Yaşayan Yaşlılara İlişkin Nicel Veriler

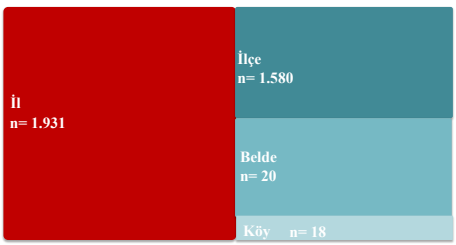
Katılımcıların Yerleşim Yeri Türü İl ve İlçelerde Yoğunlaşıyor

İnfografik 74. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Yerleşim Yeri Türü

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ GRUP	İLK İKİ GRUP
%54,4	%44,5	%98,9
İl	İlçe	Toplam içindeki birleşik pay

YERLEŞİM TÜRLERİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

İl ilk sırada

Huzurevinde yaşayan yaşlıların %54,4'ünün il merkezlerinde, %44,5'inin ise ilçelerde bulunan huzurevlerinde yaşadığı görülmektedir. Bu iki yerleşim türü birlikte değerlendirildiğinde huzurevinde yaşayan yaşlıların %98,9'unun il ve ilçelerde yoğunlaştığı anlaşılmaktadır. Belde (%0,6) ve köylerde (%0,5) yaşayanların oranı ise oldukça düşük düzeydedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

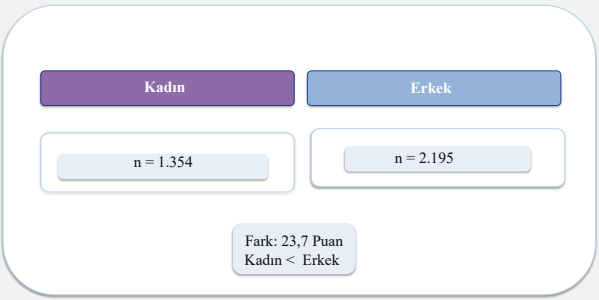
Huzurevinde Yaşayanların %61,9'u Erkek

İnfografik 75. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN	DİĞER GRUP	YÜZDE PUAN FARKI
%61,9	%38,2	23,7 Puan
Erkek	Kadın	Gruplar arası fark

CİNSİYETE GÖRE DAĞILIM

ÖNE ÇIKAN BULGU

Erkek grubu belirgin biçimde önde

Huzurevinde yaşayan yaşlı erkekler toplamın yaklaşık beşte üçünü, kadınlar ise beşte ikisini oluşturmaktadır. Erkeklerin sayısının kadınlardan belirgin biçimde yüksek olduğu ve iki grup arasında yaklaşık yüzde 24 puanlık fark bulunduğu görülmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

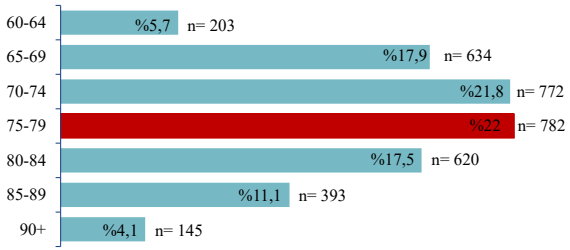
Huzurevi Katılımcıları 70–79 Yaşta Yoğunlaşıyor

İnfografik 76. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Yaş Grubuna Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK GRUP	70–84 YAŞ	80 YAŞ VE ÜZERİ
%22	%61,3	%32,7
75–79 yaş	Katılımcıların çoğunluğu	Yaklaşık üçte bir

YAŞ GRUPLARI

ÖNE ÇIKAN BULGU

75-79 yaş ilk sırada

Huzurevinde yaşayan yaşlıların önemli bir bölümünün 70–84 yaş aralığında toplandığı görülmektedir. Yaklaşık her beş yaşlıdan biri 75–79 yaş grubunda yer almakta ve bu grup yaş dağılımında ilk sırada bulunmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

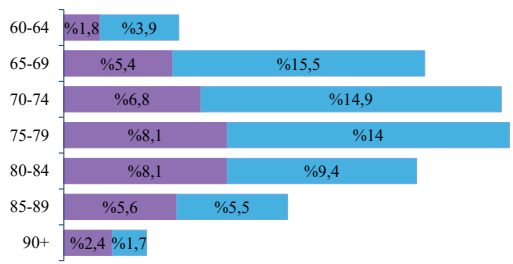
Huzurevi Katılımcıları 70–84 Yaşta Yoğunlaşıyor

İnfografik 77. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Yaş Grupları

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK GRUP	EN DÜŞÜK GRUP
%14,9	%1,7
70–74 yaş erkek	90 yaş ve üstü erkek

YAŞ GRUPLARI VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

70-74 yaş erkek grubu ilk sırada

İleri yaşlara doğru gidildikçe kadınların ağırlığının arttığı; 85 yaş ve sonrasında kadınların erkeklere göre daha yüksek paya sahip olduğu görülmektedir. Buna karşılık daha genç yaş gruplarında erkekler belirgin biçimde daha fazladır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

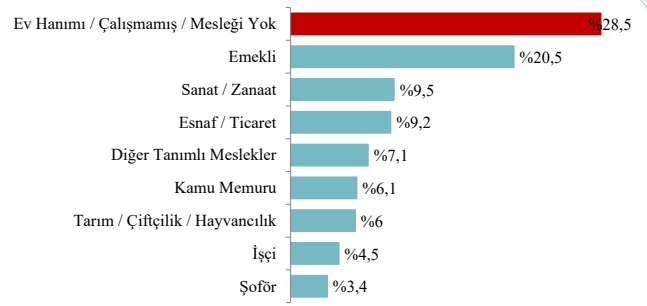
Ev İçi Çalışma ve Emeklilik İlk İki Sırada

İnfografik 78. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Mesleklere Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ GRUP	İLK İKİ GRUP
%28,5	%20,5	%49
Ev Hanımı / Çalışmamış / Mesleği Yok	Emekli	Toplam içindeki birleşik pay

MESLEK KATEGORİLERİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Ev Hanımı / Çalışmamış / Mesleği yok ilk sırada

Huzurevinde yaşayan yaşlıların yaklaşık üçte biri ev hanımı, çalışma yaşamına katılmamış veya belirli bir mesleği bulunmayan kişilerden oluşurken, yaklaşık beşte biri emeklidir. Bu iki grup birlikte toplamın yaklaşık yarısını oluşturmakta; diğer meslek gruplarının payı ise belirgin biçimde daha düşük kalmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

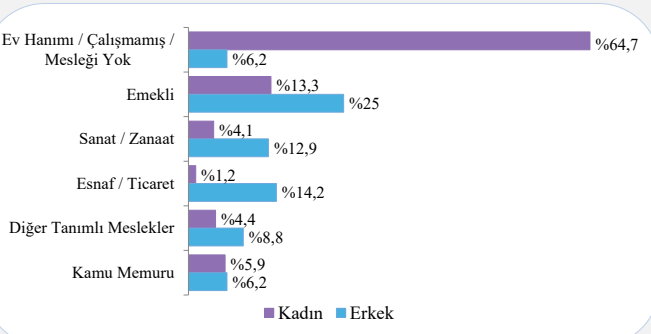
Meslek Durumunda Cinsiyet Kırılımı

İnfografik 79. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Meslek Gruplarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ GRUP
%64,7	%25
Ev Hanımı /Çalışmamış /Mesleği olmayan - Kadın	Emekli- Erkek

MESLEK KATEGORİLERİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Ev Hanımı / Çalışmamış / Mesleği olmayan kadınlar ilk sırada

Huzurevinde yaşayan ev hanımı, çalışmamış veya belirli bir mesleği bulunmayan kadınlar en büyük grubu oluşturuyor. Emekli erkekler ise ikinci sırada.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

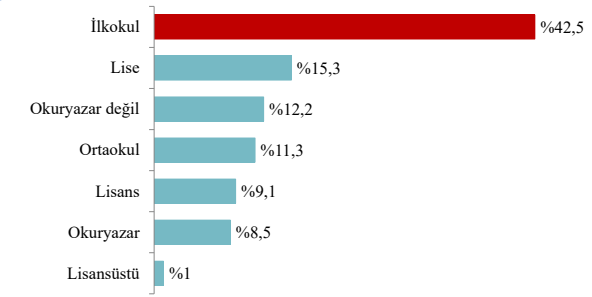
İlkokul Mezunları Öne Çıkıyor

İnfografik 80. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Eğitim Durumu

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ GRUP	İLK İKİ GRUP
%42,5	%15,3	%57,8
İlkokul	Lise	Toplam içindeki birleşik pay

EĞİTİM DURUMU

ÖNE ÇIKAN BULGU

İlkokul mezuniyeti ilk sırada

Huzurevinde yaşayan yaşlıların eğitim durumunda ilkokul mezunları açık ara öne çıkmakta ve toplamın beşte ikisinden fazlasını oluşturmaktadır. Lise mezunları ikinci sırada yer alırken, okuryazar olmayanlar ile ortaokul mezunlarının payları birbirine yakın düzeydedir. Üniversite düzeyinde eğitim alanların oranı ise daha sınırlı kalmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

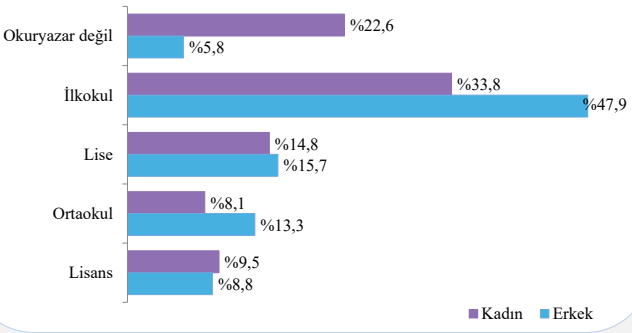
Eğitim Durumunda Erkekler Öne Çıkıyor

İnfografik 81. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Eğitim Durumu

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ GRUP	OKURYAZAR DEĞİL
%47,9	%33,8	%22,6
Erkek İlkokul	Kadın İlkokul	Kadın

EĞİTİM DURUMU VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

İlkokul ilk sırada

Huzurevinde yaşayan yaşlı kadınlarda okuryazar olmayanların payı erkeklerin yaklaşık dört katına çıkarken, erkeklerde ilkokul ve ortaokul düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Lise ve lisans düzeylerinde ise kadın ve erkekler arasındaki fark oldukça sınırlıdır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

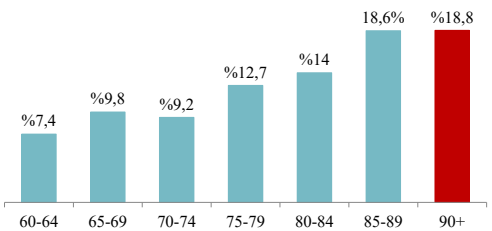
Okuryazar Olmama Oranı Yaş Arttıkça Yükseliyor

İnfografik 82. Huzurevinde Yaşayan Okuryazar Olmayan Yaşlıların Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ GRUP	GRUPLAR ARASI FARK
%18,6	%14	11,2 Puan
85-89 yaş ve 90 yaş üstü	80-84 Yaş	En düşük ve en yüksek grup

OKURYAZAR OLMAMA VE YAŞ

ÖNE ÇIKAN BULGU

85 yaş ve üstü ilk sırada

Huzurevinde yaşayan yaşlılarda okuryazar olmama oranı yaş ilerledikçe genel olarak artmaktadır. Daha genç yaş gruplarında onda bir civarında veya altında kalan bu oran, 75 yaş sonrasında belirgin biçimde yükselmekte ve 85 yaş ve üzerindeki yaşlılarda yaklaşık beşte bire ulaşmaktadır. Bu durum, okuryazar olmamanın özellikle ileri yaş gruplarında daha yaygın olduğunu göstermektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

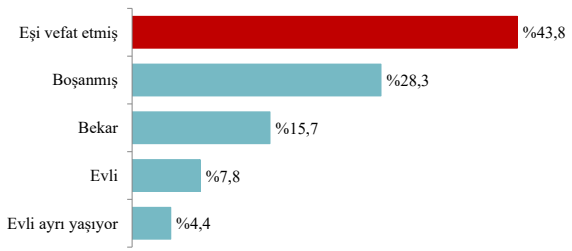
Eşini Kaybetmiş ve Boşanmış Yaşlılar Çoğunlukta

İnfografik 83. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Medeni Durumu

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ GRUP	İLK İKİ GRUP
%43,8	%28,3	%72,1
Eşi vefat etmiş	Boşanmış	Toplam içindeki birleşik pay

MEDENİ DURUM

ÖNE ÇIKAN BULGU

Eşini kaybedenler ilk sırada

Huzurevinde yaşayan yaşlıların yaklaşık dörtte üçü eşi vefat etmiş veya boşanmış kişilerden oluşmaktadır. Eşi vefat etmiş olanlar tek başına en büyük grubu oluştururken, boşanmış yaşlılar da önemli bir paya sahiptir. Buna karşılık evli olanların oranı oldukça sınırlıdır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

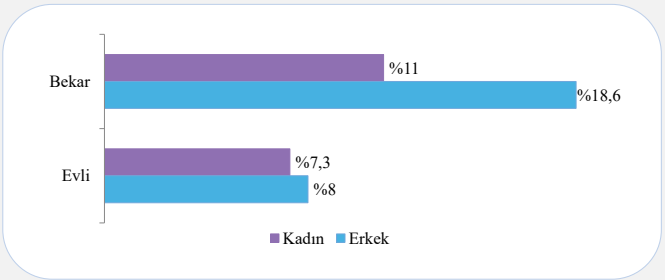
Bekâr Olma Durumu Erkeklerde Daha Yüksek

İnfografik 84. Huzurevinde Yaşayan Bekar ve Evli Yaşlıların Cinsiyete Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ GRUP	EN YÜKSEK FARK
%18,6	%11	%7,6
Bekar Erkek	Bekar Kadın	Bekar

MEDENİ DURUM VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Bekar erkekler ilk sırada

Huzurevinde yaşayan yaşlı erkeklerde bekâr olma oranı kadınlara göre belirgin biçimde daha yüksektir. Huzurevinde yaşayan yaşlı kadınlarda ve erkeklerde evli olma oranları ise birbirine oldukça yakındır. Bekârlıkta kadın ve erkekler arasındaki fark yaklaşık 8 puan iken, evlilikte cinsiyet farkı oldukça sınırlıdır.

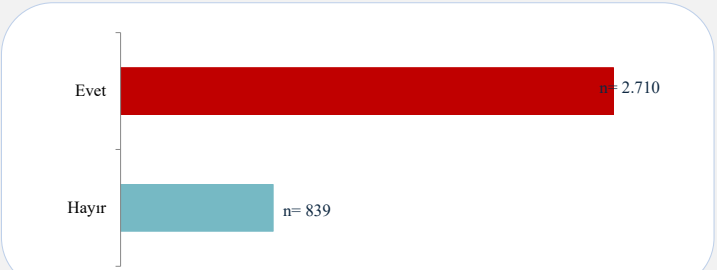
Huzurevinde Yaşayanların Dörtte Üçünden Fazlası Çocuk Sahibi

İnfografik 85. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Çocuk Sahibi Olma-Olmama Durumuna Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 3.549

ÇOCUK SAHİBİ	ÇOCUK SAHİBİ DEĞİL	YÜZDE PUAN FARKI
%76,4	%23,6	52,8 Puan
		Gruplar arası fark

ÇOCUK SAHİBİ OLMA

ÖNE ÇIKAN BULGU

Çocuk sahibi katılımcılar belirgin biçimde önde

Huzurevinde yaşayan yaşlıların dörtte üçünden fazlası çocuk sahibidir. Çocuğu bulunmayanlar ise grubun yaklaşık dörtte birini oluşturmaktadır.

İki Çocuklular Öne Çıkıyor

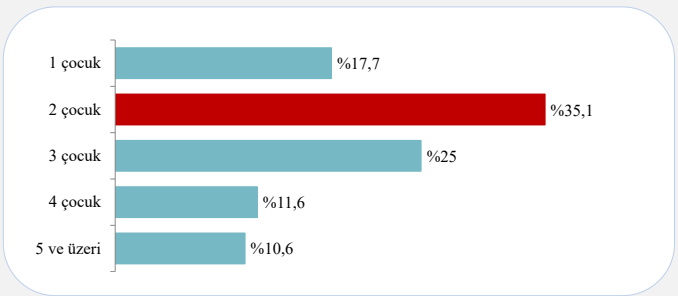
İnfografik 86. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Çocuk Sayısı

Toplam Katılımcı
n = 2.710

EN YÜKSEK ORAN
%35,1
2 çocuk sahibi

İKİNCİ YÜKSEK GRUP
%25
3 çocuk sahibi

ÇOCUK SAYISI

ÖNE ÇIKAN BULGU

İki çocuk sahibi olanlar en fazla

Çocuk sahibi olan yaşlılar arasında iki çocuk sahibi olanlar yaklaşık üçte birle en büyük grubu oluştururken, üç çocuk sahibi olanlar yaklaşık dörtte birle ikinci sıradadır. Böylece yaklaşık her beş kişiden üçü, iki veya üç çocuk sahibidir. Dört ve daha fazla çocuğu olanların payı ise daha sınırlıdır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Çocuk Sahibi Yaşlıların Torun Sahibi Olma Durumu

İnfografik 87. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Torun Sahibi Olma-Olmama Durumuna Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 2.710

TORUN SAHİBİ
%88

TORUN SAHİBİ DEĞİL
%12

YÜZDE FARKI
76 Puan
Gruplar arası fark

TORUN SAHİBİ OLMA

ÖNE ÇIKAN BULGU

Evet grubu belirgin biçimde önde

Çocuk sahibi olan huzurevinde yaşayan yaşlıların büyük çoğunluğu aynı zamanda torun sahibidir. Yaklaşık her dokuz kişiden sekizinin torunu bulunurken, torun sahibi olmayanların payı oldukça sınırlı kalmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

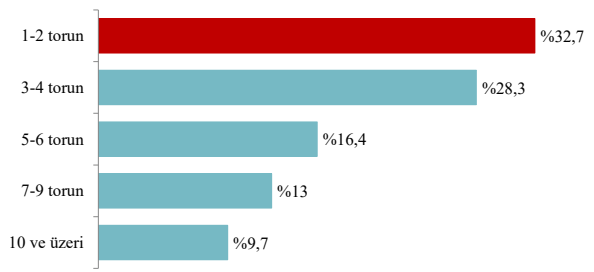
Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Torun Sayısı Dağılımı

İnfografik 88. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Torun Sayısı

Toplam Katılımcı
n = 2.384

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK GRUP
%32,7	%28,3
1-2 torun	3-4 torun

TORUN SAHİBİ OLMA

ÖNE ÇIKAN BULGU

1-2 torun sahibi olanlar belirgin biçimde önde

Huzurevinde yaşayan yaşlılar arasında en yaygın grup, 1–2 torunu olanlardır. Onları 3–4 torunu olanlar izlemekte; böylece torun sahibi yaşlıların yaklaşık üçte ikisi, ilk iki grupta toplanmaktadır. Buna karşılık torun sayısı arttıkça oranların kademeli olarak azaldığı, özellikle 10 ve üzeri torunu olanların daha sınırlı bir grubu oluşturduğu görülmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

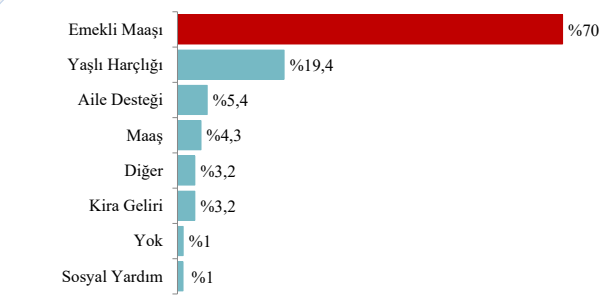
Emekli Aylığı Temel Geçim Kaynağı

İnfografik 89. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Geçim Kaynakları

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ GRUP	ÜÇÜNCÜ GRUP
%70	%19,4	%5,4
Emekli maaşı	Yaşlı harçlığı	Aile desteği

GEÇİM KAYNAKLARI

ÖNE ÇIKAN BULGU

Emekli aylığı ilk sırada

Huzurevinde yaşayan yaşlıların yaklaşık on kişiden yedisinin geçim kaynağı emekli maaşıdır. Yaşlı harçlığı ikinci sırada yer alırken, aile desteği ve diğer gelir kaynaklarının payı daha sınırlı kalmaktadır. Bu dağılım, huzurevinde yaşayan yaşlıların geçiminde emeklilik gelirlerinin belirgin ağırlığını göstermektedir.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

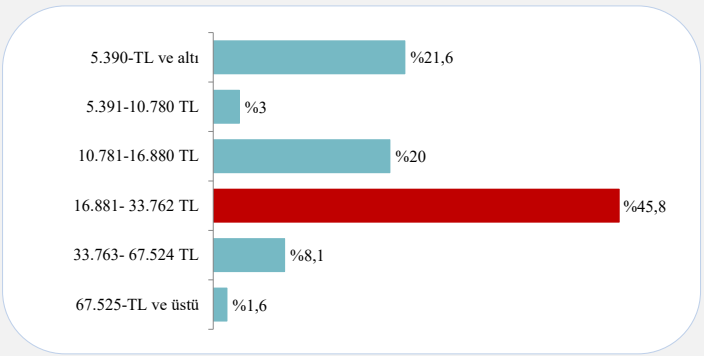
16.882-33.762 TL Gelir Grubu Öne Çıkıyor

İnfografik 90. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Aylık Gelir Durumu

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ GRUP	İLK İKİ GRUP
%45,8	%21,6	%67,4
16.881-33.762 TL	5.390 TL ve altı	Toplam içindeki birleşik pay

HANE GELİRİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

16.882-33.762 TL grubu ilk sırada

Huzurevinde yaşayan yaşlıların yaklaşık yarısı 16.882–33.762 TL gelir grubunda yer almaktadır. Yaklaşık beşte biri en düşük gelir grubunda bulunurken, benzer bir pay 10.781–16.881 TL aralığındadır. Daha yüksek gelir gruplarının payı ise belirgin biçimde sınırlıdır.

2025 Ağustos ayı itibariyle 5.390 TL Yaşlı Aylığı ve 16.881 TL ise en düşük emekli maaşı tutarıdır. Gelir aralıkları bu iki tutarın katları olarak belirlenmiştir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

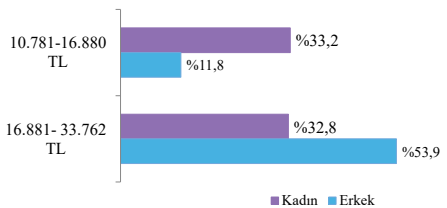
Gelir Grupları Cinsiyete Göre Farklılaşıyor

İnfografik 91. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Başlıca Gelir Gruplarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ GRUP
%53,9	%33,2
16.882–33.762 TL / Erkek	10.781-16.881 TL / Kadın

GELİR GRUPLARI VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Gelir seviyelerinde farklılaşma öne çıkıyor

Huzurevinde yaşayan yaşlı erkeklerin %53,9'u 16.882–33.762 TL gelir grubunda yer alırken, kadınlarda bu oran %32,8'dir. Buna karşılık kadınların %33,2'si 10.781–16.881 TL gelir grubunda bulunurken erkeklerde bu oran yalnızca %11,8'dir. Genel olarak kadınların daha düşük gelir gruplarında yoğunlaştığı, erkeklerin ise daha yüksek gelir grubunda toplandığı görülmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

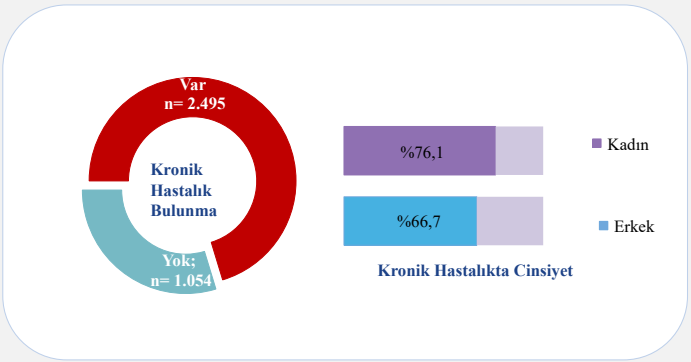
Kronik Hastalık Oranı %70,3

İnfografik 92. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Kronik/Süreğen Hastalık Durumu

Toplam Katılımcı
n = 3.549

KRONİK HASTALIK VAR	KRONİK HASTALIK YOK	YÜZDE PUAN FARKI
%70,3	%29,7	40,6 Puan Gruplar arası fark

KRONİK/SÜREĞEN HASTALIK VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Kronik hastalığı olanların sayısı belirgin biçimde önde

Kronik hastalığı olanlar %70,3 iken olmayanlar ise %29,7'dir. Kadınların yaklaşık dörtte üçü (%76,1) kronik/süreğen hastalığı bulunduğunu belirtirken, erkeklerde bu oran yaklaşık üçte iki (%66,7) düzeyindedir.

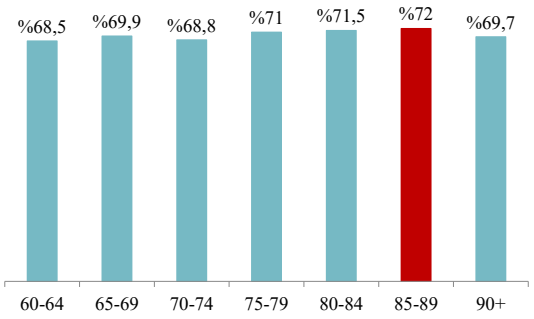
Kronik Hastalık Oranı Tüm Yaş Gruplarında Yüksek

İnfografik 93. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Yaş Gruplarına Göre Kronik/Süreğen Hastalık Durumu

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN
%72 85-89 yaş	%68,5 60-64 yaş

KRONİK/SÜREĞEN HASTALIK VE YAŞ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Kronik hastalıkta yaşa göre belirgin bir fark yok

Huzurevinde yaşayan yaşlılarda kronik hastalık oranı tüm yaş gruplarında oldukça yüksek ve birbirine yakın düzeydedir. Oranlar 75 yaş sonrasında hafif yükselerek 85–89 yaş grubunda en yüksek seviyeye ulaşmakta, ancak en yüksek ve en düşük yaş grubu arasındaki fark yalnızca 3,5 yüzde puan kalmaktadır. Büyük bir farklılaşma bulunmamaktadır.

Psikolojik Destek Almayanların Oranı Daha Yüksek

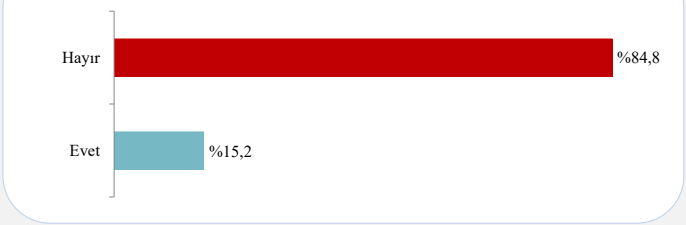
İnfografik 94. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Psikolojik Destek Alma Durumu

Toplam Katılımcı
n = 3.549

PSİKOLOJİK DESTEK ALMIYOR
%84,8

PSİKOLOJİK DESTEK ALIYOR
%15,2

PSİKOLOJİK DESTEK

ÖNE ÇIKAN BULGU

Destek almayanlar belirgin biçimde önde

Huzurevinde yaşayan yaşlıların yaklaşık altıda biri psikolojik destek almaktadır. Büyük çoğunluğun psikolojik destek almadığı görülmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Psikolojik Destekte Cinsiyet Kırılımı

İnfografik 95. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Psikolojik Destek Alma Durumu

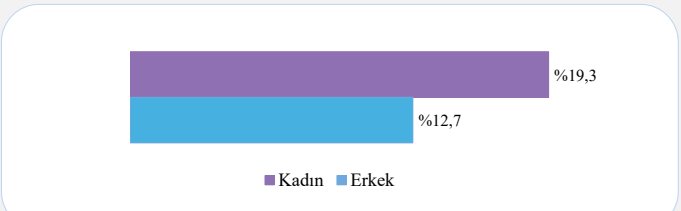
Toplam Katılımcı
n = 3.549

KADIN ORANI
%19,3
Destek alıyor

ERKEK ORANI
%12,7
Destek alıyor

PUAN FARKI
6,6 Puan

PSİKOLOJİK DESTEK VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Psikolojik destek alma kadınlarda daha yaygın

Huzurevinde yaşayan ve psikolojik destek alan kadınlar oranı erkeklerden daha fazladır. Kadınların %19,3'ü psikolojik destek alırken, bu oran erkeklerde %12,7'dir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Bağımlılık Bildirimlerinde Sigara Öne Çıkıyor

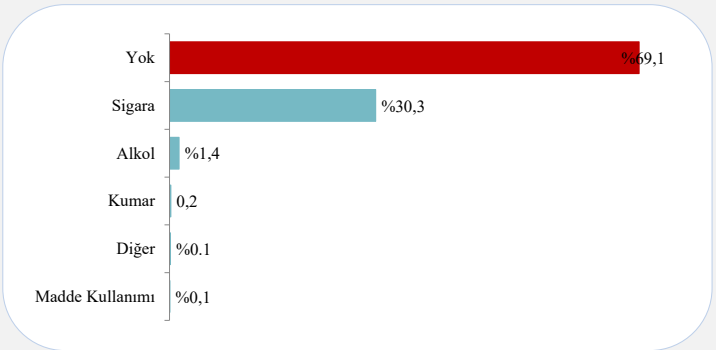
İnfografik 96. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Bağımlılık Durumu

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN
%69,1
Bağımlı değil

İKİNCİ GRUP
%30,3
Sigara

BAĞIMLILIK DURUMU

ÖNE ÇIKAN BULGU

Huzurevinde yaşayanların yaklaşık üçte birinin en az bir bağımlılığı var

Huzurevinde yaşayan yaşlıların yaklaşık onda yedisi herhangi bir bağımlılık bildirmemiştir. Bağımlılık bildirenler arasında ise sigara açık ara öne çıkarken, diğer bağımlılık türlerinin payı oldukça sınırlıdır.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Sigara Bildirimi Erkeklerde Belirgin Biçimde Daha Yüksek

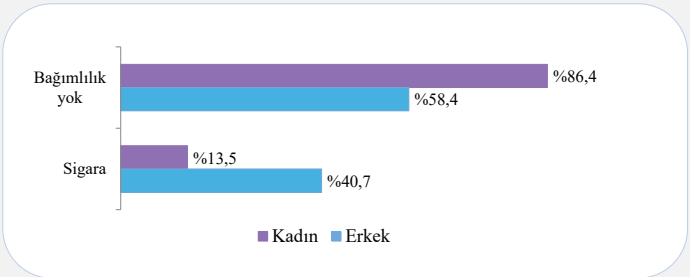
İnfografik 97. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Bağımlılık Durumlarının Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN
%86,4
Bağımlılığı yok / Kadın

İKİNCİ GRUP
%58,4
Bağımlılığı yok / Erkek

BAĞIMLILIK VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Sigara bildirimi erkeklerde kadınların yaklaşık üç katı

Huzurevinde yaşayan yaşlı kadınların büyük çoğunluğu herhangi bir bağımlılık bildirmezken, huzurevinde yaşayan yaşlı erkeklerde bu oran daha düşüktür. Sigara bildirimi erkeklerde kadınların yaklaşık üç katına ulaşmakta, cinsiyet farkı özellikle sigara kullanımında belirginleşmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

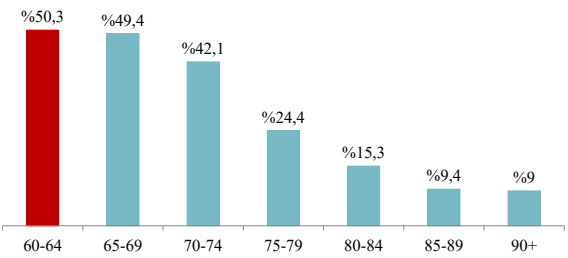
Sigara Bildirimi Yaş İlerledikçe Belirgin Biçimde Azalıyor

İnfografik 98. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Yaş Gruplarına Göre Sigara Kullanımı

Toplam Katılımcı n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK GRUP	İKİNCİ YÜKSEK
%50,3	%9	%49,4
60-64 yaş	90+ yaş	65-69 yaş

SİGARA VE YAŞ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Sigara bildirimi ileri yaşlarda belirgin biçimde azalıyor

Huzurevinde yaşayan yaşlılarda sigara bildirimi genç yaş gruplarında daha yaygındır. 60–69 yaş grubundakilerin yaklaşık yarısı sigara bildirirken, yaş ilerledikçe bu oran düzenli biçimde azalmakta; 85 yaş ve üzerindekilerde yaklaşık onda bire düşmektedir. Özellikle 75 yaş sonrasında azalış daha belirgin hale gelmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

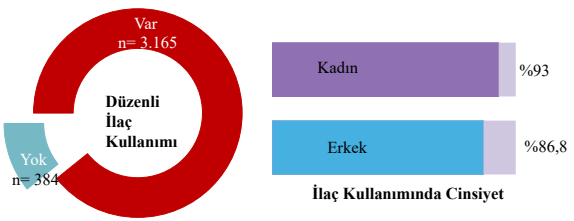
Düzenli İlaç Kullanımı

İnfografik 99. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Düzenli İlaç Kullanımı

Toplam Katılımcı n = 3.549

DÜZENLİ İLAÇ KULLANIYOR	DÜZENLİ İLAÇ KULLANMIYOR	GRUPLAR ARASI FARK
%89,2	%10,8	6,2 Puan
		Kadınlarda daha fazla

DÜZENLİ İLAÇ KULLANIMI VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Evet grubu belirgin biçimde önde

Huzurevinde yaşayan yaşlıların %89,2'si düzenli ilaç kullanırken, kadınların %93'ü düzenli ilaç kullanmaktadır. Kadınlarda düzenli ilaç kullanım oranı erkeklerden 6,2 puan daha yüksektir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Düzenli İlaç Kullananlarda 3–5 Çeşit İlaç Öne Çıkıyor

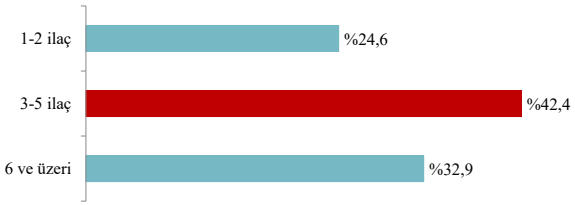
İnfografik 100. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Günlük Kullandıkları İlaç Çeşidi Sayısı

Toplam Katılımcı
n = 3.165

EN YÜKSEK ORAN
%42,4
3-5 çeşit

İKİNCİ GRUP
%32,9
6 ve üzeri

GÜNLÜK KULLANILAN İLAÇ ÇEŞİDİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

3-5 çeşit ilaç kullanımı ilk sırada

Huzurevinde yaşayan yaşlıların yaklaşık beşte ikisi günde 3–5 çeşit ilaç kullanmaktadır. Yaklaşık üçte biri ise 6 ve üzeri ilaç kullanmakta; böylece yaklaşık dörtte üçü günde en az 3 çeşit ilaç kullanmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Yaklaşık Üçte Biri Engelli

İnfografik 101. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Engel Durumuna Göre Dağılımı

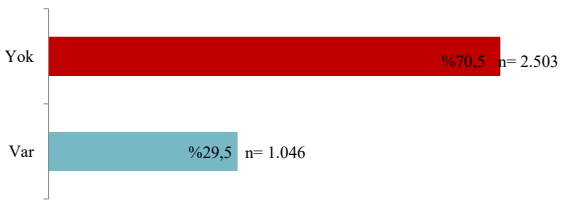
Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN
%70,5
Engel yok

DİĞER GRUP
%29,5
Engel var

YÜZDE FARKI
41 Puan
Gruplar arası fark

ENGEL DURUMU

ÖNE ÇIKAN BULGU

Yaklaşık üçte biri engel bildiriyor

Huzurevinde yaşayan yaşlıların yaklaşık üçte biri en az bir engeli bulunduğunu bildirmiştir. Buna karşılık yaklaşık onda yedisi herhangi bir engeli olmadığını belirtmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

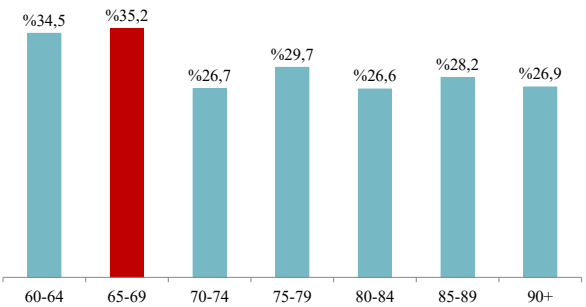
Engel Bildirme Oranı Yaş Gruplarında Benzer Düzeyde

İnfografik 102. Huzurevinde Yaşayan Yaşlılarda Engel Durumunun Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN	EN DÜŞÜK ORAN	EN DÜŞÜK-YÜKSEK GRUP FARKI
%35,2	%26,6	8,6 puan
65—69 Yaş	80-84 Yaş	Yaş Grupları

ENGEL DURUMU VE YAŞ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Yaş grupları arasında belirgin fark bulunmuyor

Huzurevinde yaşayan yaşlılarda engel bildirme oranı yaş grupları arasında genel olarak üçte bir düzeyine yakın seyretmektedir. En yüksek oran 65–69 yaş grubunda görülürken, 80–84 yaş grubunda en düşük düzeye inmektedir. Yaş grupları arasındaki farkın sınırlı olması, engel bildiriminde yaşa bağlı belirgin ve düzenli bir artış olmadığını göstermektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

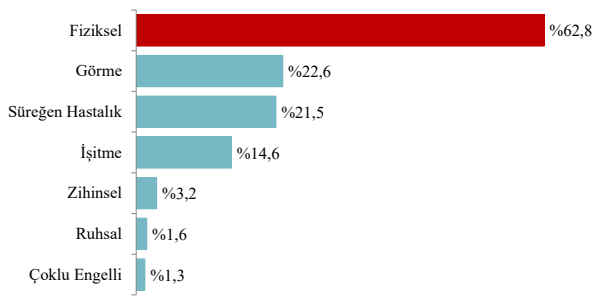
Fiziksel Engel Belirgin Biçimde Önde

İnfografik 103. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Engel Türlerine Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 1.046

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ GRUP	ÜÇÜNCÜ GRUP
%62,8	%22,6	%21,5
Fiziksel / Ortopedik engel	Görme	Süreğen Hastalık

ENGEL TÜRLERİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Fiziksel / ortopedik engel ilk sırada

Huzurevinde yaşayan yaşlıların yaklaşık üçte ikisi fiziksel/ortopedik engel bildirmektedir. Görme engeli ile süreğen hastalık yaklaşık beşte birlik paylarla ikinci planda öne çıkarken, diğer engel türlerinin oranı daha sınırlı kalmaktadır.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Engelli Raporu Bulunanların Oranı Daha Az

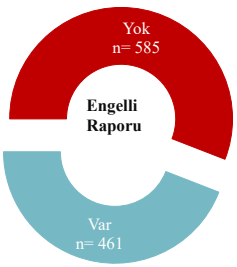
İnfografik 104. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Engelli Raporu Bulunması Durumuna Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 1.046

EN YÜKSEK ORAN
%55,9
Rapor yok

DİĞER GRUP
%44,1
Rapor var

ENGELLİ RAPORU CİNSİYET

Cinsiyete Göre Engelli Raporu Bulunma Oranı

ÖNE ÇIKAN BULGU

Engelli raporu erkeklerde daha yaygın

Engel bildiren yaşlıların %55,9'unun engelli raporu bulunmazken, yaklaşık beşte ikisinin raporu bulunmaktadır. Huzurevinde yaşayan ve engeli bulunan erkeklerde engelli raporu bulunma oranı yaklaşık yarıya ulaşırken, kadınlarda yaklaşık üçte bir düzeyindedir.

Engelli Raporunda Kısmi Bağımlılık Düzeyi Yüksek

İnfografik 105. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Engelli Raporlarındaki Bağımlılık Derecesi

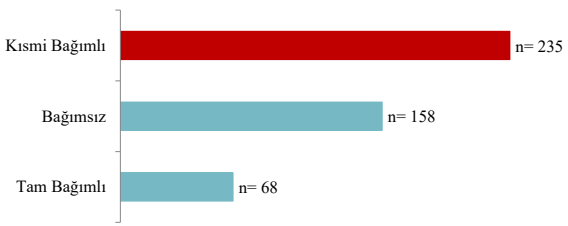
Toplam Katılımcı
n = 461

EN YÜKSEK ORAN
%51
Kısmi bağımlı

İKİNCİ YÜKSEK ORAN
%34,3
Bağımsız

EN DÜŞÜK ORAN
%14,8
Tam bağımlı

BAĞIMLILIK DERECESİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Kısmi bağımlı ilk sırada

Engelli raporu bulunan huzurevinde yaşayan yaşlıların yarısından biraz fazlası kısmi bağımlıdır. Yaklaşık üçte biri bağımsızken, tam bağımlı olanlar yaklaşık yedide birlik bir grubu oluşturmaktadır. Kısmi ve tam bağımlılar birlikte değerlendirildiğinde, yaklaşık üçte ikisinin belirli bir düzeyde bağımlı olduğu görülmektedir.

Engelli Yaşlılara Yönelik İstisnalardan Yararlanma Düşük

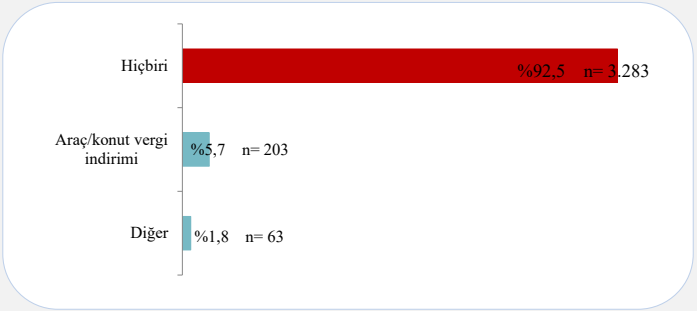
İnfografik 106. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Engelli Yaşlılara Yönelik İstisnalardan Yararlanma Durumuna Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN
%92,5
Yararlanmıyor

DİĞER GRUP
%5,7
Vergi indirimi/Muafiyetlerden yararlanıyor

İSTİSNALARDAN YARARLANMA

ÖNE ÇIKAN BULGU

İmkânlardan yararlanma oldukça sınırlı

Huzurevinde yaşayan yaşlıların yaklaşık her 10 kişiden 9'u engellilere yönelik bir özel imkân veya istisnadan yararlanmadığını belirtmektedir. Araç/konut vergi indirimi veya muafiyetinden yararlananların payı oldukça sınırlı, diğer uygulamalardan yararlanma ise çok düşük düzeydedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Engelli Yaşlılara Yönelik İstisnalarda Farkındalık

İnfografik 107. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Engelli Yaşlılara Yönelik İstisnalardan Haberdar Olma Durumu

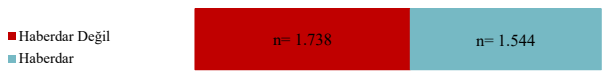
Toplam Katılımcı
n = 3.283

EN YÜKSEK ORAN
%53
Haberdar değilim

DİĞER GRUP
%47
Evet, haberdarım

YÜZDE PUAN FARKI
6 Puan
Gruplar arası fark

ENGELLİ İSTİSNALARI FARKINDALIĞI

ÖNE ÇIKAN BULGU

Farkındalık iki gruba yakın dağılıyor

Engelli yaşlılara yönelik özel indirim ve istisnalardan yararlanmayan huzurevinde yaşayan yaşlılarda farkındalık neredeyse yarı yarıya dağılmaktadır. Haberdar olmayanlar küçük bir farkla önde olmakla birlikte, yaklaşık her iki kişiden biri söz konusu imkânlardan haberdardır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Yardımcı Cihaz Kullanımı Yaygın

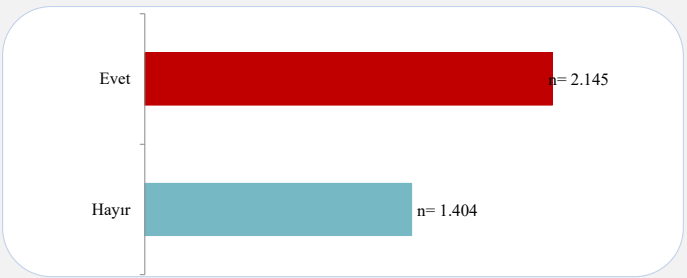
İnfografik 108. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Yardımcı Cihaz Kullanma Durumu

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN
%60,4
Kullanıyor

DİĞER GRUP
%39,6
Kullanmıyor

YARDIMCI CİHAZ KULLANIMI

ÖNE ÇIKAN BULGU

Yardımcı cihaz kullananlar çoğunlukta

Huzurevinde yaşayan yaşlıların yaklaşık beşte üçü yardımcı cihaz kullanmaktadır. Yardımcı cihaz kullanmayanlar ise yaklaşık beşte ikilik bir grubu oluşturmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Yardımcı Cihazlar İçinde Gözlük İlk Sırada

İnfografik 109. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Kullandıkları Yardımcı Cihazlar

Toplam Katılımcı
n = 2.145

EN YÜKSEK ORAN
%56,9 Gözlük

İKİNCİ YÜKSEK ORAN
%35,1 Baston

EN DÜŞÜK ORAN
%0,1 PEG

YARDIMCI CİHAZ/DESTEK ALETİ

Gözlük	Baston	Yürüteç	Tekerlekli Sandalye	İşitme Cihazı
%56,9	%35,1	%16,9	%12,7	%10,7
n=1.223	n=755	n=363	n=273	n=230

Solunum Cihazı	Havalı Yatak	PEG	Diğer
%5,5	%4,9	%0,1	%1,1
n=118	n=105	n=2	n=24

ÖNE ÇIKAN BULGU

Gözlük Kullanımı Açık Ara İlk Sırada

Yardımcı cihaz kullanan huzurevinde yaşayan yaşlıların yarısından fazlası gözlük kullanmaktadır. Baston yaklaşık üçte birlik payla ikinci sırada yer alırken, yürüteç ve tekerlekli sandalye kullanımı daha sınırlı düzeydedir.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Hastaneye Sık Başvuru Yaygın

İnfografik 110. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Son Bir Yılda Hastaneye Gitme Sıklıkları

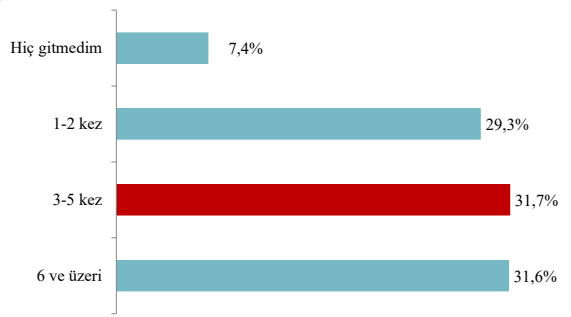
Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN
%31,7
3-5 kez hastane ziyareti

İKİNCİ GRUP
%31,6
6 ve üzeri hastane ziyareti

HİÇ GİTMEYEN
%7,4

HASTANEYE GİTME SIKLIĞI

ÖNE ÇIKAN BULGU

3-5 defa hastane ziyareti ilk sırada

Huzurevinde yaşayan yaşlıların yaklaşık üçte ikisi son bir yılda hastaneye üç veya daha fazla kez gitmiştir. 3–5 kez ve 6 ve üzeri hastane ziyareti yapanların oranları birbirine oldukça yakınken, hiç hastaneye gitmeyenler oldukça küçük bir grubu oluşturmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Hastaneye Sık Başvuru Yaygın

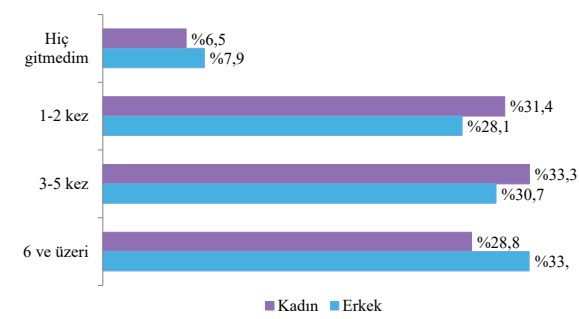
İnfografik 111. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Cinsiyete Göre Son Bir Yılda Hastaneye Gitme Sıklıkları

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN
%33,3
3-5 kez / Kadın 6 ve üzeri /Erkek

EN DÜŞÜK GRUP
%6,5
Hiç gitmedi / Kadın

HASTANEYE GİTME SIKLIĞI VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Erkeklerde 6 ve üzeri hastane ziyareti daha yaygın

Huzurevinde yaşayan yaşlı kadınlarda ve erkeklerde son bir yıldaki hastaneye gitme sıklıkları birbirine yakın görünmektedir. Kadınlarda 1–2 kez ve 3–5 kez hastaneye gitme oranları erkeklerden biraz daha yüksekken, erkeklerde 6 ve üzeri hastane ziyareti daha yaygındır. Hiç hastaneye gitmeyenlerin oranı ise her iki cinsiyette de oldukça düşüktür.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Son Bir Yılda Düşme Yaşayanların Oranı Yaklaşık Dörtte Bir

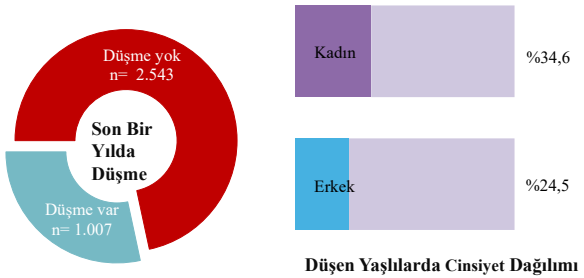
İnfografik 112. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Son Bir Yıldaki Düşme Durumu

Toplam Katılımcı
n = 3.549

DÜŞME YAŞANMADI
%71,7

DÜŞME YAŞANDI
%28,3

DÜŞME DURUMU VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Düşme yaşayanlar dörtte birden biraz daha fazla

Huzurevinde yaşayan yaşlıların yaklaşık dörtte biri son bir yıl içinde düşme yaşadığını bildirmiştir. Huzurevinde yaşayan yaşlı kadınlarda düşme oranı erkeklerden belirgin biçimde daha yüksek olup, kadınların yaklaşık üçte biri düşme yaşarken erkeklerde bu oran yaklaşık dörtte bir düzeyindedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Düşenlerin Büyük Çoğunluğu 1–2 Kez Düştü

İnfografik 113. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Bir Yılda Düşme Sıklığı

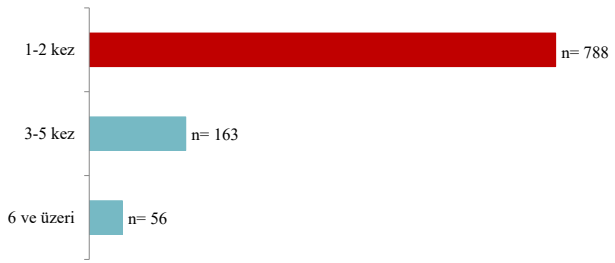
Toplam Katılımcı
n = 1.007

EN YÜKSEK ORAN
%78,3
1-2 kez

İKİNCİ GRUP
%16,2
3-5 kez

EN DÜŞÜK GRUP
%5,6
6 ve üzeri

DÜŞME SIKLIĞI

ÖNE ÇIKAN BULGU

1-2 kez düşme durumu ilk sırada

Huzurevinde yaşayan ve son bir yılda düşme yaşayan yaşlıların yaklaşık dörtte üçünden fazlası 1–2 kez düşmüştür. Tekrarlayan düşmeler daha sınırlı olmakla birlikte, yaklaşık her beş kişiden biri üç veya daha fazla kez düşme yaşadığını bildirmiştir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Fizik Tedavi Hizmeti Kadınlarda Daha Yaygın

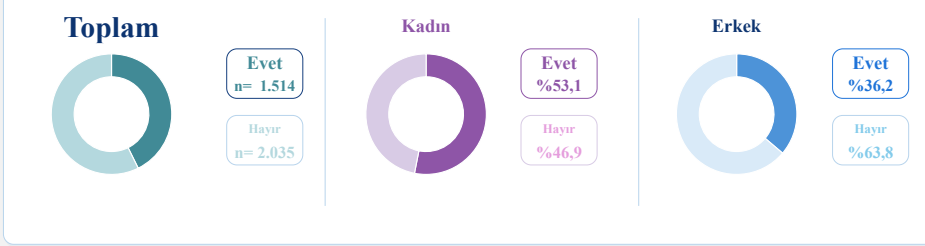
İnfografik 114. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hizmeti Alma Durumu

Toplam Katılımcı n = 3.549

FTR HİZMETİ ALANLAR
%42,7

FTR HİZMETİ ALMAYANLAR
%57,3

FTR HİZMETİ VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Kadınlarda FTR hizmeti alma oranı daha yüksek

Huzurevinde yaşayan yaşlıların toplamında FTR hizmeti alma oranı %42,7'dir. Kadınlarda bu oran %53,1, erkeklerde ise %36,2'dir. Buna göre FTR hizmeti alma oranı kadınlarda erkeklerden 16,9 puan daha yüksektir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

FTR Hizmeti En Çok Huzurevinde Alınıyor

İnfografik 115. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Fizik Tedavi Hizmeti Aldıkları Yerlere Göre Dağılımı

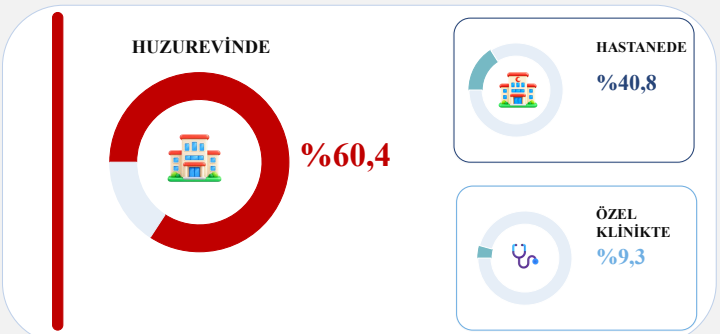
Toplam Katılımcı n = 1.514

EN YÜKSEK ORAN
%60,4
Huzurevinde

İKİNCİ GRUP
%40,8
Hastanede

ÜÇÜNCÜ GRUP
%9,3
Özel klinikte

FİZİK TEDAVİ ALINAN YERLER

ÖNE ÇIKAN BULGU

Huzurevinde hizmet alımı ilk sırada

Huzurevinde yaşayan yaşlıların çoğunluğu FTR hizmetini huzurevi bünyesinde almaktadır. Hastane ikinci önemli hizmet noktası olarak öne çıkarken, özel klinikte hizmet alma daha sınırlı düzeydedir. Evde ve diğer ortamlarda FTR hizmeti alma ise oldukça düşüktür. Bulgular, FTR hizmetinin ağırlıklı olarak huzurevi ve hastane ortamında sunulduğunu göstermektedir.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

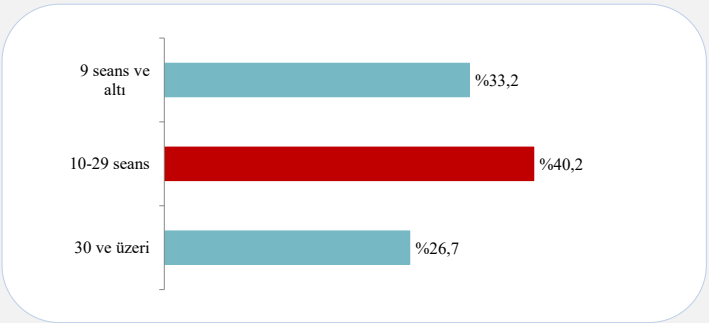
10–29 Seans Fizik Tedavi Alanlar Daha Fazla

İnfografik 116. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Aldıkları Fizik Tedavi Seans Sayısı

Toplam Katılımcı
n = 1.514

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ GRUP	ÜÇÜNCÜ GRUP
%40,2	%33,2	%26,7
10-29 seans	9 seans ve altı	30 ve üzeri

FTR SEANS SAYISI

ÖNE ÇIKAN BULGU

10-29 seans ilk sırada

FTR hizmeti alan huzurevinde yaşayan yaşlıların yaklaşık beşte ikisi 10–29 seans fizik tedavi almıştır. Yaklaşık üçte biri 9 seans ve altında kalırken, dörtte birden fazlası 30 ve üzeri seans almıştır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Destek İhtiyacında Oda Temizliği ve Refakat Öne Çıkıyor

İnfografik 117. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Desteğe İhtiyaç Duydukları Alanlar

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ GRUP	ÜÇÜNCÜ GRUP
%72,4	%56,2	%45,3
Oda temizliğinde yardım	Hastaneye gitmede refakat	İlaç kullanım/takibi

DESTEK İHTİYACI ALANLARI

Oda Temizliği	Hastaneye Gitmede Refakat	İlaç Kullanımı/Takibi	Sosyal Destek
%72,4	%56,2	%45,3	%42,8
n = 2.569	n = 1.994	n = 1.608	n = 1.519

Alışveriş	Kişisel Bakım	Ulaşım Desteği	Finansal İşlerde Destek
%34	%30,3	%29,2	%27,2
n = 1.205	n = 1.074	n = 1.037	n = 964

ÖNE ÇIKAN BULGU

Oda temizliği ve refakat desteği öne çıkıyor

Huzurevinde yaşayan yaşlıların destek ihtiyacı en belirgin biçimde oda temizliği alanında yoğunlaşmaktadır. Hastaneye gitmede refakat ikinci sırada yer alırken; ilaç kullanımı/takibi ve sosyal destek de önemli ihtiyaç alanlarıdır.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Fiziksel Destek Yanında Manevi-Dini Hizmetlere de İhtiyaç Var

İnfografik 118. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Desteğe İhtiyaç Duydukları Diğer Alanlar

Toplam Katılımcı
n = 3.549

DESTEK İHTİYACI ALANLARI

Manevi-Dini Hizmetler
%14,9
n = 528

İletişim Desteği
%10,7
n = 380

Hiçbiri
%13,7
n = 487

Ağır Bakım
%2,1
n = 76

Protez-Ortez/ Basınç Çorabı
%2,7
n = 97

Diğer
%0,2
n = 7

ÖNE ÇIKAN BULGU

Manevi-Dini hizmeler de ihtiyaç

Katılımcıların %13,7'si bu başlıkların hiçbirinde ek destek ihtiyacı olmadığını belirtmiştir.

Destek ihtiyacı ifade edilen alanlarda manevi-dini hizmetler (%14,9) ile İletişim desteği (%10,7) ilk iki sırada yer almaktadır. Ağır bakım (%2,1) ile protez-ortez/basınç çorabı (%2,7) ise daha düşük oranlara sahiptir.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Destek İhtiyaçlarında Cinsiyet Kırılımı

İnfografik 119. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Desteğe İhtiyaç Duydukları Başlıca Alanlarda Cinsiyete Göre Dağılım

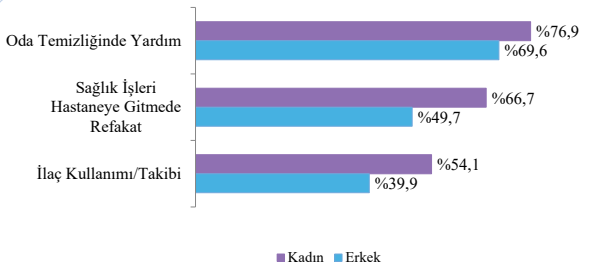
Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN
%76,9
Oda temizliği / Kadın

İKİNCİ GRUP
%69,6
Oda temizliği / Erkek

EN YÜKSEK CİNSİYET FARKI
17 Puan
Hastaneye gitmede refakat

DESTEK İHTİYACI ALANLARI VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Kadınlarda destek ihtiyacı daha yüksek

Huzurevinde yaşayan yaşlı kadınlarda ve erkeklerde oda temizliği en yaygın destek ihtiyacı olmakla birlikte, incelenen üç alanın tamamında kadınların oranı daha yüksektir. Cinsiyetler arasındaki en belirgin fark hastaneye gitmede refakat ihtiyacında görülürken, ilaç kullanımı/takibinde de dikkat çekici bir farklılaşma bulunmaktadır. Oda temizliği ihtiyacında ise kadın ve erkekler arasındaki fark daha sınırlıdır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Yardım İhtiyacı En Çok Huzurevi Personeli Tarafından Karşılanıyor

İnfografik 120. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Destek Kaynakları

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ GRUP	ÜÇÜNCÜ GRUP
%86,7	%19,9	%12,1
Huzurevi personeli	Aile	Hiç kimse

DESTEK KAYNAKLARI

Huzurevi Personeli	Aile	Yakını /Akrabaları	Hiç kimse
%86,7	%19,9	%10,6	%12,1
n = 3.077	n = 705	n = 377	n =428

Arkadaşlar ve Sosyal Çevre	Özel Bakıcı	Kurumsal Profesyonel Destek	Gönüllüler
%0,5	%0,1	%0,1	%1
n= 16	n = 3	n = 3	n = 35

ÖNE ÇIKAN BULGU

Huzurevi personeli ilk sırada

Huzurevinde yaşayan yaşlıların büyük çoğunluğu ihtiyaç duyduğunda huzurevi personelinden yardım almaktadır. Aile desteği ikinci sırada yer alırken, yakın ve akrabalardan alınan destek daha sınırlıdır. Yaklaşık her sekiz yaşlıdan biri ihtiyaç durumunda hiç kimseden yardım almadığını belirtmiştir.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Rampa, Merdiven, Asansör Erişim Önlemleri En Yaygın

İnfografik 121. Huzurevinde Kurum İçi ve Dışı Güvenlik Düzenlemeleri

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ GRUP	ÜÇÜNCÜ GRUP
%93,7	%88,7	%79,3
Erişim önlemleri	Banyo / Tuvalet güvenliği	Sıcak su ayarı

GÜVENLİK DÜZENLEMELERİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Erişim düzenlemeleri öne çıkıyor

Huzurevlerinin neredeyse tamamında erişimi kolaylaştırmaya yönelik düzenlemeler bulunmaktadır. Banyo ve tuvaletlerde tutunma barları da oldukça yaygın olup, sıcak su güvenliği ile kapı/pencere önlemleri bunu izlemektedir. Sensörler, mobilya/halı düzenlemeleri ve mutfak erişim önlemleri de önemli ölçüde uygulanmaktadır.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

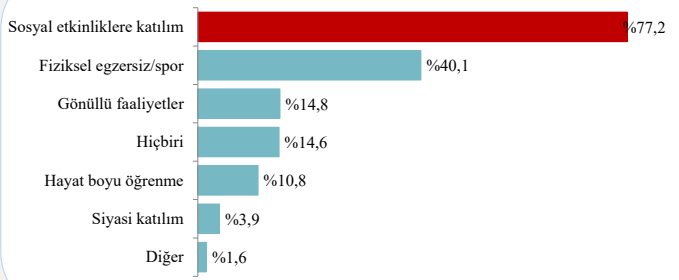
Aktif Yaşlanma Etkinliklerine Katılım Yüksek

İnfografik 122. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Aktif Yaşlanma Etkinliklerine Katılımı

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ GRUP	ÜÇÜNCÜ GRUP
%77,2	%40,1	%14,8
Sosyal etkinliklere katılım	Fiziksel egzersiz/Spor	Gönüllü faaliyetler

AKTİF YAŞLANMA ETKİNLİKLERİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Sosyal etkinliklere katılım ilk sırada

Huzurevinde yaşayan yaşlıların yaklaşık dörtte üçü sosyal etkinliklere katılmaktadır. Fiziksel egzersiz ve spor faaliyetleri ikinci sırada yer alırken, gönüllü faaliyetler ile hayat boyu öğrenmeye katılım daha sınırlı düzeydedir.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

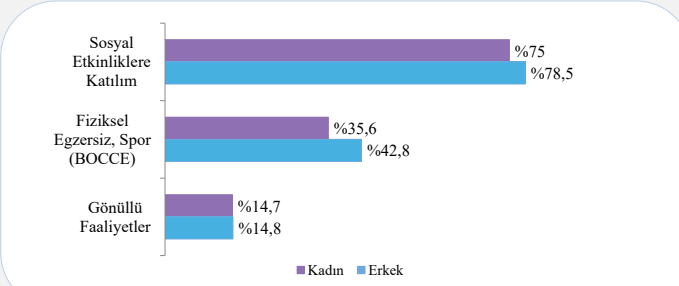
Aktif Yaşlanma Etkinliklerinde Cinsiyet Dağılımı

İnfografik 123. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Başlıca Aktif Yaşlanma Etkinliklerine Katılım Durumlarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ GRUP	EN YÜKSEK CİNSİYET FARKI
%78,5	%75	7,2 Puan
Sosyal etkinliklere katılım / Erkek	Sosyal etkinliklere katılım / Kadın	Fiziksel egzersiz / Spor

AKTİF YAŞLANMA ETKİNLİKLERİ VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Fiziksel aktivitede erkeklerin katılımı daha yüksek

Huzurevinde yaşayan yaşlı kadınlarda ve erkeklerde sosyal etkinliklere katılım açık ara en yaygın aktif yaşlanma faaliyeti olarak öne çıkmaktadır. Fiziksel egzersiz ve spor faaliyetlerine katılım erkeklerde kadınlara göre daha yüksekken, gönüllü faaliyetlerde cinsiyetler arasında belirgin bir farklılık bulunmamaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Teknolojik Cihaz Kullanımı

İnfografik 124. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Teknolojik Cihaz Kullanımı

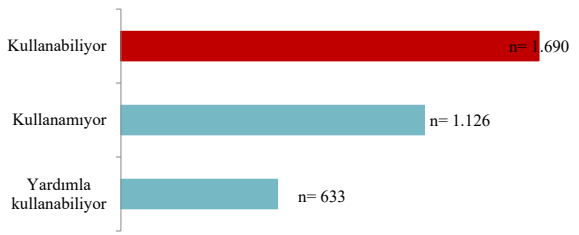
Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN
%47,6
Kendi başıma kullanabiliyorum

İKİNCİ GRUP
%34,5
Kullanamıyorum

DİĞER GRUP
%17,8
Yardımla kullanabiliyorum

TEKNOLOJİK CİHAZ KULLANIMI

ÖNE ÇIKAN BULGU

Teknoloji kullanımında kendi başına kullanım öne çıkıyor

Huzurevinde yaşayan yaşlıların yaklaşık yarısı teknolojik cihazları kendi başına kullanabilmektedir. Yardım alarak kullananlar da dikkate alındığında, yaklaşık üçte ikisinin teknolojik cihaz kullanabildiği görülmektedir. Buna karşılık yaklaşık üçte biri teknolojik cihaz kullanmamaktadır.

Teknolojik Cihaz Kullanımında Cinsiyet Dağılımı

İnfografik 125. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Teknolojik Cihaz Kullanabilme Durumunun Cinsiyete Göre Dağılımı

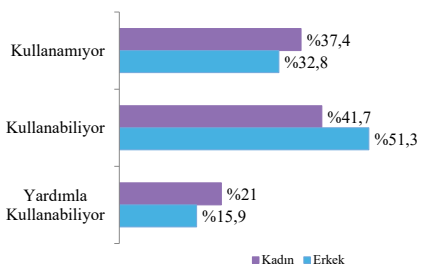
Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN
%51,3
Kendi başına kullanım / Erkek

İKİNCİ GRUP
%41,7
Kendi başına kullanım / Kadın

EN YÜKSEK FARK
9,6 Puan
Kendi başına kullanımı

TEKNOLOJİK CİHAZ KULLANIMI VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Bağımsız teknoloji kullanımı erkeklerde daha yüksek

Huzurevinde yaşayan yaşlı kadınlarda ve erkeklerde teknolojik cihazları kendi başına kullanma en yaygın kullanım biçimidir. Ancak bağımsız kullanım erkeklerde kadınlara göre daha yüksekken, kadınlarda yardım alarak kullanma ve kullanmama daha yaygındır. En belirgin cinsiyet farkı, teknolojik cihazları kendi başına kullanabilme durumunda görülmektedir.

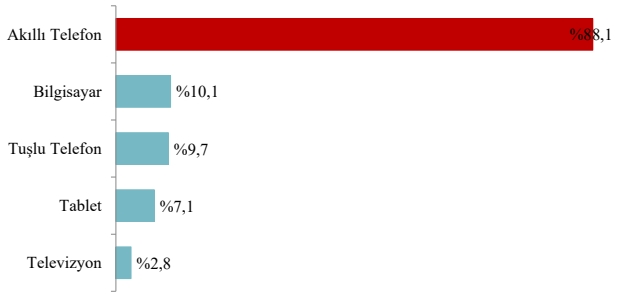
Kullanılan Teknolojik Cihazlarda Akıllı Telefon Önde

İnfografik 126. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Kullandıkları Teknolojik Cihazlar

Toplam Katılımcı
n = 2.323

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ GRUP	ÜÇÜNCÜ GRUP
%88,1	%10,1	%9,7
Akıllı telefon	Bilgisayar	Tuşlu telefon

TEKNOLOJİK CİHAZLAR

ÖNE ÇIKAN BULGU

Akıllı telefon ilk sırada

Teknolojik cihaz kullanan huzurevinde yaşayan yaşlıların büyük çoğunluğu akıllı telefon kullanmaktadır. Bilgisayar ve tuşlu/standart telefon kullanımı birbirine yakın ancak oldukça düşük düzeydedir. Tablet ve diğer teknolojik cihazların kullanım oranları ise daha sınırlıdır.

Soru çoklu yanıta açıktır; yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir. Teknolojik cihazları kendi başına ya da destekle kullanabilenler (n= 2.323) analize dahil edilmiştir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

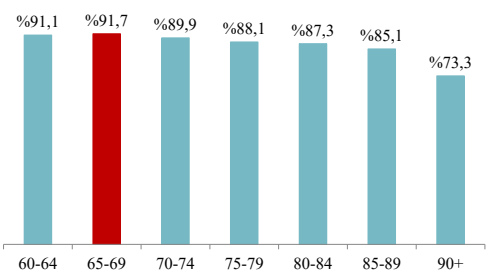
Akıllı Telefon Kullanımı İleri Yaşlarda Azalıyor

İnfografik 127. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Yaş Gruplarına Göre Akıllı Telefon Kullanımı

Toplam Katılımcı
n = 3.549

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ GRUP	EN DÜŞÜK ORAN
%91,7	%91,1	%73,3
65-69 yaş	60-64 yaş	90+ yaş

AKILLI TELEFON KULLANIMI VE YAŞ

ÖNE ÇIKAN BULGU

İleri yaşlarda akıllı telefon kullanımı geriliyor

Huzurevinde yaşayan yaşlılarda akıllı telefon kullanımı tüm yaş gruplarında yüksek olmakla birlikte, yaş ilerledikçe azalma eğilimi göstermektedir. En yüksek kullanım %91,7 ile 65–69 yaş grubunda görülürken, 90 yaş ve üzerindeki yaşlılarda oran %73,3'e gerilemektedir. Özellikle 80 yaş sonrasında görülen kademeli düşüş, ileri yaş gruplarında teknoloji kullanımının görece daha sınırlı hale geldiğini göstermektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Mobil Uygulamalar ve Sosyal Medya Kullanımda Öne Çıkıyor

İnfografik 128. Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Kullandıkları Dijital Uygulamalar

Toplam Katılımcı
n = 2.323

EN YÜKSEK ORAN
%43
Mobil uygulamalar

İKİNCİ GRUP
%42,2
Sosyal medya

ÜÇÜNCÜ GRUP
%38,1
E-Devlet

KULLANILAN DİJİTAL UYGULAMALAR

E-Devlet %38,1	**Hiçbiri** %31,1	**Sosyal Medya** %42,2	**MHRS Randevu Sistemi** %23,9
n = 886	n = 723	n = 980	n = 556
Mobil Uygulamalar %43	**E-Nabız** %24,8	**Diğer** %2,8	**Yapay Zeka** %1,7
n = 999	n = 577	n = 64	n =39

ÖNE ÇIKAN BULGU

Mobil uygulamalar ve sosyal medya öne çıkıyor

Teknolojik cihaz ve uygulama kullanabilen huzurevi sakinlerinde mobil uygulamalar ve sosyal medya en yaygın kullanılan dijital uygulamalar olarak öne çıkmaktadır. E-Devlet kullanımı da %38,1 ile önemli bir düzeydedir. Buna karşılık katılımcıların yaklaşık üçte birinin belirtilen uygulamalardan hiçbirini kullanmaması dikkat çekmektedir.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir. Teknolojik cihazları kendi başına ya da destekle kullanabilenler (n= 2.323) analize dahil edilmiştir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

2.3. Hanede ve Huzurevinde Yaşayan Yaşlılara İlişkin Nitel Veriler

NİTEL VERİLER

Hanede Ailesiyle, Hanede Tek ve Huzurevinde Yaşayan Yaşlı Bireylere Yöneltilen Açık Uçlu Soruların İçerik Analizi

- **Ailesiyle Yaşayan Yaşlılar** n= 9.463
- **Yalnız Yaşayan Yaşlılar** n= 4.357
- **Huzurevinde Yaşayan Yaşlılar** n= 3.549

Toplam: 17.369

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Aile Desteği Ailesiyle Yaşayan Yaşlılarda Daha Güçlü

İnfografik 129. Yaşlı Bireylerin Aileleriyle İlişki Durumları

Toplam Katılımcı n = 17.369

AİLE İLİŞKİLERİ VE DESTEK ALGISI

Destek Görüyor / Olumlu İlişki

Olumsuz / zayıf ilişki:	%2,7	%11,5	%24,5	Kısmen olumlu / kısmen olumsuz:	%13,9	%25,3	%30,4	Değinmiyor:	%0,2	%0,3	%1,1

ÖNE ÇIKAN BULGU

Olumlu ilişki ve destek algısı hanede yaşayanlarda önde

Ailesiyle yaşayan yaşlılarda olumlu aile ilişkisi ve destek algısı belirgin biçimde öne çıkmaktadır. Yalnız yaşayanlarda bu algı zayıflarken, huzurevinde yaşayan yaşlılarda olumlu ilişki düzeyi daha da düşmekte; zayıf aile bağı beyanı artmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Toplumda Değerli Hissetme Üç Grupta da Yüksek

İnfografik 130. Yaşlı Bireylerin Kendilerini Toplumda Değerli ve Saygın Hissetme Düzeyleri

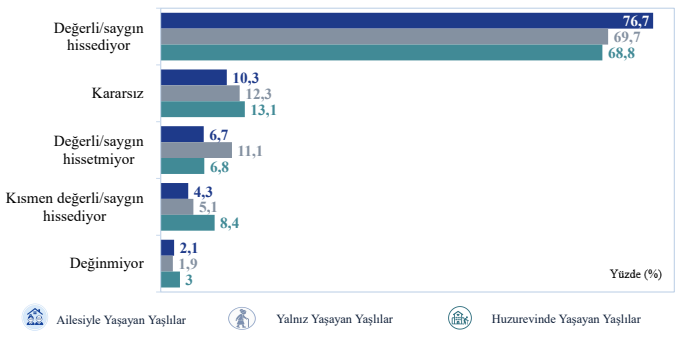
Toplam Katılımcı
n = 17.369

Ailesiyle Yaşayan Yaşlılar
%76,7 Değerli/saygın hissediyor

Yalnız Yaşayan Yaşlılar
%69,7 Değerli/saygın hissediyor

Huzurevinde Yaşayan Yaşlılar
%68,8 Değerli/saygın hissediyor

DEĞER VE SAYGINLIK ALGISI

ÖNE ÇIKAN BULGU

Değerli hissetme yaygın; tek yaşayanlarda olumsuz algı daha yüksek

Üç grupta da toplumda değerli ve saygın hissetme düzeyi yüksektir. Bu algı ailesiyle yaşayan yaşlılarda daha güçlüdür. Yalnız yaşayan yaşlılarda ise kendini değerli ve saygın hissetmeme eğilimi diğer gruplara göre daha belirgindir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Ayrımcılık ve Kötü Muameleyle Karşılaşmama Çoğunlukta

İnfografik 131. Yaşlı Bireylerin Yaşlı Ayrımcılığına ya da Kötü Muameleye Maruz Kalma Durumları

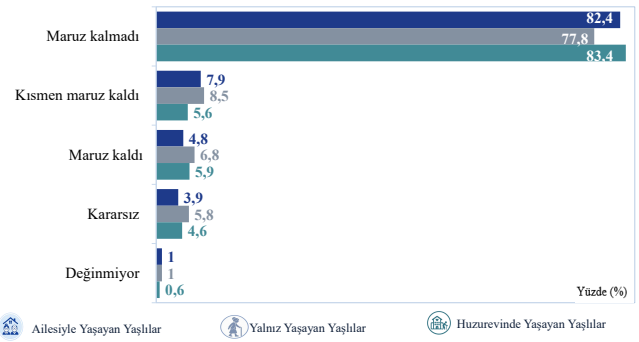
Toplam Katılımcı
n = 17.369

Ailesiyle Yaşayan Yaşlılar
%82,4 Ayrımcılık yaşamadı

Yalnız Yaşayan Yaşlılar
%77,8 Ayrımcılık yaşamadı

Huzurevinde Yaşayan Yaşlılar
%83,4 Ayrımcılık yaşamadı

AYRIMCILIK VE KÖTÜ MUAMELE

ÖNE ÇIKAN BULGU

Maruz kalma bildirimi sınırlı; tek yaşayanlarda nispeten daha yüksek

Ayrımcılık veya kötü muameleye maruz kalmadığını belirtenler üç grupta da çoğunluktadır. Bununla birlikte, yalnız yaşayan yaşlılarda maruz kalma ve kısmen maruz kalma bildirimlerinin diğer gruplara göre daha yüksek olması dikkat çekmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Ailesiyle Yaşayanlarda Aile, Huzurevinde Sosyal Çevre ve Hobi Öne Çıkıyor

İnfografik 132(a). Yaşlı Bireylerin Günlük Yaşamda Morallerini Yükselten ve Mutlu Eden Hususlar

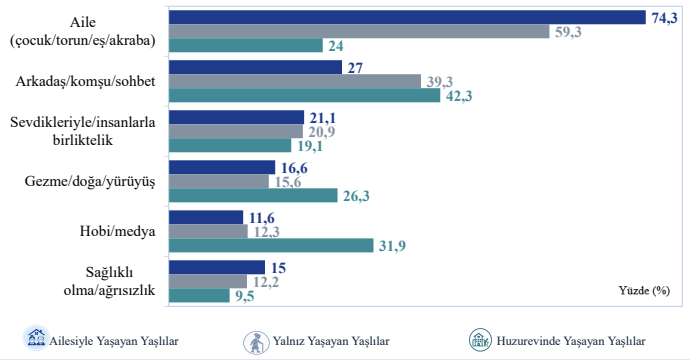
Toplam Katılımcı
n = 17.369

Ailesiyle Yaşayan Yaşlılar
%74,3
Aile (çocuk/torun/eş/akraba)

Yalnız Yaşayan Yaşlılar
%59,3
Aile (çocuk/torun/eş/akraba)

Huzurevinde Yaşayan Yaşlılar
%42,3
Arkadaş/komşu/sohbet

MUTLULUK VE MORAL KAYNAKLARI

ÖNE ÇIKAN BULGU

Mutluluk kaynağı yaşam alanına göre değişiyor

Ailesiyle yaşayan yaşlılar için aile, en önemli moral kaynağı olarak öne çıkmaktadır. Yalnız yaşayan yaşlılarda arkadaş, komşu ve sohbet daha belirgin bir moral kaynağı hâline gelirken, huzurevinde yaşayan yaşlılarda arkadaşlık ve sohbetin yanı sıra hobi ve medya faaliyetleri de öne çıkmaktadır. Ayrıca yaklaşık her dört huzurevi sakininden biri, gezme, doğayla vakit geçirme veya yürüyüşten moral bulduğunu belirtmektedir.

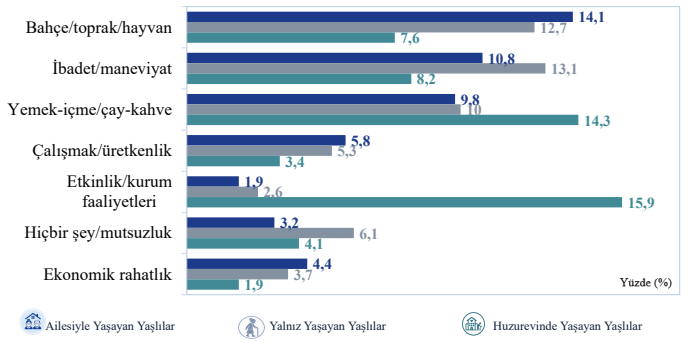
Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Moral Kaynaklarında Gündelik Uğraş ve Maneviyat Tamamlayıcı Rolde

İnfografik 132(b). Yaşlı Bireylerin Günlük Yaşamda Morallerini Yükselten ve Mutlu Hususlar

Toplam Katılımcı
n = 17.369

MUTLULUK VE MORAL KAYNAKLARI

ÖNE ÇIKAN BULGU

Bahçe işleri ve hayvan bakımı önemli moral kaynaklarından

Huzurevinde yaşayan yaşlılarda etkinlik ve kurum faaliyetleri, hanede yaşayan iki gruba kıyasla daha yüksek pay almaktadır. Ailesiyle yaşayan yaşlılarda bahçe, toprak ve hayvanla meşgul olma; hanede tek yaşayanlarda ise ibadet ve maneviyat görece daha fazla vurgulanmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Sosyal Faaliyetlerde Yaşam Alanına Bağlı Ayrışma Belirgindir

İnfografik 133(a). Yaşlı Bireylerin Katılım Sağladıkları Sosyal Faaliyetler ve Sahip Oldukları Hobiler

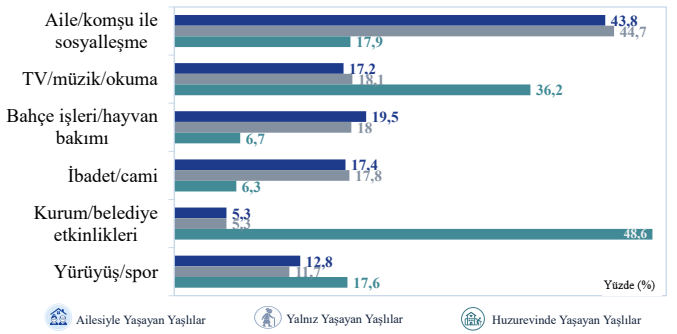
Toplam Katılımcı
n = 17.369

Ailesiyle Yaşayan Yaşlılar
%43,8 Aile/komşu ile sosyalleşme

Yalnız Yaşayan Yaşlılar
%44,7 Aile/komşu ile sosyalleşme

Huzurevinde Yaşayan Yaşlılar
%48,6 Kurum/belediye etkinlikleri

SOSYAL FAALİYETLER VE HOBİLER

ÖNE ÇIKAN BULGU

Huzurevinde kurum etkinlikleri, ailesiyle yaşayanlarda gündelik sosyalleşme öne çıkmaktadır

Hanede yaşayan ve yalnız yaşayan yaşlılarda ailesi ve yakın çevresiyle sosyalleşme ilk sıradadır. Huzurevinde yaşayan yaşlılarda ise kurum ve belediye etkinlikleri yaklaşık her iki kişiden birinde öne çıkan faaliyet alanıdır. Ayrıca televizyon izlemek, müzik dinlemek ve kitap okumak da huzurevinde daha yaygın gözükmektedir.

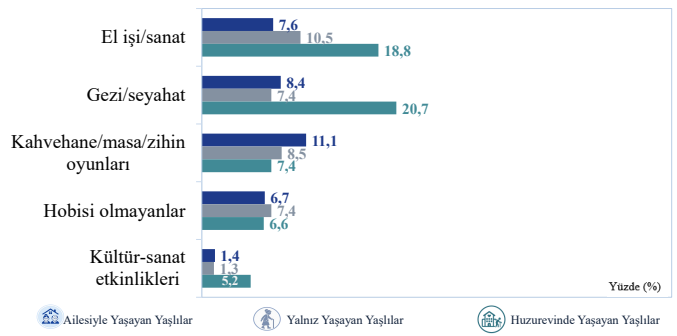
Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Huzurevinde Gezi, El İşi ve Kültür-Sanat Katılımı Daha Görünürdür

İnfografik 133(b). Yaşlı Bireylerin Katılım Sağladıkları Sosyal Faaliyetler ve Sahip Oldukları Hobiler

Toplam Katılımcı
n = 17.369

SOSYAL FAALİYETLER VE HOBİLER

ÖNE ÇIKAN BULGU

Huzurevinde etkinlik çeşitliliği artıyor

Ayrıca huzurevi sakinlerinin hanede yaşayan yaşlılara göre daha fazla yürüyüş yaparak sportif faaliyetlerde bulunduğu gibi, daha fazla gezdikleri ve seyahat ettikleri, daha çok el işiyle uğraştıkları ve kültür-sanat faaliyetlerine katıldıkları anlaşılmaktadır. Buna karşın çeşitli oyun türleriyle vakit geçiren yaşlılar daha çok ailesiyle yaşayan yaşlılardır. Hiçbir hobisi olmadığını beyan eden yaşlılar ise her üç grupta da yaklaşık benzer oranlardadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Duygusal Güçlüklerle Baş Etmede Sosyal Destek İlk Sıradadır

İnfografik 134(a). Yaşlı Bireylerin Yalnızlık, Üzüntü ya da Stres Gibi Duygularla Başa Çıkma Yöntemleri

Toplam Katılımcı
n = 17.369

DUYGULARLA BAŞA ÇIKMA YÖNTEMLERİ

Ailesiyle Yaşayan Yaşlılar		Yalnız Yaşayan Yaşlılar		Huzurevinde Yaşayan Yaşlılar	
1 Sosyal destek	%61,9	1 Sosyal destek	%57,2	1 Sosyal destek	%34,3
2 İbadet/dua	%23,5	2 İbadet/dua	%26,8	2 İbadet/dua	%14
3 Kabullenme/ sabır	%20,1	3 Kabullenme/ sabır	%20,7	3 Kabullenme / sabır	%31,9
4 Uğraş/hobi	%18	4 Uğraş/hobi	%20,2	4 Uğraş/hobi	%24,7
5 Yürüyüş/dışarı çıkma	%16,0	5 Yürüyüş/dışarı çıkma	%17,3	5 Yürüyüş/dışarı çıkma	%19,2
6 Yalnız kalma	%9	6 Yalnız kalma	%9,8	6 Yalnız kalma	%16,6
7 Ağlama	%7,2	7 Ağlama	%11,3	7 Ağlama	%7,4

ÖNE ÇIKAN BULGU

Sosyal destek tüm gruplarda ilk sırada, huzurevinde baş etme yolları çeşitleniyor

Duygusal güçlüklerle baş etmede sosyal destek üç grupta da en çok belirtilen yöntemdir. Ailesiyle yaşayan ve yalnız yaşayan yaşlıların yaklaşık 10'nundan 6'sı sosyal desteğe başvururken, huzurevinde yaşayan yaşlılarda bu oran yaklaşık üçte bir düzeyindedir. Huzurevinde yaşayan yaşlılarda kabullenme/sabır da yaklaşık üçte bir ile güçlü biçimde öne çıkmakta; uğraş/hobi ve yalnız kalma gibi yöntemler de hanede yaşayan yaşlılara göre daha görünür hale gelmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Duygusal Güçlüklerle Baş Etmede Sosyal Destek İlk Sıradadır

İnfografik 134(b). Yaşlı Bireylerin Yalnızlık, Üzüntü ya da Stres Gibi Duygularla Başa Çıkma Yöntemleri

Toplam Katılımcı
n = 17.369

DUYGULARLA BAŞA ÇIKMA YÖNTEMLERİ

Ailesiyle Yaşayan Yaşlılar		Yalnız Yaşayan Yaşlılar		Huzurevinde Yaşayan Yaşlılar	
8 Bu duyguları yaşamıyor	%8,9	8 Bu duyguları yaşamıyor	%5,7	8 Bu duyguları yaşamıyor	%8,5
9 Başa çıkamıyor	%5,7	9 Başa çıkamıyor	%10	9 Başa çıkamıyor	%4,8
10 Profesyonel destek/ilaç	%3,1	10 Profesyonel destek/ilaç	%3,3	10 Profesyonel destek/ilaç	%9
11 Uyku/dinlenme	%3	11 Uyku/dinlenme	%3,5	11 Uyku/dinlenme	%5,8
12 Öfke/sinirlilik	%1,7	12 Öfke/sinirlilik	%0,9	12 Öfke/sinirlilik	%1,2
13 Nefes/yazma teknikleri	%0,6	13 Nefes/yazma teknikleri	%0,9	13 Nefes/yazma teknikleri	%1,3

ÖNE ÇIKAN BULGU

Yalnız yaşayan yaşlılarda başa çıkamama daha belirgin

Ayrıca, yalnız yaşayan yaşlılarda duygusal güçlüklerle başa çıkamadığını belirtenlerin oranı %10 ile diğer gruplardan yüksektir. Huzurevinde yaşayan yaşlılarda ise profesyonel destek/ilaç (%9) ve uyku/dinlenme (%5,8) seçenekleri daha fazla öne çıkmaktadır. Ailesiyle yaşayan yaşlılarda "bu duyguları yaşamıyorum" (%8,9) yanıtı daha yüksektir. Öfke/sinirlilik ile nefes/yazma teknikleri ise tüm gruplarda düşük düzeydedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Gençliğe Yönelik Tavsiyelerde Gençliğin Kıymeti ve Sağlık Öne Çıkıyor

İnfografik 135(a). Yaşlı Bireylerin Yirmili Yaşlardaki Kendilerine Tavsiyeleri

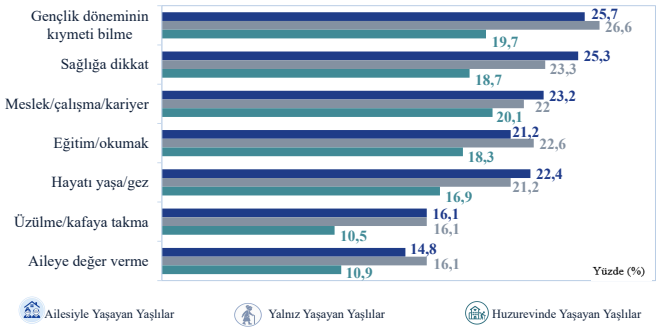
Toplam Katılımcı
n = 17.369

Ailesiyle Yaşayan Yaşlılar
%25,7 Gençlik döneminin kıymeti

Yalnız Yaşayan Yaşlılar
%26,6 Gençlik döneminin kıymeti

Huzurevinde Yaşayan Yaşlılar
%20,1 Meslek/çalışma/kariyer

GENÇLİĞE YÖNELİK TAVSİYELER

ÖNE ÇIKAN BULGU

Gençliğin kıymetini bilme tavsiyesi hanede yaşayanlarda öne çıkıyor

Ailesiyle yaşayan ve yalnız yaşayan yaşlıların yaklaşık dörtte biri, gençlik döneminin kıymetini bilmeyi ve sağlığa dikkat etmeyi tavsiye olarak sunmuştur. Meslek ve kariyer, eğitim ile hayatı yaşama ve gezmeye ilişkin tavsiyeler de yaklaşık her beş kişiden biri düzeyinde belirginleşmektedir. Meslek, çalışma ve kariyer ile eğitim ve okumak vurgusu hemen hemen her beş yaşlıdan birinin tavsiyesi olarak dikkat çekicidir.

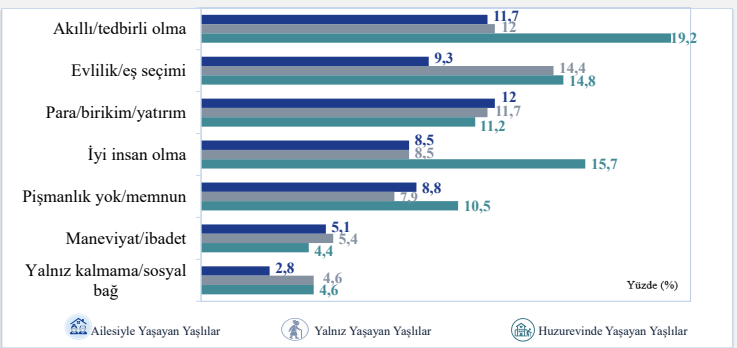
Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Huzurevinde Tedbirli Olma ve İyi İnsan Olma Öğütleri Daha Görünür

İnfografik 135(b). Yaşlı Bireylerin Yirmili Yaşlardaki Kendilerine Tavsiyeleri

Toplam Katılımcı
n = 17.369

GENÇLİĞE YÖNELİK TAVSİYELER

ÖNE ÇIKAN BULGU

Huzurevinde kalanlar tedbirli olma ve iyi insan olmayı önceliklendiriyor

Huzurevinde yaşayan yaşlıların yaklaşık beşte biri, gençliklerine yönelik olarak akıllı ve tedbirli olmayı vurgulamaktadır. İyi insan olmaya ilişkin öğütler de yaklaşık her altı huzurevi sakininin birinde öne çıkmakta ve hanede yaşayan yaşlılara göre daha belirgin görünmektedir. Evlilik ve eş seçimi yalnız yaşayan ve huzurevinde yaşayan yaşlılarda benzer düzeyde öne çıkarken, ailesiyle yaşayan yaşlılarda para, birikim ve yatırım tavsiyeleri ilk sırada yer almaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

3. Yaşlı Yakınlarına İlişkin Veriler

3.1. Yaşlı Yakınlarına İlişkin Nicel Veriler

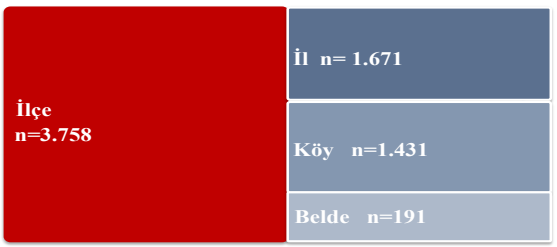
Yaşlı Yakınlarının Yerleşim Yeri İlçelerde Yoğunlaşıyor

İnfografik 136. Yaşlı Yakınlarının Yerleşim Yeri Türü

Toplam Katılımcı n = 7.051

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	İLK İKİ GRUP
%53,3	%23,7	%77
İlçe	İl	İlk iki grup toplamı

YERLEŞİM TÜRÜNE GÖRE DAĞILIM

ÖNE ÇIKAN BULGU

Yerleşim ilçe ve kent merkezlerinde yoğunlaşıyor

Yaşlı yakınlarının yarısından fazlası ilçelerde yaşamaktadır. İl merkezleri de eklendiğinde dörtte üçten biraz fazlasının kentsel nitelikli yerleşimlerde toplandığı görülmektedir. Köylerde yaşayanların payı yaklaşık beşte bir düzeyindeyken beldeler oldukça sınırlı bir grubu oluşturmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

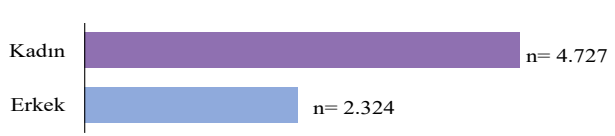
Kadın Yaşlı Yakınları Çoğunluğu Oluşturuyor

İnfografik 137. Yaşlı Yakınlarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı n = 7.051

KADIN	ERKEK
%67	%33

CİNSİYETE GÖRE DAĞILIM

ÖNE ÇIKAN BULGU

Kadınlar belirgin olarak çoğunlukta

Kadın yaşlı yakınları toplamın yaklaşık üçte ikisini, erkekler ise üçte birini oluşturmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Yaşlı Yakınları 40–59 Yaş Aralığında Yoğunlaşıyor

İnfografik 138. Yaşlı Yakınlarının Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

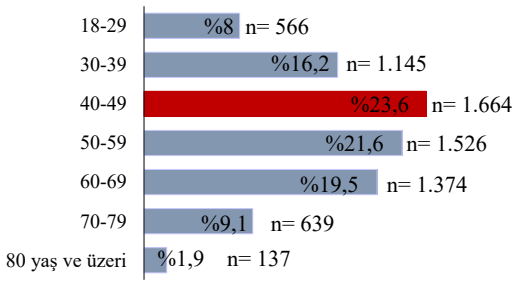
Toplam Katılımcı
n = 7.051

EN YÜKSEK ORAN
%23,6
40-49

İKİNCİ YÜKSEK ORAN
%21,6
50-59

İLK İKİ GRUP
%45,2
İlk iki grup toplamı

YAŞ GRUPLARINA GÖRE DAĞILIM

ÖNE ÇIKAN BULGU

Orta yaş grupları ağırlıkta

Yaşlı yakınlarının %45,2'si 40–59 yaş aralığında bulunmaktadır. 60–69 yaş grubu da yaklaşık her beş kişiden birini oluştururken, 70 yaş sonrasında grubun büyüklüğü belirgin biçimde azalmaktadır.

Yaş Dağılımında Cinsiyet Kırılımı

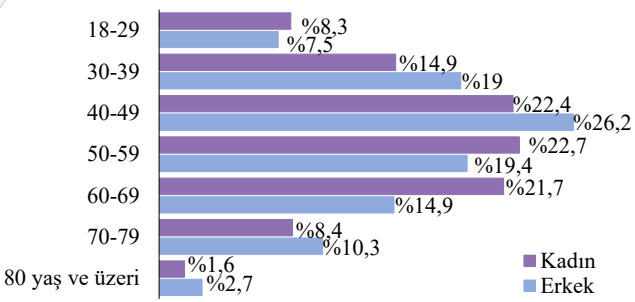
İnfografik 139. Yaşlı Yakınlarının Cinsiyete Göre Yaş Gruplarının Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 7.051

EN BELİRGİN FARK
6,8 Puan
60-69 Yaş grubu

EN YÜKSEK ORANI
%26,2
40-49 Yaş grubu -Erkek

YAŞ VE CİNSİYET DAĞILIMI

ÖNE ÇIKAN BULGU

Yaş dağılımı cinsiyete göre farklılaşıyor

Kadın yaşlı yakınlarında 40 yaş ve üzerindeki grupların ağırlığı daha belirginken, erkeklerde 40–49 yaş grubu öne çıkmaktadır. Özellikle 60–69 yaş grubunda kadınların payı erkeklerden yaklaşık 7 puan daha yüksektir.

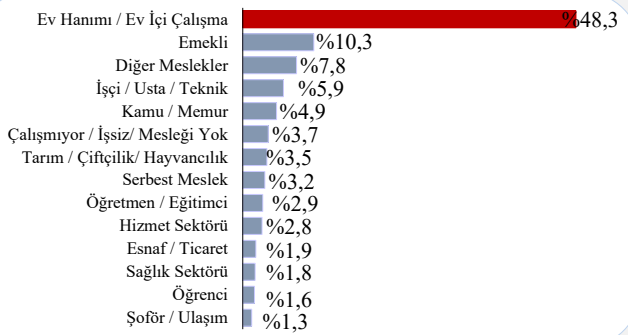
Ev İçi Çalışma/Ev Hanımları Çoğunlukta

İnfografik 140. Yaşlı Yakınlarının Meslek Kategorilere Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı n = 7.051

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	İLK İKİ GRUP
%48,3	%10,3	%58,6
Ev hanımı / Ev içi çalışma	Emekli	İlk iki grubun toplamı

MESLEK KATEGORİLERİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Ev içi çalışma belirgin biçimde önde

Yaşlı yakınlarının yaklaşık yarısı ev hanımı ya da ev içi çalışma grubundadır. Emekliler yaklaşık onda bir düzeyinde kalırken diğer meslek grupları daha küçük paylara dağılmaktadır. Bu yapı, bakım ve destek sorumluluğunun önemli ölçüde ev içi emekle kesiştiğini göstermektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

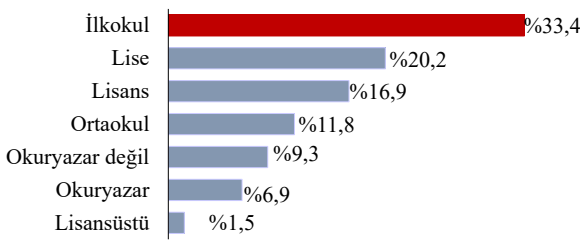
İlkokul Mezunu Yaşlı Yakınları İlk Sırada

İnfografik 141. Yaşlı Yakınlarının Eğitim Durumu

Toplam Katılımcı n = 7.051

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	İLK İKİ GRUP
%33,4	%20,2	%53,6
İlkokul	Lise	İlk iki grup toplamı

EĞİTİM DÜZEYİNE GÖRE DAĞILIM

ÖNE ÇIKAN BULGU

İlkokul mezunları en büyük grubu oluşturuyor

Yaşlı yakınlarının yaklaşık üçte biri ilkokul mezunudur; lise mezunları yaklaşık beşte bir, lisans mezunları ise yaklaşık altıda bir düzeyindedir. Eğitim dağılımı, temel ve ortaöğretim düzeylerinde belirgin bir yoğunlaşma olduğunu göstermektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

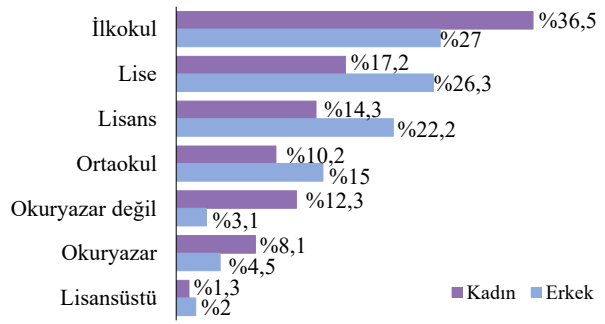
Eğitim Düzeyinde Cinsiyet Kırılımı

142. İnfografik Yaşlı Yakınlarının Cinsiyete Göre Eğitim Durumu

Toplam Katılımcı
n = 7.051

EN BÜYÜK FARK	KADIN ORANI	ERKEK ORANI
9,5 Puan	**%36,5**	**%27**
İlkokul	**İlkokul**	**İlkokul**

EĞİTİM VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Eğitim düzeyinde cinsiyet farkı görülüyor

Kadın yaşlı yakınlarında ilkokul mezuniyeti üçte birin üzerinde bir ağırlığa sahipken erkeklerde yaklaşık dörtte bir düzeyindedir. Erkeklerde lise ve lisans mezuniyetinin daha yüksek olması, eğitim düzeyinde cinsiyete bağlı farklılaşmaya işaret etmektedir.

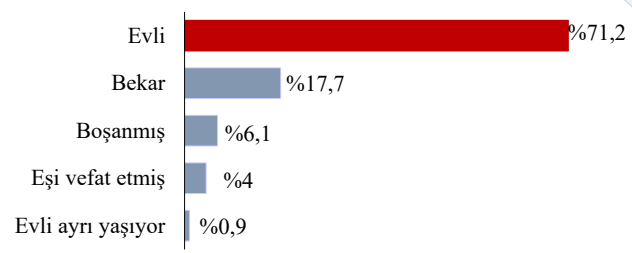
Evli Yaşlı Yakınları Açık Ara Çoğunlukta

İnfografik 143. Yaşlı Yakınlarının Medeni Durumu

Toplam Katılımcı
n = 7.051

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN
%71,2	**%17,7**
Evli	**Bekar**

MEDENİ DURUM

ÖNE ÇIKAN BULGU

Evlilik durumu baskın

Yaşlı yakınlarının yaklaşık dörtte üçü evlidir. Bekârlar yaklaşık beşte bir düzeyindeyken boşanmış, eşi vefat etmiş veya ayrı yaşayan gruplar daha sınırlı bir paya sahiptir. Bu dağılım, yaşlı yakınlarının büyük bölümünün eşli bir hane yapısı içinde bulunduğunu göstermektedir.

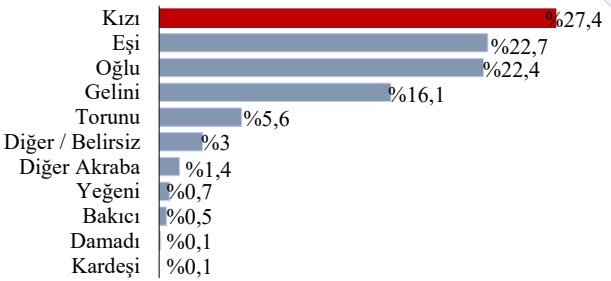
Kız Çocukları Yaşlı Yakını Grubunda İlk Sırada

İnfografik 144. Yaşlı Yakınlarının Yakınlık Derecesine Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı n = 7.051

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	İLK İKİ GRUP
%27,4	%22,7	%50,1
Kızı	Eşi	İlk iki grup toplamı

YAKINLIK DERECESİNE GÖRE DAĞILIM

ÖNE ÇIKAN BULGU

Yakınlıkta kız çocukları öne çıkıyor

Yaşlı büyüğüyle yakınlıkta kız çocukları yaklaşık dörtte birlik payla ilk sıradadır. Eşler ve oğulların her biri yaklaşık beşte bir düzeyindedir; gelinler de kayda değer bir grubu oluşturmaktadır. Bakım ve destek ilişkisinin büyük ölçüde çekirdek aile ve yakın akrabalık içinde sürdüğü görülmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

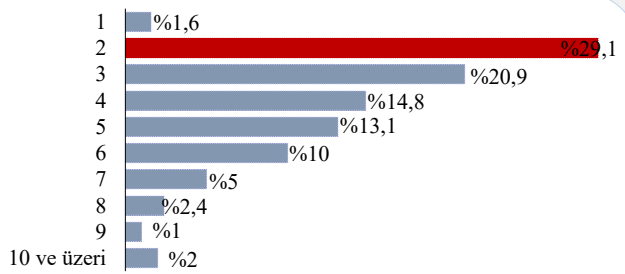
İki Kişilik Haneler En Yaygın

İnfografik 145. Yaşlı Yakınlarının Hane Kişi Sayısı

Toplam Katılımcı n = 7.051

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	İLK İKİ GRUP
%29,1	%20,9	%50
2 kişi	3 kişi	İlk iki grup toplamı

HANEDEKİ KİŞİ SAYISINA GÖRE DAĞILIM

ÖNE ÇIKAN BULGU

Haneler çoğunlukla iki veya üç kişilik

Yaşlı yakınlarının yaklaşık yarısı iki veya üç kişilik hanelerde yaşamaktadır. İki kişilik haneler tek başına yaklaşık üçte birlik bir paya sahiptir; hane büyüklüğü arttıkça oranlar kademeli olarak düşmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Çocuk Sahibi Yaşlı Yakınları Çoğunlukta

İnfografik 146. Yaşlı Yakınlarının Çocuk Sahibi Olma Durumuna Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 7.051

ÇOCUK SAHİBİ
%76,6

ÇOCUK SAHİBİ DEĞİL
%23,4

ÇOCUK SAHİBİ YAŞLI YAKINLARI

ÖNE ÇIKAN BULGU

Çocuklu aileler ağırlıkta

Yaşlı yakınlarının %76,6'sı çocuk sahibiyken, %23,4'ünün çocuğu bulunmamaktadır.

İki Çocuk Sahibi Yaşlı Yakınları İlk Sırada

İnfografik 147. Yaşlı Yakınlarının Çocuk Sayısı

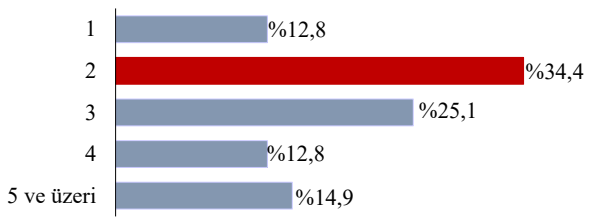
Toplam Katılımcı
n = 5.399

2 ÇOCUK
%34,4

3 ÇOCUK
%25,1

İLK İKİ GRUP
%59,5
İlk iki grup toplamı

ÇOCUK SAYISI

ÖNE ÇIKAN BULGU

İki ve üç çocuklu aileler ağırlıkta

Çocuk sahibi yaşlı yakınlarının yaklaşık üçte birinin 2, dörtte birinin ise 3 çocuğu vardır. 5 ve daha fazla çocuğu olanlar yaklaşık her yedi kişiden birini oluşturmaktadır. Dağılım orta büyüklükte ailelerde yoğunlaşmaktadır.

Çalışmayan Yaşlı Yakınları Çoğunlukta

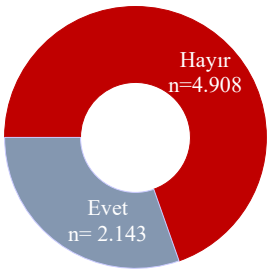
İnfografik 148. Yaşlı Yakınlarının Çalışma Durumu

Toplam Katılımcı n = 7.051

ÇALIŞMIYOR
%69,6

ÇALIŞIYOR
%30,4

ÇALIŞMA DURUMUNA GÖRE DAĞILIM

Yaşlı Yakınlarının Çalışma Durumu

ÖNE ÇIKAN BULGU

Çalışmayanlar belirgin çoğunlukta

Yaşlı yakınlarının yaklaşık her on kişiden yedisi herhangi bir işte çalışmadığını, üçü ise çalıştığını belirtmiştir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Emekli Maaşı ve Maaş Başlıca Geçim Kaynakları

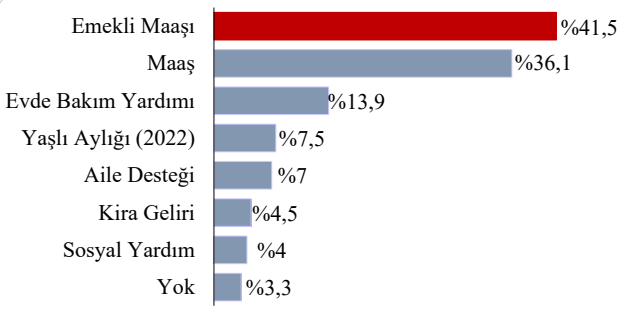
İnfografik 149. Yaşlı Yakınlarının Geçim Kaynakları

Toplam Katılımcı n = 7.051

EN YÜKSEK ORAN
%41,5
Emekli maaşı

İKİNCİ YÜKSEK ORAN
%36,1
Maaş

GEÇİM KAYNAKLARI

ÖNE ÇIKAN BULGU

Emekli maaşı ve maaş temel geçim kaynakları

Yaşlı yakınlarının yaklaşık beşte ikisi emekli maaşını, üçte birden fazlası ise maaşı geçim kaynağı olarak belirtmiştir. Evde bakım yardımından yaklaşık her yedi kişiden biri yararlanmaktadır. Çoklu yanıt yapısı, hanelerin birden fazla gelir kaynağını birlikte kullanabildiğini göstermektedir.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

En Yaygın İki Geçim Kaynağında Cinsiyet Kırılımı

İnfografik 150. Yaşlı Yakınlarının Başlıca Geçim Kaynaklarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı n = 7.051

EN BÜYÜK FARK	KADIN ORANI	ERKEK ORANI
11,4 puan	**%32,3**	**%43,7**
Maaş	**Maaş**	**Maaş**

BAŞLICA GEÇİM KAYNAKLARI VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Geçim kaynakları cinsiyete göre farklılaşıyor

Kadın yaşlı yakınlarında emekli maaşı, erkeklerde ise maaş daha belirgin bir geçim kaynağıdır.

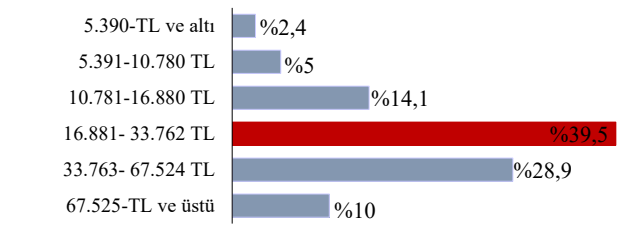
16.881–33.762 TL Gelir Grubu İlk Sırada

İnfografik 151. Yaşlı Yakınlarının Aylık Gelir Durumu

Toplam Katılımcı n = 7.051

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	İLK İKİ GRUP
%39,5	**%28,9**	**%68,4**
16.881- 33.762 TL	**33.763- 67.524 TL**	**İlk iki grup toplamı**

HANE GELİRİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Gelir orta bantlarda yoğunlaşıyor

Yaşlı yakınlarının yaklaşık beşte ikisi 16.881–33.762 TL gelir grubunda, yaklaşık üçte biri ise bir üst gelir grubunda yer almaktadır. Bu iki grup birlikte değerlendirildiğinde örneklemin yaklaşık üçte ikisinden fazlasını oluşturmaktadır.

2025 Ağustos ayı itibariyle 5.390 TL Yaşlı Aylığı ve 16.881 TL ise en düşük emekli maaşı tutarıdır. Gelir aralıkları bu iki tutarın katları olarak belirlenmiştir.

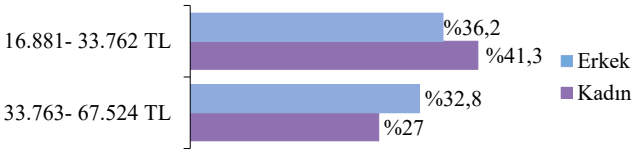
Gelir Gruplarında Cinsiyet Kırılımı

İnfografik 152. Yaşlı Yakınlarının Başlıca Gelir Gruplarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı n = 7.051

FARK	KADIN ORANI	ERKEK ORANI
5,8 Puan	%27,0	%32,8
33.763- 67.524 TL - Erkek	33.763- 67.524 TL	33.763- 67.524 TL

BAŞLICA GELİR GRUPLARI VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Gelir dağılımında cinsiyet farkı var

Yaşlı yakınlarının başlıca gelir grupları cinsiyete göre incelendiğinde iki gelir bandı arasında belirgin bir dağılım farklılığı görülmektedir. 16.881-33.762 TL gelir grubunda kadınların oranı %41,3 ile erkeklerden (%36,2) daha yüksekken, 33.763-67.524 TL üst gelir grubunda erkeklerin oranı kadınlardan 5,8 puan daha fazladır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

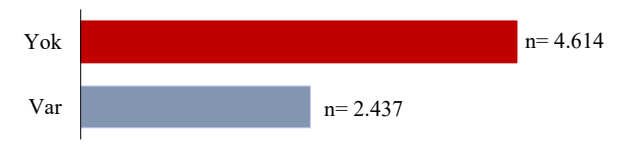
Kronik / Süreğen Hastalığı Olmayanlar Çoğunlukta

İnfografik 153. Yaşlı Yakınlarının Kronik / Süreğen Hastalık Durumu

Toplam Katılımcı n = 7.051

KRONİK/SÜREĞEN HASTALIK YOK	KRONİK/SÜREĞEN HASTALIK VAR
%65,4	%34,6

KRONİK/SÜREĞEN HASTALIK

ÖNE ÇIKAN BULGU

Kronik hastalık yaklaşık üçte birlik bir grubu etkiliyor

Yaşlı yakınlarının yaklaşık üçte ikisi kronik ya da süreğen hastalığı olmadığını, üçte biri ise bulunduğunu belirtmiştir. Kronik hastalık yaşayan grubun büyüklüğü, sağlık izlemi ve destek gereksinimleri açısından kayda değer bir düzeydedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Kronik Hastalıkta Cinsiyet Kırılımı

İnfografik 154. Yaşlı Yakınlarının Cinsiyete Göre Kronik / Süreğen Hastalık Durumu

Toplam Katılımcı n = 7.051

KADINLAR	ERKEKLER	YÜZDE PUAN FARKI
%38,6	%26,4	12,2 Puan

KRONİK /SÜREĞEN HASTALIK VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Kronik hastalık kadınlarda daha yaygın

Kadın yaşlı yakınlarının yaklaşık beşte ikisinde kronik hastalık bulunurken erkeklerde bu oran yaklaşık dörtte birdir. Bu veriler kronik hastalık yükünün cinsiyete göre belirgin biçimde farklılaştığını göstermektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

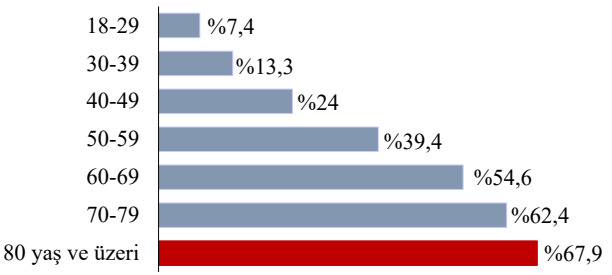
Kronik Hastalıkta Yaş Kırılımı

İnfografik 155. Yaşlı Yakınlarının Yaş Gruplarına Göre Kronik / Süreğen Hastalık Durumu

Toplam Katılımcı n = 7.051

EN YÜKSEK YAŞ GRUBU	EN DÜŞÜK YAŞ GRUBU	FARK ARALIĞI
%67,9	%7,4	60,5 Puan
80 yaş ve üzeri	18-29 Yaş	Var

KRONİK/SÜREĞEN HASTALIK VE YAŞ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Kronik hastalık yaşla belirgin biçimde artıyor

Kronik hastalık görülme oranı yaş arttıkça yükselmektedir. 60 yaş sonrasında yaşlı yakınlarının yarısından fazlasında kronik hastalık bulunurken, 80 yaş ve üzerindeki grupta bu oran üçte ikiyi geçmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Psikolojik Destek Alan Yaşlı Yakınlarının Oranı Düşük

İnfografik 156. Yaşlı Yakınlarının Psikolojik Destek Alma Durumu

Toplam Katılımcı n = 7.051

DESTEK ALMIYOR
%95,1

DESTEK ALIYOR
%4,9

PSİKOLOJİK DESTEK

ÖNE ÇIKAN BULGU

Psikolojik destek kullanımı sınırlı

Psikolojik destek aldığını belirten yaşlı yakınları oldukça küçük bir gruptur; yaklaşık her yirmi kişiden biri destek aldığını bildirmiştir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Psikolojik Destekte Cinsiyet Kırılımı

İnfografik 157. Yaşlı Yakınlarının Cinsiyete Göre Psikolojik Destek Alma Durumu

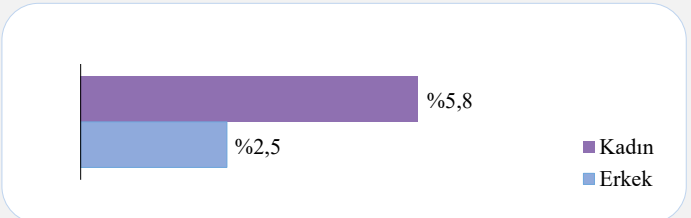
Toplam Katılımcı n = 7.051

KADIN ORANI
%5,8
Evet

ERKEK ORANI
%2,5
Evet

PUAN FARKI
3,3 Puan

PSİKOLOJİK DESTEK VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Psikolojik destek kadınlarda daha yaygın

Psikolojik destek alma kadın yaşlı yakınlarında erkeklere göre daha yaygındır. Kadınların %5,8'i psikolojik destek alırken, erkeklerin ise %2,5'i psikolojik destek almaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Psikolojik Destekte Yaş Kırılımı

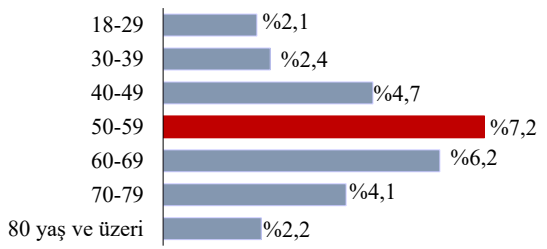
İnfografik 158. Yaşlı Yakınlarının Yaş Gruplarına Göre Psikolojik Destek Alma Durumu

Toplam Katılımcı
n = 7.051

EN YÜKSEK YAŞ GRUBU
%7,2
50-59

İKİNCİ YÜKSEK YAŞ GRUBU
%6,2
60-69

PSİKOLOJİK DESTEK VE YAŞ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Psikolojik destekte doğrusal bir yaş deseni yok

Psikolojik destek alma oranında yüksek düzey 50–59 yaş grubundadır. Bu grupta yaklaşık her 14 kişiden biri destek alırken, ileri yaş gruplarında yeniden azalma görülmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Bağımlılık Bildirmeyen Yaşlı Yakınları Çoğunlukta

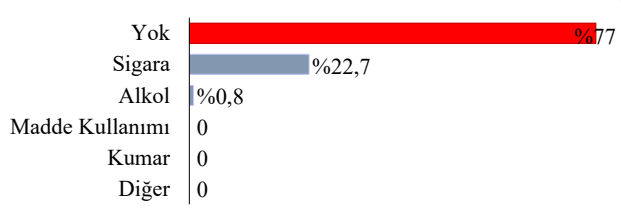
İnfografik 159. Yaşlı Yakınlarının Bağımlılık Durumu

Toplam Katılımcı
n = 7.051

BAĞIMLILIK YOK
%77

İKİNCİ YÜKSEK ORAN
%22,7
Sigara

BAĞIMLILIK DURUMU

ÖNE ÇIKAN BULGU

Bağımlılık bildirmeyenler çoğunlukta

Yaşlı yakınlarının yaklaşık dörtte üçü herhangi bir bağımlılık bildirmemektedir. Sigara kullanımı yaklaşık dört kişiden birine yakın düzeydeyken alkol ve diğer bağımlılık türleri oldukça sınırlı kalmaktadır.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

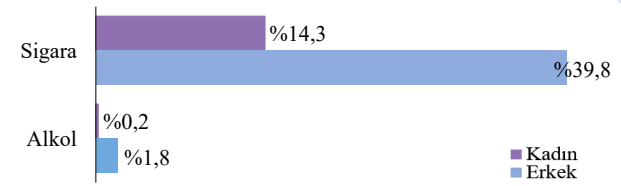
Bağımlılık Durumunda Cinsiyet Kırılımı

İnfografik 160. Yaşlı Yakınlarının Cinsiyete Göre Bağımlılık Durumlarının Dağılımı

Toplam Katılımcı n = 7.051

EN BELİRGİN KATEGORİ	KADIN ORANI	KADIN-ERKEK FARKI
%39,8	%14,3	25,5 Puan
Sigara - erkek	Sigara	Sigara

BAĞIMLILIK VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Sigara kullanımında erkek ağırlığı belirgin

Sigara kullanımı erkek yaşlı yakınlarında yaklaşık beşte iki, kadınlarda ise yaklaşık yedide bir düzeyindedir. Cinsiyetler arasındaki yaklaşık 25 puanlık fark, tütün kullanımında belirgin bir erkek ağırlığı bulunduğunu göstermektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

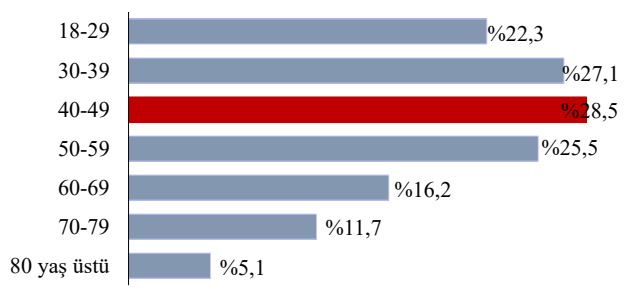
Sigara Kullanımında Yaş Kırılımı

İnfografik 161. Yaşlı Yakınlarının Yaş Gruplarına Göre Sigara Kullanımı

Toplam Katılımcı n = 7.051

EN YÜKSEK YAŞ GRUBU	İKİNCİ YÜKSEK YAŞ GRUBU
%28,5	%25,5
40-49 yaş	50-59 yaş

SİGARA VE YAŞ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Sigara orta yaşlarda daha yaygın

Sigara kullanımı özellikle 30–49 yaş aralığında yoğunlaşmaktadır. 60 yaş sonrasında sigara kullanımı belirgin biçimde azalmakta, ileri yaşlarda oldukça düşük düzeylere inmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Düzenli İlaç Kullanmayan Yaşlı Yakınları Çoğunlukta

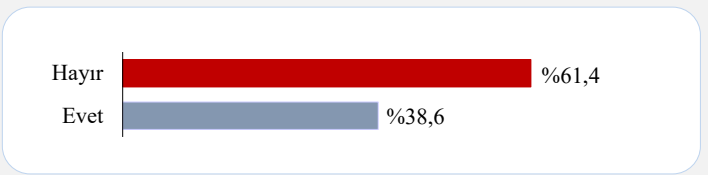
İnfografik 162. Yaşlı Yakınlarının Düzenli İlaç Kullanma Durumu

Toplam Katılımcı
n = 7.051

DÜZENLİ İLAÇ KULLANMIYOR
%61,4

DÜZENLİ İLAÇ KULLANIYOR
%38,6
Evet

DÜZENLİ İLAÇ KULLANIMI

ÖNE ÇIKAN BULGU

Düzenli ilaç kullanmayanlar çoğunlukta

Yaşlı yakınlarının yaklaşık beşte üçü düzenli ilaç kullanmadığını, beşte ikisi ise düzenli ilaç kullandığını belirtmiştir. Düzenli ilaç kullanan grubun büyüklüğü, kronik hastalık yönetimi ve ilaç takibi açısından önemli bir hizmet alanına işaret etmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Düzenli İlaç Kullanımında Cinsiyet Kırılımı

İnfografik 163. Yaşlı Yakınlarının Cinsiyete Göre Düzenli İlaç Kullanma Durumu

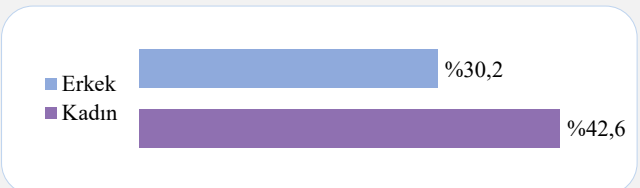
Toplam Katılımcı
n = 7.051

KADIN ORANI
%42,6

ERKEK ORANI
%30,2

PUAN FARKI
12,4 Puan

DÜZENLİ İLAÇ KULLANIMI VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Düzenli ilaç kullanımı erkeklerde daha yüksek

Kadın yaşlı yakınlarının yaklaşık onda dördü ilaç kullanırken erkeklerde bu oran yaklaşık onda üç düzeyindedir. İki cinsiyet arasındaki 12,4 puanlık fark, ilaç kullanımının cinsiyete göre nispi biçimde farklılaştığını göstermektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

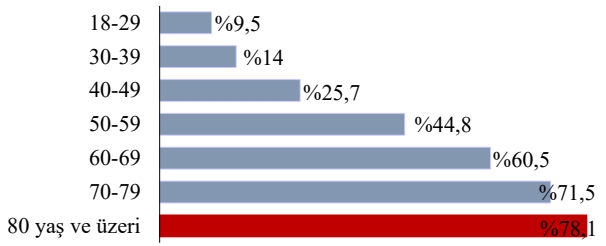
Düzenli İlaç Kullanımında Yaş Kırılımı

İnfografik 164. Yaşlı Yakınlarının Yaş Gruplarına Göre Düzenli İlaç Kullanma Durumu

Toplam Katılımcı n = 7.051

EN YÜKSEK YAŞ GRUBU	EN DÜŞÜK YAŞ GRUBU	FARK ARALIĞI
%78,1	%9,5	68,6 Puan
80 yaş ve üzeri	18-29 YAŞ	

DÜZENLİ İLAÇ KULLANIMI VE YAŞ

ÖNE ÇIKAN BULGU

İlaç kullanımı yaşla güçlü biçimde artıyor

Düzenli ilaç kullanımı yaşla birlikte güçlü biçimde artmaktadır. 60–69 yaş grubunda yaklaşık beşte üçe ulaşan kullanım, 70 yaş sonrasında yaklaşık dörtte üç düzeyine çıkmaktadır. Bu eğilim ileri yaşlarda ilaç yönetiminin önemini artırmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Engeli Olmayan Yaşlı Yakınları Büyük Çoğunlukta

İnfografik 165. Yaşlı Yakınlarının Engel Durumuna Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı n = 7.051

ENGEL DURUMU	ENGEL DURUMU
%94,3	%5,7
Yok	Var

ENGEL DURUMU

ÖNE ÇIKAN BULGU

Engel bildirenler küçük bir alt grup

Yaşlı yakınlarının çok büyük çoğunluğu herhangi bir engeli olmadığını belirtmiştir. Engel bildirenler yaklaşık her 18 kişiden birini oluşturmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Engel Durumunda Yaş Kırılımı

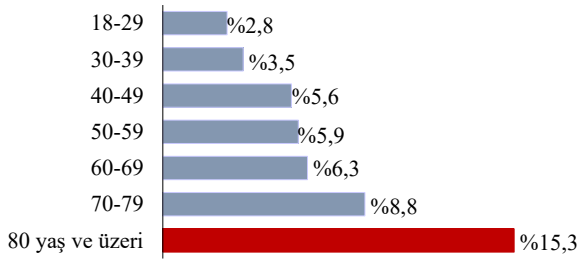
İnfografik. 166. Engeli Bulunan Yaşlı Yakınlarının Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Toplam Katılımcı
n = 7.051

EN YÜKSEK YAŞ GRUBU
%15,3
80 yaş ve üzeri

EN DÜŞÜK YAŞ GRUBU
%2,8
18-29 yaş

ENGEL DURUMU VE YAŞ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Engel oranı ileri yaşlarda yükseliyor

Engel görülme oranı yaş ilerledikçe yükselmektedir. 80 yaş ve üzerindeki yaşlı yakınlarında yaklaşık her altı kişiden biri engel bildirirken, genç ve orta yaş gruplarında oran çok daha düşüktür.

Fiziksel Engel ve Süreğen Hastalık İlk İki Sırada

İnfografik 167. Engeli Bulunan Yaşlı Yakınlarının Engel Türüne Göre Dağılımı

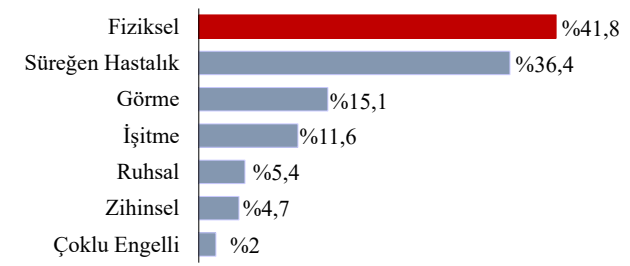
Toplam Katılımcı
n = 404

EN YÜKSEK ORAN
%41,8
Fiziksel

İKİNCİ YÜKSEK ORAN
%36,4
Süreğen Hastalık

EN DÜŞÜK GRUP
%2 Çoklu Engel

ENGEL TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIM

ÖNE ÇIKAN BULGU

Fiziksel engel ve süreğen hastalık öne çıkıyor

Engeli bulunan yaşlı yakınlarının yaklaşık beşte ikisinde fiziksel engel, üçte birden fazlasında süreğen hastalık bildirilmektedir. Görme ve işitme güçlükleri daha küçük fakat kayda değer grupları oluşturmakta; çoklu yanıt yapısı bir kişide birden fazla engel türünün bulunabildiğini göstermektedir.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir.

Engelli Raporu Bulunanlar Çoğunlukta

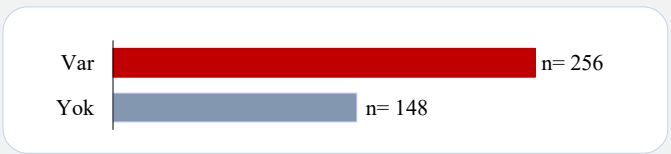
Toplam Katılımcı n = 404

İnfografik 168. Yaşlı Yakınlarının Engelli Raporu Bulunması Durumuna Göre Dağılımı

ENGELLİ RAPORU
%63,4
Var

ENGELLİ RAPORU
%36,6
Yok

ENGELLİ RAPORU

ÖNE ÇIKAN BULGU

Engelli raporu bulunanlar çoğunlukta

Engeli bulunan yaşlı yakınlarının yaklaşık üçte ikisinin engelli raporu vardır; yaklaşık üçte birinin ise raporu bulunmamaktadır. Raporu olmayan grubun büyüklüğü, hak ve hizmetlere erişim açısından ayrıca değerlendirilmesi gereken bir alan oluşturmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Engelli Raporunda Bağımsızlık Düzeyi İlk Sırada

Toplam Katılımcı n = 256

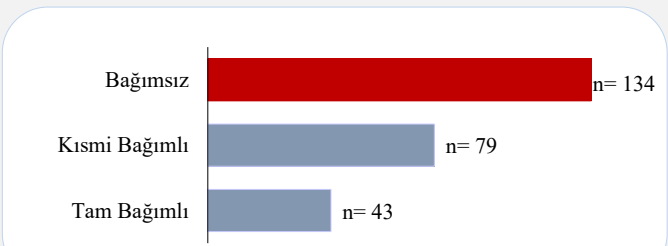
İnfografik 169. Engelli Raporu Bulunan Yaşlı Yakınlarının Bağımlılık Derecesi

KISMİ BAĞIMLI
%30,9

TAM BAĞIMLI
%16,8

BAĞIMSIZ
%52,3

BAĞIMLILIK DERECESİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Rapor sahiplerinin yaklaşık yarısı bağımsız

Engelli raporu bulunan yaşlı yakınlarının yaklaşık yarısı bağımsız, yaklaşık onda üçü kısmi bağımlı ve yaklaşık altıda biri tam bağımlıdır. Buna göre rapor sahiplerinin önemli bir bölümü günlük yaşamda farklı düzeylerde desteğe ihtiyaç duyabilecek durumdadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Bağımlılık Derecesinde Cinsiyet Kırılımı

Toplam Katılımcı
n = 256

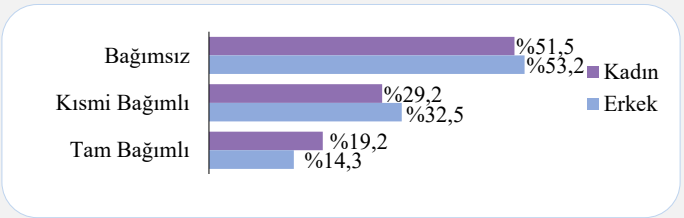
İnfografik 170. Engelli Raporu Olan Yaşlı Yakınlarının Cinsiyete Göre Bağımlılık Durumu

TAM BAĞIMLI
%19,2
Kadın

TAM BAĞIMLI
%14,3
Erkek

FARK
4,9 Puan
Tam bağımlı

BAĞIMLILIK DERECESİ VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Tam bağımlılık kadınlarda biraz daha yüksek

Engelli raporu bulunan kadın ve erkek yaşlı yakınlarında bağımsızlık düzeyi yaklaşık yarı yarıyadır. Tam bağımlılık kadınlarda yaklaşık beşte bir, erkeklerde ise yedide bir düzeyindedir; aradaki fark yaklaşık 5 puandır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Tam Bağımlılıkta Yaş Kırılımı

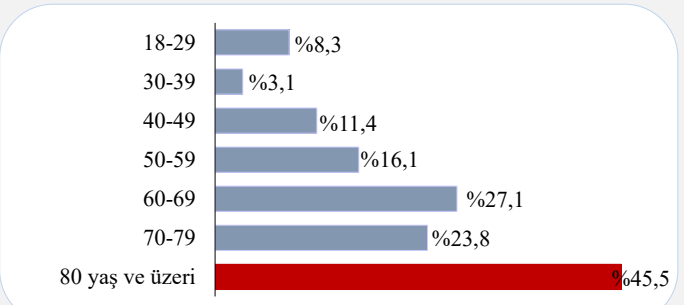
Toplam Katılımcı
n = 43

İnfografik 171. Tam Bağımlı Raporu Olan Yaşlı Yakınlarının Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

EN YÜKSEK YAŞ GRUBU
%45,5
80 yaş ve üzeri

EN DÜŞÜK YAŞ GRUBU
%3,1
30-39

TAM BAĞIMLILIK VE YAŞ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Tam bağımlılık ileri yaşlarda artıyor

Engelli raporu bulunan yaşlı yakınlarında tam bağımlılık ileri yaşlarda belirgin biçimde artmaktadır. 80 yaş ve üzerindeki grupta yaklaşık her iki kişiden biri tam bağımlıyken, 60–79 yaş aralığında bu düzey yaklaşık dörtte bir civarındadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

20 Yıldan Fazla Birlikte Yaşayanlar Çoğunlukta

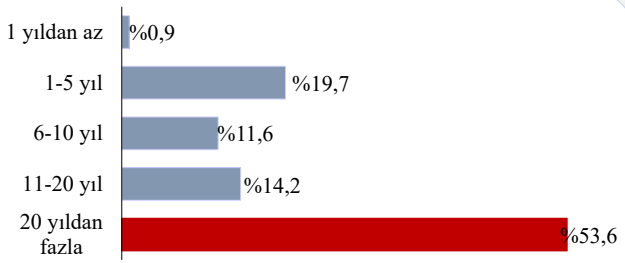
Toplam Katılımcı n = 7.051

İnfografik 172. Yaşlı Yakınlarının Yaşlı Büyüğüyle Birlikte Yaşama Süresi

EN YÜKSEK ORAN
%53,6
20 yıldan fazla

İKİNCİ YÜKSEK ORAN
%19,7
1-5 yıl

BİRLİKTE YAŞAMA SÜRESİNE GÖRE DAĞILIM

ÖNE ÇIKAN BULGU

Birlikte yaşam süresi çoğunlukla uzun

Yaşlı yakınlarının yarısından fazlası yaşlı büyüğüyle 20 yıldan uzun süredir birlikte yaşamaktadır. 11 yıl ve üzerindeki süreler birlikte değerlendirildiğinde yaklaşık üçte ikilik bir gruba ulaşılmaktadır; bu durum bakım ilişkisinin çoğu hanede uzun süreli olduğunu göstermektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Yaşlı Büyüğüne Günlük Düzenli Destek Veren Yaşlı Yakınları Açık Ara Çoğunlukta

Toplam Katılımcı n = 7.051

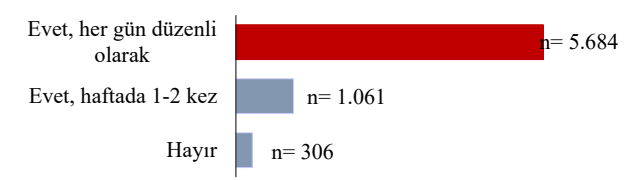
İnfografik 173. Yaşlı Yakınlarının Yaşlı Büyüğe Destek Verme Sıklığı

EN YÜKSEK ORAN
%80,6
Evet, her gün düzenli olarak

İKİNCİ YÜKSEK ORAN
%15,1
Evet, haftada 1-2 kez

EN DÜŞÜK ORAN
%4,3
Destek vermeyenler

DESTEK VERME SIKLIĞI

ÖNE ÇIKAN BULGU

Günlük destek açık ara en yaygın

Yaşlı yakınlarının yaklaşık beşte dördü yaşlı büyüğüne her gün düzenli destek vermektedir. Haftada bir veya iki kez destek verenler yaklaşık altıda bir düzeyindeyken hiç destek vermeyenler oldukça küçük bir gruptur.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

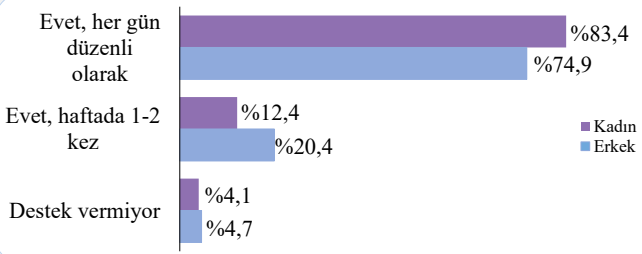
Destek Sıklığında Cinsiyet Kırılımı

Toplam Katılımcı
n = 7.051

İnfografik 174. Yaşlı Yakınlarının Cinsiyete Göre Yaşlı Büyüğüne Destek Verme Sıklığı

GÜNLÜK / KADIN	GÜNLÜK / ERKEK	FARK
%83,4	%74,9	8,5 Puan
Her gün düzenli	Her gün düzenli	Kadınlarda yüksek

DESTEK SIKLIĞI VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Günlük destek kadınlarda daha yaygın

Yaşlısına her gün düzenli destek veren kadınların oranı %83,4'tür. Her gün destek veren erkeklerin oranı ise %74,9'dur.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

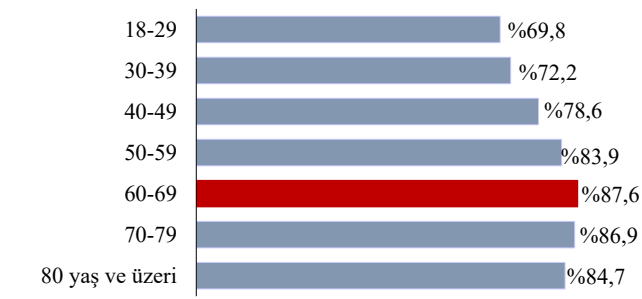
Günlük Destekte Yaş Kırılımı

Toplam Katılımcı
n = 7.051

İnfografik 175. Yaşlı Yakınlarının Yaş Gruplarına Göre Yaşlı Büyüğüne Günlük Destek Verme Durumu

EN YÜKSEK YAŞ GRUBU	EN DÜŞÜK YAŞ GRUBU	FARK ARALIĞI
%87,6	%69,8	17,8 Puan
60-69 yaş	18-29 yaş	

GÜNLÜK DESTEK VE YAŞ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Günlük destek tüm yaşlarda yüksek

Günlük destek olan yaşlı yakınlarında en yüksek pay %87,6 ile 60-69 yaş grubundadır. Bunu %86,9 ile 70-79 yaş grubu izlemektedir. Günlük destek verme bütün yaş gruplarında yüksek düzeydedir ve çoğu grupta dörtte üçün oldukça üzerindedir. En yüksek yoğunluk 60–69 yaş grubunda görülmekte; 50 yaş sonrasında yaklaşık on kişiden sekizinden fazlası her gün düzenli destek vermektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Ev Temizliği ve Yemek Hazırlama Öne Çıkıyor

İnfografik 176. Yaşlı Yakınlarının Yaşlı Büyüğe Günlük/Haftalık Destek Verdikleri Alanlar

Toplam Katılımcı n = 6.745

EN YÜKSEK ORAN
%74,5
Ev temizliği

İKİNCİ YÜKSEK ORAN
%73,2
Yemek hazırlama

ÜÇÜNCÜ YÜKSEK ORAN
%72,9
Alışveriş

DESTEK ALANLARINA GÖRE DAĞILIM

Ev Temizliği	Yemek Hazırlama	Alışveriş	Çamaşır-Bulaşık Yıkama	Sosyal Destek
%74,5	%73,2	%72,9	%70	%69,6
n = 5.032	n = 4.944	n = 4.927	n = 4.729	n = 4.700

Sağlık İşleri / Hastane Refakati	İlaç Kullanımı / Takibi	Ulaşım Desteği	Kişisel Bakım	Fatura Yatırma
%69,1	%60,4	%55,4	%48,7	%44,6
n = 4.669	n = 4.081	n = 3.743	n = 3.290	n = 3.009

ÖNE ÇIKAN BULGU

Ev işleri ve günlük yaşam desteği öne çıkıyor

Yaşlı büyüğüne günlük veya haftalık destek veren yaşlı yakınlarının yaklaşık dörtte üçü ev temizliği, yemek hazırlama ve alışverişte destek olmaktadır. Çamaşır-bulaşık, sosyal destek ve hastane refakati de yaklaşık on kişiden yedisinde görülmektedir. Kişisel bakım yaklaşık yarıda, fatura yatırma ise yarıya yakın bir grupta yer almaktadır.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir. Yaşlı büyüğüne destek olduğunu bildirenler (n=6.745) analize dahil edilmiştir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Diğer Destekler Yanında Manevi-Dini Destekler de Destek Alanları İçerisinde

İnfografik 177. Yaşlı Yakınlarının Yaşlı Büyüğe Günlük / Haftalık Destek Verdikleri Diğer Alanlar

Toplam Katılımcı n = 6.745

DİĞER DESTEK ALANLARINA GÖRE DAĞILIM

Isınma/Soğutma Desteği	İletişim Desteği	Para Yönetimi	Mali Destek
%42,8	%37,9	%35,7	%30,4
n = 2.890	n = 2.557	n = 2.410	n = 2.052

Manevi-Dini Hizmet	Ağır Bakım	Protez-Ortez Desteği	Destek Olduğum Alan Yok
%27,1	%9,6	%4,9	%1,3
n = 1.828	n = 651	n = 328	n = 88

ÖNE ÇIKAN BULGU

Isınma, iletişim ve para yönetimi öne çıkıyor

Diğer destek alanlarında ısınma/soğutma ve iletişim desteği yaklaşık beşte iki düzeyindedir. Para yönetimi yaklaşık üçte bir, mali destek onda üç, manevi-dini hizmet ise yaklaşık dörtte bir oranında görülmektedir. Ağır bakım yaklaşık onda bir, protez-ortez desteği ise yaklaşık yirmide bir düzeyindedir.

Soru çoklu yanıta açıktır, yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir. Yaşlı büyüğüne destek olduğunu bildirenler (n=6.745) analize dahil edilmiştir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

II. YAŞLILIK ŞÛRASI

Ulu çınarlarımızla birlikte geleceğe yürüyoruz

3.2. Yaşlı Yakınlarına İlişkin Nitel Veriler

NİTEL VERİLER

Yaşlı Yakınlarına Yöneltilen Açık Uçlu Soruların İçerik Analizi

n= 7051

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

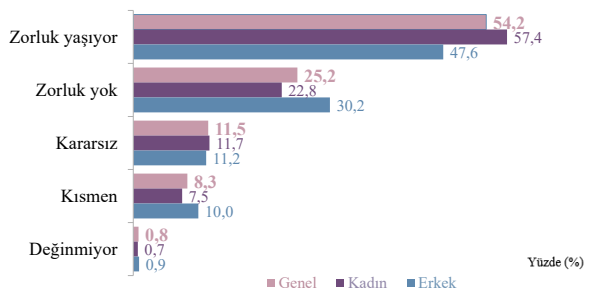
Yaşlı Yakınlarının Yarısından Fazlası Birlikteyken Zorluk Yaşıyor

İnfografik 178 (a). Kıymetli Büyükle Bir Aradayken Yaşanan Zorlayıcı veya Güçlük Yaşanmasına Neden Olan Durumların Varlığı

Toplam Katılımcı n =7051

EN YÜKSEK ORAN	CİNSİYET FARKI	İKİNCİ YÜKSEK
%54,2	9,8 puan	%25,2
Zorluk yaşıyor	Kadınlarda yüksek	Zorluk yok

ZORLUK YAŞAMA DURUMU

ÖNE ÇIKAN BULGU

Zorluk yaşama kadınlarda daha yaygın

Yaşlı yakınlarının yarısından fazlası kıymetli büyüğüyle birlikteyken çeşitli zorluklar yaşadığını belirtirken, % 8,3'ü kısmen zorluk yaşadığını ifade etmiştir. Buna karşın herhangi bir zorluk yaşamadığını beyan edenler ise yaklaşık dörtte bir düzeyindedir. Kadınlarda zorluk yaşama oranı ise erkeklerden yaklaşık 10 puan daha yüksektir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

İletişimsel ve İlişkisel Zorluklar En Önde

İnfografik 178 (b). Kıymetli Büyükle Bir Aradayken Yaşanan Zorlayıcı veya Güçlük Yaşanmasına Neden Olan Durumlar

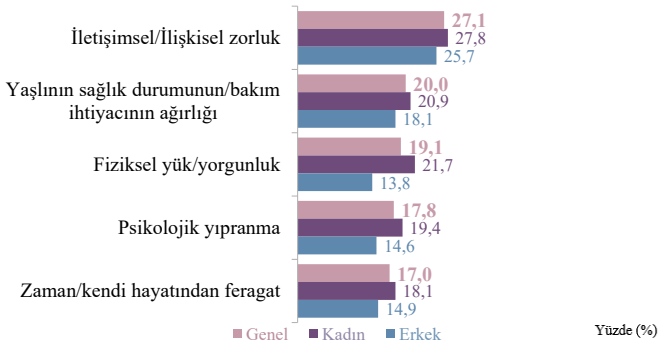
Toplam Katılımcı n =7051

EN YÜKSEK ORAN
%27,1
İletişimsel ve İlişkisel zorluklar

EN YÜKSEK CİNSİYET FARKI
7,9 puan
Fiziksel yük / Kadınlarda yüksek

İKİNCİ YÜKSEK
%20 **Sağlık durumunun ve bakım ihtiyacının ağırlığı**

YAŞANAN ZORLUKLAR

ÖNE ÇIKAN BULGU

İletişim ve ilişkisel zorluklar daha fazla

Katılımcıların beyanına göre en öne çıkan zorluk iletişimsel ve ilişkisel zorluklardır. Buna ek olarak, yaşlılarının bakım ihtiyaçlarının, yaşlı yakınlarını psikolojik-fiziksel açısından zorladığı ve yaşlı yakınlarının kendine zaman ayırma konusunda zorluk yaşadığı göze çarpmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Diğer Zorluklar

İnfografik 178 (c). Kıymetli Büyükle Bir Aradayken Yaşanan Zorlayıcı veya Güçlük Yaşanmasına Neden Olan Durumlar

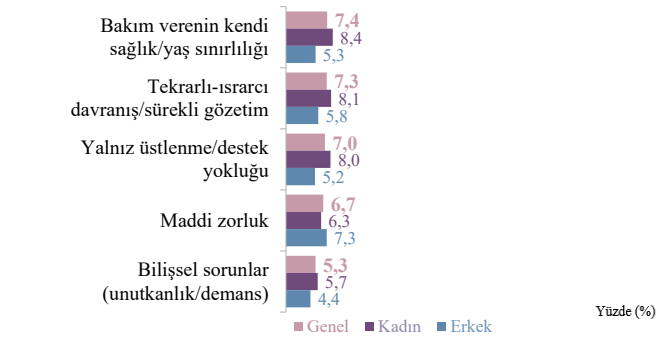
Toplam Katılımcı n =7051

EN YÜKSEK ORAN
%27,1
İletişimsel ve İlişkisel zorluklar

EN YÜKSEK CİNSİYET FARKI
7,9 puan
Fiziksel yük / Kadınlarda yüksek

İKİNCİ YÜKSEK
%20 **Sağlık durumunun ve bakım ihtiyacının ağırlığı**

YAŞANAN ZORLUKLAR

ÖNE ÇIKAN BULGU

Zorluk yaşamada kadınlar daha önde

Öte yandan yaşlı yakınlarının kendi yaşına ve sağlığına bağlı olarak yaşlısına bakmakta zorlanması (%7,4), yaşlı yakınlarının yaşlısını tekrarlayıcı ve ısrarcı davranışları yüzünden sürekli takip etmek durumunda kalması (%7,3), yaşlısıyla ilgilenirken-bakarken süreçte yalnız bırakılması (%7,0) ve unutkanlık-demans gibi bilişsel durumların bakım süreçlerini zorlaştırması, diğer zorluk gerekçelerinde olduğu gibi en çok kadınları zorlamaktadır. İfade edilen tüm zorluklar içerisinde sadece maddi zorluk (%7,3) erkeklerde kadınlara (%6,3) oranla daha yüksek seyretmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Her Dört Yaşlı Yakınından Biri Yaşa Dayalı Kötü Muameleye Tanıklık Bildiriyor

Toplam Katılımcı n = 7.051

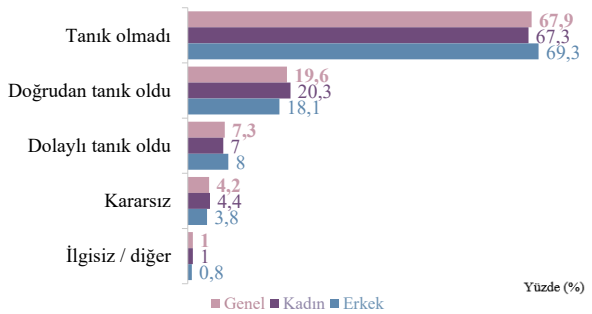
İnfografik 179. Yaşlı Yakınlarının Yaşlılara Karşı Haksız, Kırıcı veya İncitici Muameleye Tanık Olma Durumu

EN YÜKSEK ORAN
%67,9
Tanık olmadı

DOĞRUDAN TANIKLIK
%19,6
Doğrudan tanık oldu

DOĞRUDAN + DOLAYLI
%26,9
Yaklaşık her dört kişiden biri tanık

YAŞA DAYALI MUAMELE

ÖNE ÇIKAN BULGU

Her dört kişiden biri tanıklık bildiriyor

Yaşlı yakınlarının yaklaşık üçte ikisi çevresinde yaşa dayalı kötü muameleye tanık olmadığını belirtmiştir. Buna karşılık %19,6'sı kötü muameleye bizatihi şahitlik ederken, çevresinden duyarak ve/veya medyada görerek dolaylı olarak kötü muameleye şahit olduğunu ifade edenler %7,3 düzeyindedir. Bu veriler birlikte değerlendirildiğinde yaklaşık her dört kişiden biri (%26,9) yaşa dayalı kötü muameleye doğrudan veya dolaylı olarak tanıklık ettiğini bildirmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Yaşlı Ayrımcılığının Var Olduğunu Düşünenler Öne Çıkıyor

Toplam Katılımcı n = 7.051

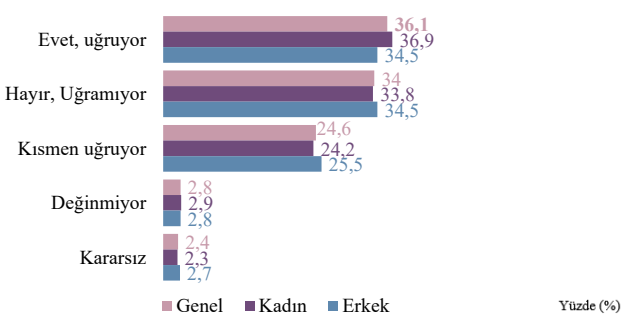
İnfografik 180. Yaşlı Yakınlarının Yaşlı Ayrımcılığının Varlığına İlişkin Görüşleri

EN YÜKSEK ORAN
%36,1
Evet, uğruyor

EVET + KISMEN
%60,7
Ayrımcılık algısı

CİNSİYET FARKI
2,4 Puan
Evet yanıtında

YAŞLI AYRIMCILIĞI GÖRÜŞÜ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Ayrımcılık algısı yaygın

Aynı katılımcılara "yaşlı ayrımcılığına" dair görüşleri sorulduğunda, yaşlı yakınlarının üçte birden fazlası yaşa dayalı ayrımcılığın var olduğunu, yaklaşık dörtte biri ise kısmen var olduğunu ifade edilmiştir. Bu iki beyan birlikte değerlendirildiğinde, yaşlı yakınlarının yaklaşık beşte üçünün yaşlı ayrımcılığının tamamen ya da kısmen var olduğunu düşündüğü görülmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Yaşlı Hakları Konusunda Bilgi Sahipliği Yaklaşık Yarısında

İnfografik 181. Yaşlı Yakınlarının Yaşlı Hakları Konusundaki Bilgi Durumu

Toplam Katılımcı n =7051

EN YÜKSEK ORAN	CİNSİYET FARKI	KISMEN BİLGİLİ
%48,3	5,4 Puan	%20,2
Bilgi sahibi	Bilgi sahibi değil	Yaklaşık beşte bir

YAŞLI HAKLARI BİLGİSİ

Bilgi sahibi %48,3
Kadın %47,1 Erkek %50,9

Kısmen bilgi sahibi %20,2
Kadın %20,1 Erkek %20,3

Değinmiyor %15,1
Kadın %14,7 Erkek %16,0

Bilgi sahibi değil %16,3
Kadın %18,1 Erkek %12,7

Kararsız %0,1
Kadın %0,1 Erkek %0,1

BİLGİ DÜZEYLERİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Bilgi düzeyi tam değil

Yaşlı yakınlarının yaklaşık yarısı yaşlının hakları konusunda bilgi sahibi olduğunu belirtmektedir. Yaklaşık beşte biri kısmen bilgi sahibidir; yaklaşık altıda biri ise bilgi sahibi olmadığını ifade etmektedir.
Yaşlı haklarına ilişkin bilgi eksikliği kadınlarda erkeklere kıyasla daha yüksek düzeydedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

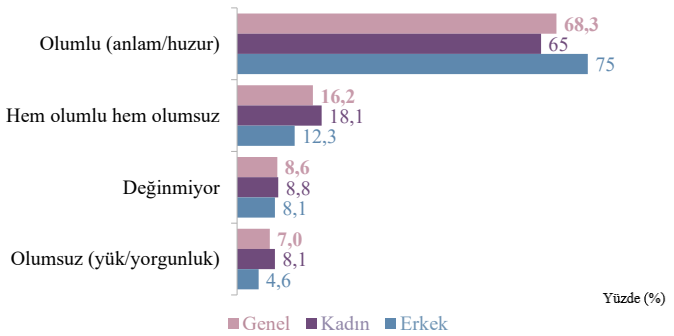
Yaşlı Bakımı Duygusal Olarak Çoğunlukla Olumlu Anlam Taşıyor

İnfografik. 182. Yaşlı Bakımının Yaşlı Yakınlarının Duygu Dünyasına ve Hayata Bakışına Etkisi

Toplam Katılımcı n =7051

EN YÜKSEK ORAN	CİNSİYET FARKI	KARMA ETKİ
%68,3	10 Puan	%16,2
Olumlu etki	Olumlu etki	Yaklaşık altıda bir

DUYGUSAL ETKİ VE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Bakım süreci çoğunlukla manen anlamlı bir fırsat

Yaşlı yakınlarının yaklaşık üçte ikisi yaşlısıyla ilgilenebilmeyi manen anlamlı bir fırsat, bir nasip olarak tanımlarken, katılımcıların yaklaşık altıda biri huzur ve yorgunluğu birlikte yaşadığını ifade etmiştir. Buna karşın sadece küçük bir grup süreci ağırlıklı olarak yük veya yorgunluk şeklinde tanımlamaktadır. Bakım sürecine dair olumlu anlatım ise erkeklerde daha yüksektir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Bakım Sorumluluğu Büyük Ölçüde Aile İçinde Üstleniliyor

İnfografik 183 (a). Aile İçinde Yaşlıya Bakım ve Destek Görevlerini Üstlenen Aile Fertleri

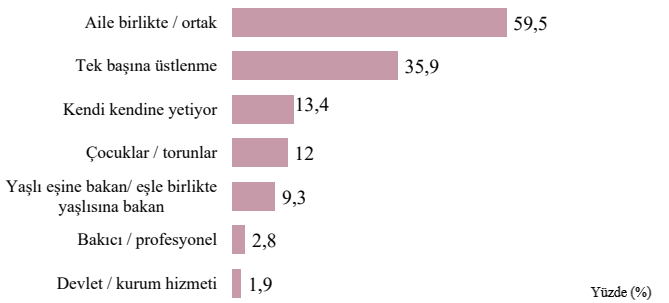
Toplam Katılımcı n = 7.051

EN YÜKSEK ORAN
%59,5
Aile Birlikte / Ortak

İKİNCİ YÜKSEK ORAN
%35,9
Tek başına üstlenme

ÜÇÜNCÜ ORAN
%13,4
Kendi kendine yetiyor

BAKIMI ÜSTLENENLER

ÖNE ÇIKAN BULGU

Aile içi bakım ve öne çıkıyor

Bakımın yaklaşık beşte üçü aile içinde ortak biçimde yürütülmektedir. Buna karşılık tek başına bakım üstlenme de üçte birin üzerinde önemli bir paya sahiptir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Tek Başına Bakım Sorumluluğunda Kadınlar Daha Önde

İnfografik 183 (b). Aile İçinde Yaşlıya Bakım ve Destek Görevlerini Üstlenen Aile Fertlerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

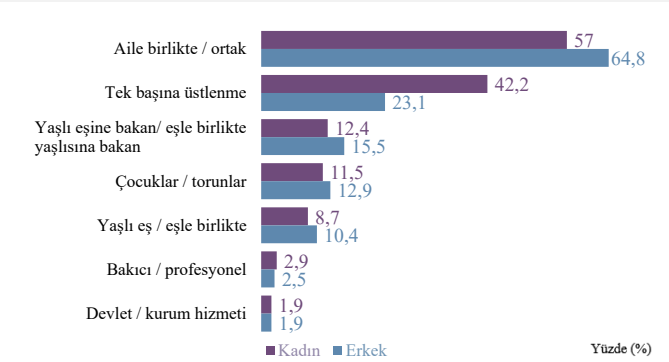
Toplam Katılımcı n = 7.051

EN YÜKSEK ORAN
%64,8
Erkeklerde aile birlikte / ortak

CİNSİYET FARKI
19,1 Puan
Tek başına üstlenmede

EN DÜŞÜK ORAN
%1,9
Devlet/ kurum hizmeti

BAKIMI ÜSTLENENLERDE CİNSİYET

ÖNE ÇIKAN BULGU

Aile içi bakım yaygın, tek başına üstlenme kadınlarda daha yüksek

Aile içinde ortak bakım her iki cinsiyette de ilk sıradadır. Buna karşılık tek başına bakım üstlenme kadınlarda yaklaşık beşte iki, erkeklerde dörtte birin altında olup 19,1 puanlık belirgin bir fark göstermektedir. Profesyonel ve kurumsal bakımın payı her iki grupta da düşüktür.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Bakım Düzenine İlişkin Önerilerde Devlet Desteği İlk Sırada

İnfografik 183 (c). Kıymetli Büyüğe Yönelik Bakım ve Destek Görevlerinin Üstlenilmesine İlişkin Öneriler

Toplam Katılımcı n = 7.051

EN YÜKSEK ORAN	İKİNCİ YÜKSEK ORAN	ÜÇÜNCÜ YÜKSEK ORAN
%13,8	%10	%8,2
Devlet desteği artmalı	Evde / Aile yanında sunulmalı	Kurumsal / Profesyonel sunum

BAKIM DÜZENİ İÇİN ÖNERİLER

Devlet desteği artmalı	Evde / aile yanında sunulmalı	Kurumsal/profesyonel hizmet sunumu
%13,8	%10,0	%8,2
Kadın %13,5 Erkek %14,5	Kadın %10,1 Erkek %9,7	Kadın %8,6 Erkek %7,3

ÖNE ÇIKAN BULGU

Devlet desteğinin artırılması önerisi ilk sırada

Devlet desteğinin artırılması bakım düzenine ilişkin en sık dile getirilen öneridir. Evde veya aile yanında hizmet sunumu ikinci, kurumsal/profesyonel hizmet sunumu üçüncü sıradadır. Bununla birlikte hiçbir önerinin yaklaşık yedide birlik düzeyi aşmaması, beklentilerin tek bir hizmet modelinde yoğunlaşmadığını göstermektedir. Kadın ve erkeklerin tercihleri ise büyük ölçüde benzerdir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Geleceğe Dair En Büyük Kaygı Sağlık ve Bakımın Sürdürülebilirliği

İnfografik 184 (a). Yaşlı Yakınlarının Kıymetli Büyüğüyle İlgili Gelecek Endişeleri

Toplam Katılımcı n = 7.051

EN YÜKSEK ENDİŞE	İKİNCİ ENDİŞE	ÜÇÜNCÜ ENDİŞE
%34,8	%32,2	%20,8
Sağlığın kötüleşmesi	Bakamama / yetişememe	Gelecek nesil / Toplum

GELECEK ENDİŞELERİ

ÖNE ÇIKAN BULGU

Sağlık ve bakımın sürdürülebilirliği temel kaygı

Sağlığın kötüleşmesi ve bakımı sürdürememe, yaşlı yakınlarının başlıca gelecek kaygılarıdır ve her ikisi de yaklaşık üçte bir düzeyindedir. Gelecek nesil ve topluma ilişkin endişeler ise yaklaşık beşte bir ile üçüncü sıradadır.
Yalnız kalma endişesi yaklaşık beşte birlik paya sahipken, ekonomik kaygı yaklaşık onda bir düzeyindir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Geleceğe Dair En Büyük Kaygı Sağlık ve Bakımın Sürdürülebilirliği

İnfografik 184 (b). Yaşlı Yakınlarının Kıymetli Büyüğüyle İlgili Gelecek Endişelerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

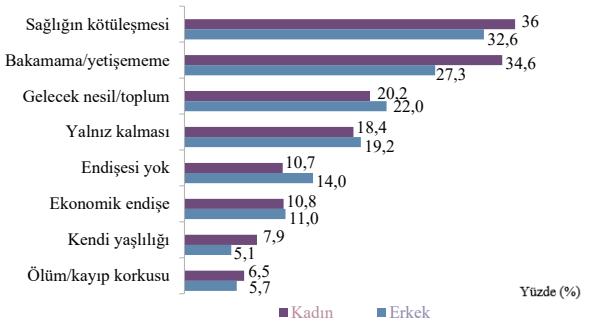
Toplam Katılımcı n = 7.051

KADINLARDA EN YÜKSEK ENDİŞE
%36
Kadınlar / Sağlığın kötüleşmesi

ERKEKLERDE DAHA YÜKSEK
1,8 Puan
Gelecek nesil / toplum

EN BÜYÜK CİNSİYET FARKI
7,3 Puan
Bakamama / yetişememe

GELECEK ENDİŞELERİNDE CİNSİYET FARKI

ÖNE ÇIKAN BULGU

Bakımı sürdürememe kaygısı kadınlarda daha belirgin

En belirgin cinsiyet farkı bakamama/yetişememe kaygısında görülmektedir. Bu endişe kadınlarda %34,6, erkeklerde %27,3'tür. Sağlığın kötüleşmesi de kadınlarda daha yüksekken, gelecek nesil/toplum ve yalnız kalma kaygıları erkeklerde sınırlı ölçüde daha yüksektir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

İlk Talep Evde Bakım ve Destek

İnfografik 184 (c). Yaşlı Yakınlarının Kıymetli Büyüğüyle İlgili Gelecek Endişelerine İlişkin Çözüm önerileri

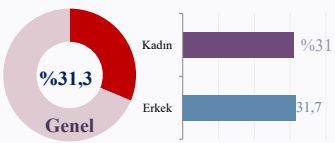
Toplam Katılımcı n = 7.051

İLK ÇÖZÜM ÖNERİSİ
%31,3
Evde sağlık-bakım / devlet desteği

DİĞER ÇÖZÜM ÖNERİSİ
%12,3
Huzurevi / gündüzlü bakım

GELECEK ENDİŞELERİNE DAİR ÇÖZÜMLER ÖNERİLERİ

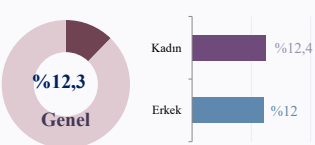
Evde sağlık-bakım/devlet desteği

Kadın %31,0 Erkek %31,7

ERKEK +0,7 Puan

Huzurevi /yatılı-gündüzlü bakım

Kadın %12,4 Erkek %12,0

KADIN +0,4 Puan

ÖNE ÇIKAN BULGU

Sağlık kaybı ve bakımı sürdürememe ilk sırada

Çözüm önerilerinde evde bakım ve devlet desteği yaklaşık her üç yaşlı yakınından birinin önceliğidir. Buna ek olarak erkeklerin oranı, kadınların az da olsa üzerindedir. Huzurevi / yatılı-gündüzlü bakım ise daha az tercih edilen bir öneri seçeneği iken, önerenler arasında kadın-erkek oranları birbirine oldukça yakın seyretmektedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Yaşam Kalitesi İçin Ekonomik Destek ve Zaman İhtiyacı Öne Çıkıyor

İnfografik 185 (a). Yaşlı Yakınının Kendi Yaşam Kalitelerini Korumak İçin En Önemli İhtiyaçları

Toplam Katılımcı
n = 7.051

EN YÜKSEK ORAN
%32,8
Maddi / ekonomik destek

İKİNCİ YÜKSEK
%28,0
Kendine zaman / mola

CİNSİYET FARKI
7,3 Puan
Zaman / mola ihtiyacında

YAŞAM KALİTESİ İHTİYAÇLARI

Maddi / Ekonomik Destek

Genel %32,8 | Kadın %32,3 | Erkek %33,9

Kendine Zaman / Mola

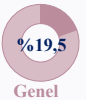
Genel %28 | Kadın %30,4 | Erkek %23,1

Sosyal Aktivite

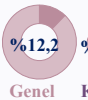
Genel %20,7 | Kadın %21,4 | Erkek %19,2

Beklentisi Yok

Genel %19,5 | Kadın %18 | Erkek %22,4

Evde Sağlık / Temizlik

Genel %12,2 | Kadın %12,7 | Erkek %11

ÖNE ÇIKAN BULGU

Ekonomik destek kadar kişisel zaman da önemli

Yaşlı yakınlarının yaklaşık üçte biri maddi ve ekonomik desteğe ihtiyaç duymaktadır.

Kendine zaman ayırma ya da mola verme ihtiyacı özellikle kadınlarda daha belirgindir.

Erkeklerde ise "beklentim yok" yanıtı kadınlara göre daha yüksek düzeydedir.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Yaşam Kalitesi İçin Ekonomik Destek ve Zaman İhtiyacı Öne Çıkıyor

İnfografik 185 (b). Yaşlı Yakınının Kendi Yaşam Kalitelerini Korumak İçin En Önemli İhtiyaçları

Toplam Katılımcı
n = 7.051

YAŞAM KALİTESİ İHTİYAÇLARI

Aile desteği / iş birliği

Genel %8,1 | Kadın %8,6 | Erkek %7,2

Psikolojik destek

Genel %7,5 | Kadın %8,6 | Erkek %5,3

Fiziksel çevre / ev

Genel %4,3 | Kadın %4,3 | Erkek %4,4

Profesyonel bakıcı desteği

Genel %7,7 | Kadın %8,7 | Erkek %5,8

Gündüz bakım/geçici bakım hizmetleri

Genel %7,2 | Kadın %7,5 | Erkek %6,4

ÖNE ÇIKAN BULGU

Aile içi destek ihtiyacı dikkat çekiyor

Ayrıca yaşlı yakınları açısından ek destek mekanizmalarında aile içi iş birliği ilk sıradadır.

Psikolojik destek ihtiyacı, kadınlarda erkeklere oranla daha belirgin biçimde yüksektir.

Fiziksel çevre / ev desteği de erkeklerde daha yüksek bir ihtiyaç olarak öne çıkmaktadır.

Yaşlılık Saha Araştırması 2025

Ekler

KODLAYICI KILAVUZU VE KOD KİTABI

Yaşlı Anketi

Yaşlılık Saha Araştırması 2025 · Açık Uçlu Soruların İçerik Analizi · İnfografik desteyle uyumlu güncel etiket seti

Kapsam	7 soru: 3 yargı (S1-S3) + 4 tema (S4-S7)
Kodlama birimi	Tek açık uçlu yanıt; yargıda tek kod, temalarda çok etiketli
Kullanım	İnsan kodlayıcılar (kör koşul) ve yapay zekâ kodlayıcıları için ortak yönerge

1. Genel Kodlama İlkeleri

- Yalnızca bu kılavuzu kullanın; başka kodlayıcılarla görüş alışverişi yapmayın (kör koşul).
- Yanıtın soru tekrarı/yankısı kanıt sayılmaz; üçüncü şahıs anlatımlar katılımcının beyanı olarak kodlanır.
- Yargı sorularında yanıt başına TEK kod verilir; iki yön birlikte anlatılıyorsa ağır basan hükmü kodlayın.
- Tema sorularında yanıtta karşılığı olan TÜM temaları işaretleyin (çok etiketli).
- Kararsız kaldığınız maddeye NOT sütununa kısa açıklama düşün.

2. Yargı Soruları ve Kategori Setleri

Kategori adları infografik destesindeki güncel etiketlerdir; parantez içinde eski kısaltma karşılıkları verilmiştir.

Tablo 1. Yaşlı anketi yargı soruları ve kategori setleri

Soru	Kategoriler (güncel etiketler)
S1 — "Ailenizle ilişkilerinizi nasıl tanımlarsınız? Destek gördüğünüzü düşünüyor musunuz?"	Destek görüyor / olumlu ilişki (P) · Olumsuz / zayıf ilişki (N) · Kısmen olumlu kısmen olumsuz (KI) · Değinmiyor (D). Dengeli-çelişkili anlatı = Kısmen; ağır basan yön varsa o kodlanır.
S2 — "Kendinizi toplumda ne kadar değerli ve saygın hissediyorsunuz?"	Değerli/saygın hissediyor (P) · Değerli/saygın hissetmiyor (N) · Kısmen değerli/saygın hissediyor (KI) · Kararsız (B) · Değinmiyor (D).
S3 — "Yaşlı olduğunuz için ayrımcılığa ya da kötü muameleye maruz kaldınız mı?"	Maruz kaldı (V) · Maruz kalmadı (YK) · Kısmen maruz kaldı (KI) · Kararsız (B) · Değinmiyor (D). Tek somut olay anlatımı = Maruz kaldı; "nadiren/pek olmaz" = Kısmen.

3. Tema Soruları ve Tema Setleri

Etiketler infografik destesiyle birebir aynıdır. Bir yanıt birden çok tema alabilir.

Tablo 2. S4 — "Günlük yaşamda moralinizi yükselten, sizi mutlu eden şeyler neler?" (13 tema)

Tema etiketi	Kapsam
1. Aile (çocuk/torun/eş/akraba)	Moral kaynağı olarak belirli aile üyelerinin anıldığı yanıtlar.
2. Arkadaş/komşu/sohbet	Arkadaşlık, komşuluk ve sohbet ortamları.
3. Sevdikleriyle/insanlarla birliktelik	Kişi belirtmeden birliktelik/beraberlik vurgusu.
4. Gezme/doğa/yürüyüş	Dışarı çıkma, doğa, gezinti, yürüyüş.
5. Hobi/medya (TV, müzik, oyun, el işi)	Kişisel uğraşlar ve medya tüketimi.
6. Sağlıklı olma/ağrısızlık	Sağlığın yerinde olması, ağrısız gün geçirme.
7. Bahçe/toprak/hayvan	Bahçe-toprak uğraşı ve hayvan besleme/bakma.
8. İbadet/maneviyat	İbadet, dua, dinî-manevî yaşantı.
9. Yemek-içme/çay-kahve	Yeme-içme keyfi, çay-kahve ritüelleri.
10. Çalışmak/üretkenlik	Çalışma, üretme, işe yarama duygusu.
11. Etkinlik/kurum faaliyetleri	Kurum/huzurevi/belediye etkinliklerine katılım.
12. Hiçbir şey / mutsuzluk	Hiçbir şeyin moral vermediği/mutsuzluk beyanı.
13. Ekonomik rahatlık	Maddi rahatlığın moral kaynağı olarak anılması.

Tablo 3. S5 — "Hangi sosyal faaliyetlere katılım sağlıyorsunuz? Hobileriniz veya ilgi alanlarınız neler?" (11 tema)

Tema etiketi	Kapsam
1. Aile/komşu ile sosyalleşme	Aile-komşu ziyaretleri, birlikte vakit geçirme.
2. TV izlemek / müzik dinlemek / okumak	Ev içi medya ve okuma uğraşları.
3. Bahçe işleri / evcil-sokak hayvanı beslemek / hayvancılık	Bahçe-toprak işleri; evcil, sokak ya da çiftlik hayvanlarıyla uğraş.
4. İbadet/cami	Cami cemaati, ibadet odaklı faaliyetler.
5. Kurum/belediye etkinlikleri	Huzurevi/belediye/kurum etkinliklerine katılım.
6. Yürüyüş/spor	Yürüyüş ve sportif faaliyetler.
7. El işi/sanat (dikiş, resim, atölye)	El işi, sanat ve atölye çalışmaları.
8. Gezi/seyahat	Gezi, seyahat, tur faaliyetleri.
9. Kahvehane / masa ve zihin oyunları	Kahvehane sosyalliği; okey, tavla vb. oyunlar.
10. Kültür-sanat etkinlikleri (tiyatro/konser)	Tiyatro, konser, sinema gibi etkinlikler.
11. Hobisi olmayanlar	Faaliyet/hobi belirtmeyen ya da katılmadığını söyleyen yanıtlar.

Tablo 4. S6 — "Yalnızlık, üzüntü ya da stres gibi duygularla nasıl başa çıkıyorsunuz?" (13 tema)

Tema etiketi	Kapsam
1. Sosyal destek (aile/arkadaş/paylaşma)	Yakınlarla konuşma, dertleşme, paylaşma.
2. İbadet/dua	Dua etme, ibadete yönelme.
3. Kabullenme/sabır/kafaya takmama	Kabullenme, sabretme, aldırmama stratejileri.
4. Uğraş/hobi	Bir uğraşa/hobiye yönelerek oyalanma.
5. Yürüyüş/dışarı çıkma	Yürüyüşe çıkma, ortam değiştirme.
6. Yalnız kalma / kendi kendini dinleme	İçe çekilme, yalnız kalmayı tercih etme.
7. Ağlama	Ağlayarak rahatlama.
8. Bu duyguları yaşamıyor	Yalnızlık/üzüntü/stres yaşamadığı beyanı.
9. Başa çıkamıyor	Baş edemediğini, çaresiz kaldığını söyleme.
10. Profesyonel destek/ilaç	Doktor/psikolog desteği ya da ilaç kullanımı.
11. Uyku/dinlenme	Uyuyarak/dinlenerek atlatma.
12. Öfke/sinirlilik tepkisi	Öfkelenme, sinirle dışa vurma.
13. Nefes/yazma gibi teknikler	Nefes egzersizi, yazma vb. bireysel teknikler.

Tablo 5. S7 — "Bugünkü aklınızla yirmili yaşlarınızdaki kendinize ne söylemek isterdiniz?" (14 tema)

Tema etiketi	Kapsam
1. Gençlik döneminin kıymetini bilme	Gençliğin/zamanın kıymetini bil öğüdü.
2. Sağlığa dikkat	Sağlığını koru, zararlı alışkanlıklardan uzak dur.
3. Meslek/çalışma/kariyer	Çalışmaya, mesleğe, kariyere dair öğütler.
4. Eğitim/okumak	Oku, eğitimini tamamla öğüdü.
5. Hayatı yaşa/gez	Hayatını yaşa, gez, ertelenme pişmanlığı.
6. Üzülme/kafaya takma öğüdü	Üzülme, dert etme, kafana takma öğüdü.
7. Aileye/sevdiklerine değer verme	Aileye ve sevdiklerine vakit ayır/değer ver.
8. Akıllı/tedbirli olma öğüdü	Akıllı ol, tedbirli davran, hata yapma öğüdü.
9. Evlilik/eş seçimi	Evlilik kararı ve eş seçimine dair öğütler.
10. Para/birikim/yatırım	Para biriktir, yatırım yap öğüdü.
11. İyi insan olma/kimseyi kırmama	Dürüstlük, iyilik, kimseyi kırmama öğüdü.
12. Pişmanlık yok/memnun	Hayatından memnun; değiştireceği bir şey yok.
13. Maneviyat/ibadet	İbadete/maneviyata önem ver öğüdü.
14. Yalnız kalmama/sosyal bağ kurma	Sosyal bağlarını koru, yalnız kalma öğüdü.

KODLAYICI KILAVUZU VE KOD KİTABI

Yaşlı Yakını Anketi

Yaşlılık Saha Araştırması 2025 · Açık Uçlu Soruların İçerik Analizi · İnfografik desteyle uyumlu güncel etiket seti

Kapsam	8 soru: 4 yargı (S1-S4) + 4 tema (S5-S8)
Kodlama birimi	Tek açık uçlu yanıt; yargıda tek kod, temalarda çok etiketli
Kullanım	İnsan kodlayıcılar (kör koşul) ve yapay zekâ kodlayıcıları için ortak yönerge

1. Genel Kodlama İlkeleri

- Yalnızca bu kılavuzu kullanın; başka kodlayıcılarla görüş alışverişi yapmayın (kör koşul).
- Yanıtın soru tekrarı/yankısı kanıt sayılmaz; üçüncü şahıs anlatımlar katılımcının beyanı olarak kodlanır.
- Yargı sorularında yanıt başına TEK kod verilir; iki yön birlikte anlatılıyorsa ağır basan hükmü kodlayın.
- Tema sorularında yanıtta karşılığı olan TÜM temaları işaretleyin (çok etiketli).
- Kararsız kaldığınız maddeye NOT sütununa kısa açıklama düşün.

2. Yargı Soruları ve Kategori Setleri

Kategori adları infografik destesindeki güncel etiketlerdir; parantez içinde eski kısaltma karşılıkları verilmiştir.

Tablo 6. Yaşlı yakını anketi yargı soruları ve kategori setleri

Soru	Kategoriler (güncel etiketler)
S1 — "Çevrenizde, yalnızca yaşından ötürü haksız, kırıcı veya incitici muameleye maruz kaldığını gördüğünüz kimseler var mı?"	(Doğrudan tanık oldu) var (V) · (Tanık olmadı) yok (YK) · (Dolaylı tanık oldu) kısmen (KI) · Kararsız (B) · (ilgisiz/ diğer) Değinmiyor (D). Somut tanıklık = Var; yalnız kanaat beyanı = Kararsız; duyum/medya = Kısmen.
S2 — "Sizce insanlar, yaşlarından dolayı başkalarının ayrımcılığına uğruyor mu? Ne düşünüyorsunuz?"	Evet, uğruyor (V) · Hayır, uğramıyor (YK) · Kısmen uğruyor (KI) · Kararsız (B) · Değinmiyor (D).
S3 — "Kıymetli büyüğünüzün hakları konusunda bilgi sahibi misiniz? Sorumluluklarınız hakkında ne düşünüyorsunuz?"	Bilgi sahibi (V) · Kısmen bilgi sahibi (KI) · Bilgi sahibi değil (YK) · Kararsız (B) · Değinmiyor (D).
S4 — "Kıymetli büyüğünüzün ihtiyaçlarını gidermek duygu dünyanızı ve hayata bakışınızı nasıl etkiliyor?"	Olumlu — anlam/huzur (P) · Olumsuz — yük/ yorgunluk (N) · Hem olumlu hem olumsuz (KI) · Değinmiyor (D). Dengeli-çelişkili anlatı = Hem olumlu hem olumsuz.

3. Tema Soruları ve Tema Setleri

Etiketler infografik destesiyle birebir aynıdır. Bir yanıt birden çok tema alabilir.

Tablo 7. S5 — "Ailenizde kıymetli büyüğünüze yönelik bakım ve destek görevlerini kim üstleniyor; sizce bu hizmetler nasıl sunulmalı?" (9 tema)

Tema etiketi	Kapsam
1. Aile birlikte/ortak	Bakımın aile üyelerince birlikte/dönüşümlü üstlenildiği anlatılar.
2. Tek başına üstlenme (kendisi)	Bakımı yalnızca yanıtlayanın yürüttüğü anlatılar.
3. Kendi kendine yetiyor	Büyüğün bakım gerektirmediği, öz yeterli olduğu beyanlar.
4. Çocuklar/torunlar üstleniyor	Bakımın çocuk/torun kuşağınca yürütüldüğü anlatılar.
5. Yaşlı eşine bakan / Eşiyle birlikte yaşlısına bakan	Eş bakımı düzenlemeleri.
6. Bakıcı/profesyonel destek	Ücretli bakıcı ya da profesyonel destek kullanımı.
7. Devlet/kurum hizmeti alıyor	Kamu/kurum bakım hizmetinden yararlanma.
8. ÖNERİ: devlet desteği artmalı	Hizmet sunumuna dair devlet desteği talebi (öneri kodu).
9. ÖNERİ: evde/aile yanında sunulmalı	Hizmetin evde/aile ortamında verilmesi önerisi (öneri kodu).
10. ÖNERİ: Kurumsal / profesyonel hizmet sunumu	Hizmetin huzurevi, bakım merkezi ya da profesyonel kadrolarca sunulması önerisi (öneri kodu).

Tablo 8. S6 — "Kıymetli büyüğünüzle bir arada olduğunuzda sizi zorlayan veya güçlük yaşamanıza neden olan durumlarla karşılaşıyor musunuz?" (12 tema)

Tema etiketi	Kapsam
1. Fiziksel yük / yorgunluk	Kaldırma-taşıma, banyo/tuvalet/bez desteği, uykusuzluk, bedensel yorgunluk.
2. Psikolojik yıpranma	Stres, bunalma, üzüntü, sabır zorlanması, duygusal tükenmişlik.
3. İletişim / ilişkisel zorluk	Huysuzluk, inatçılık, söz dinlememe, tartışma, kırıcı davranış.
4. Bilişsel sorunlar	Unutkanlık, demans/Alzheimer, karıştırma, tanımama.
5. Sağlık süreçleri	Hastane, randevu, ilaç takibi, tedavi işlerinin yürütülme yükü (süreç; hastalığın kendisi değil).
6. Yaşlının sağlık durumunun / bakım ihtiyacının ağırlığı	Hastalığın kendisinin ağırlığı: felç, Parkinson, denge kaybı, alt kaçırma, yatalaklık.
7. Zaman / kendi hayatından feragat	Kendine vakit ayıramama, iş/sosyal kısıt, yalnız bırakamama nedeniyle eve bağlanma.
8. Maddi zorluk	Ekonomik yük, bakım masrafları, geçim güçlüğü.
9. Yalnız üstlenme / destek yokluğu	Bakımı tek başına yürütme; kardeşlerin/çevrenin destek vermemesi.
10. Bakım verenin kendi sağlık / yaş sınırlılığı	Bakım verenin kendi hastalığı ya da yaşlılığı nedeniyle gücünün yetmemesi ("ben de hastayım/yaşlıyım" anlatıları).
11. Tekrarlı-ısrarcı davranış / sürekli gözetim	Aynı şeyleri tekrar etme, ısrar, sürekli söylenme; gözden ayıramama.
12. Zorluk belirtmiyor	Zorluk yok diyor ya da hiçbir zorluk içeriği yok. Başka temayla birleşmez.

Kurallar: "Yok ama bazen X" / "X dışında zorluk yok" → X kodlanır, 12 verilmez. Sevgi/görev söylemi zorluğu geçersiz kılmaz ("severek bakıyorum ama kendime vakit kalmıyor" → 7).

Tablo 9. S7 — "Büyüklerinizle ilgili geleceğe dair sizi endişelendiren konular nelerdir; çözümü için ne yapılabilir?" (10 tema)

Tema etiketi	Kapsam
1. Sağlığın kötüleşmesi/ yatalak olma	Büyüğün sağlığının bozulması, yatalaklık korkusu.
2. Bakamama/yetişememe kaygısı	Bakımı sürdürememe, yetişememe endişesi.
3. Yalnız kalması	Büyüğün yalnız kalması endişesi.
4. Gelecek nesil/toplum kaygısı	Yaşlılığa toplumsal bakışa/geleceğe dair kaygılar.
5. Ekonomik endişe	Geçim ve bakım maliyeti kaygısı.
6. Kendi yaşlılığına dair endişe	Yanıtlayanın kendi yaşlılığına ilişkin kaygısı.
7. Ölüm/kayıp korkusu	Büyüğü kaybetme korkusu.
8. Endişesi yok	Endişe bildirmeyen yanıtlar.
9. ÇÖZÜM: evde sağlık/ devlet desteği	Çözüm önerisi: evde sağlık ve devlet desteği (öneri kodu).
10. ÇÖZÜM: Huzurevi / Yatılı ve Gündüzlü Bakım Hizmeti	Çözüm önerisi: kurumsal bakım hizmetleri (öneri kodu).

Tablo 10. S8 — "Kendi yaşam kalitenizi korumak için en çok nelere ihtiyaç duyuyorsunuz; devletten ve toplumdan beklentileriniz neler?" (10 tema)

Tema etiketi	Kapsam
1. Maddi/ekonomik destek beklentisi	Maddi destek, maaş/yardım talepleri.
2. Kendine zaman/mola ihtiyacı	Bakım verenin dinlenme ve kişisel zaman ihtiyacı.
3. Sosyal aktivite/etkinlik	Sosyal yaşam ve etkinlik talepleri.
4. Evde sağlık/temizlik hizmeti	Evde sağlık ve ev işleri desteği talebi.
5. Aile desteği/iş birliği beklentisi	Aile üyelerinden destek/iş birliği beklentisi.
6. Profesyonel bakıcı desteği	Bakıcı/profesyonel destek talebi.
7. Psikolojik destek ihtiyacı	Psikolojik destek talebi.
8. Gündüz bakım / geçici bakım hizmetleri	Gündüzlü/geçici kurumsal bakım talebi.
9. Fiziksel çevre/ev düzenlemesi	Ev/çevre düzenlemesi ihtiyacı.
10. Beklentisi yok/ kendimiz hallederiz	Beklenti bildirmeyen yanıtlar.

Tablo 11. Soru kodu anahtarı — uyum tablolarında (Tablo 12-20) kullanılan kodların karşılıkları

Kod	Anket	Tür	Soru
S1	Yaşlı	yargı	Ailenizle ilişkilerinizi nasıl tanımlarsınız? Destek gördüğünüzü düşünüyor musunuz?
S2	Yaşlı	yargı	Kendinizi toplumda ne kadar değerli ve saygın hissediyorsunuz?
S3	Yaşlı	yargı	Yaşlı olduğunuz için ayrımcılığa ya da kötü muameleye maruz kaldınız mı?
S4	Yaşlı	tema	Günlük yaşamda moralinizi yükselten, sizi mutlu eden şeyler neler?
S5	Yaşlı	tema	Hangi sosyal faaliyetlere katılım sağlıyorsunuz? Hobileriniz veya ilgi alanlarınız neler?
S6	Yaşlı	tema	Yalnızlık, üzüntü ya da stres gibi duygularla nasıl başa çıkıyorsunuz?
S7	Yaşlı	tema	Bugünkü aklınızla yirmili yaşlarınızdaki kendinize ne söylemek isterdiniz?
S1	Yakını	yargı	Çevrenizde, yalnızca yaşından ötürü haksız, kırıcı veya incitici muameleye maruz kaldığını gördüğünüz kimseler var mı?
S2	Yakını	yargı	Sizce insanlar, yaşlarından dolayı başkalarının ayrımcılığına uğruyor mu? Ne düşünüyorsunuz?
S3	Yakını	yargı	Kıymetli büyüğünüzün hakları konusunda bilgi sahibi misiniz? Sorumluluklarınız hakkında ne düşünüyorsunuz?
S4	Yakını	yargı	Kıymetli büyüğünüzün ihtiyaçlarını gidermek duygu dünyanızı ve hayata bakışınızı nasıl etkiliyor?
S5	Yakını	tema	Ailenizde kıymetli büyüğünüze yönelik bakım ve destek görevlerini kim üstleniyor; sizce bu hizmetler nasıl sunulmalı?
S6	Yakını	tema	Kıymetli büyüğünüzle bir arada olduğunuzda sizi zorlayan veya güçlük yaşamanıza neden olan durumlarla karşılaşıyor musunuz?
S7	Yakını	tema	Büyüklerinizle ilgili geleceğe dair sizi endişelendiren konular nelerdir; çözümü için ne yapılabilir?
S8	Yakını	tema	Kendi yaşam kalitenizi korumak için en çok nelere ihtiyaç duyuyorsunuz; devletten ve toplumdan beklentileriniz neler?

Not: Her ankette yargı soruları S1'den, tema soruları yargıların ardından kesintisiz numaralandırılmıştır; kodlar her anketin kendi içinde okunmalıdır.

Tablo 12. Yaşlı anketi ortak madde setinde kodlayıcılar arası uyum — kappa ve parantez içinde ham uyum yüzdesi (tema satırlarında tema-bazlı medyan kappa ve tam küme eşleşme yüzdesi; n=50/soru)

Soru	Tür	K1–K2	K1–K3	K1–API	K1–Çapraz Model	K1–Referans
S1	kapalı	0,530 (%74)	0,479 (%72)	0,389 (%64)	0,515 (%76)	0,425 (%68)
S2	kapalı	0,473 (%80)	0,642 (%86)	0,509 (%80)	0,606 (%84)	0,590 (%84)
S3	kapalı	1,000 (%100)	0,490 (%96)	1,000 (%100)	1,000 (%100)	0,660 (%98)
S4	tema	0,65 (%60)	0,73 (%58)	0,65 (%54)	0,73 (%56)	0,79 (%58)
S5	tema	0,85 (%64)	0,89 (%70)	0,83 (%68)	0,91 (%78)	0,89 (%74)
S6	tema	0,79 (%56)	0,90 (%62)	0,85 (%62)	0,90 (%68)	0,70 (%52)
S7	tema	0,62 (%34)	0,74 (%44)	0,66 (%36)	0,72 (%50)	0,56 (%36)

Not: K1 = birinci insan kodlayıcı (araştırmacı); K2 ve K3 = ikinci ve üçüncü bağımsız insan kodlayıcılar; K1–K2 = insanlar arası uyum; API = üretim kodlayıcısı (Claude Sonnet 4.6, uygulama programlama arayüzü üzerinden); Çapraz Model = bağımsız çapraz model kodlayıcısı; Referans = geliştirme aşamasındaki kör yapay zekâ oturumu (Claude Fable 5); Sözlük = kural tabanlı yaklaşım. Model-model çiftleri ve sözlük karşılaştırmaları Tablo 20'de raporlanmaktadır.Tema satırlarındaki parantez içi değer tam küme eşleşmesidir: yanıttaki tüm temaların iki kodlayıcıda birebir örtüşme oranı; tek temanın ayrışması bile uyumsuzluk sayılan katı bir ölçüttür ve medyan kappa ile birlikte okunmalıdır.

Tablo 13. Yaşlı anketinde ikinci insan kodlayıcının (K2) tüm kodlayıcılarla uyumu — kappa ve parantez içinde ham uyum yüzdesi (tema satırlarında tema-bazlı medyan kappa ve tam küme eşleşme yüzdesi; n=50/soru)

Soru	Tür	K2–K1	K2–K3	K2–API	K2–Çapraz Model	K2–Referans
S1	kapalı	0,530 (%74)	0,932 (%96)	0,704 (%82)	0,679 (%82)	0,799 (%88)
S2	kapalı	0,473 (%80)	0,335 (%72)	0,449 (%76)	0,401 (%74)	0,429 (%76)
S3	kapalı	1,000 (%100)	0,490 (%96)	1,000 (%100)	1,000 (%100)	0,660 (%98)
S4	tema	0,65 (%60)	0,90 (%72)	0,88 (%70)	0,86 (%70)	0,83 (%62)
S5	tema	0,85 (%64)	0,92 (%76)	0,91 (%70)	0,92 (%76)	0,92 (%78)
S6	tema	0,79 (%56)	0,81 (%6)	0,86 (%62)	0,86 (%58)	0,79 (%60)
S7	tema	0,62 (%34)	0,69 (%46)	0,62 (%32)	0,76 (%56)	0,67 (%38)

Not: Kısaltmalar Tablo 12 ile aynıdır. Soruların çoğunda üretim kodlayıcısının (API) K2 ile uyumu, K1 ile K2 arasındaki uyuma eşit ya da ondan yüksektir. S6'da K2–K3 için tam küme eşleşmesi %6 olmasına rağmen tema-bazlı medyan kappa 0,81'dir. Tam küme eşleşmesinde tek bir temadaki farklılık yanıtın tamamını uyumsuz saydığı için iki ölçü arasında belirgin fark oluşmuştur.

Tablo 14. Yaşlı anketinde üçüncü insan kodlayıcının (K3) tüm kodlayıcılarla uyumu — kappa ve parantez içinde ham uyum yüzdesi (tema satırlarında tema-bazlı medyan kappa ve tam küme eşleşme yüzdesi; n=50/soru)

Soru	Tür	K3–K1	K3–K2	K3–API	K3–Çapraz Model	K3–Referans
S1	kapalı	0,479 (%72)	0,932 (%96)	0,698 (%82)	0,706 (%84)	0,828 (%90)
S2	kapalı	0,642 (%86)	0,335 (%72)	0,864 (%94)	0,864 (%94)	0,859 (%94)
S3	kapalı	0,490 (%96)	0,490 (%96)	0,490 (%96)	0,490 (%96)	0,378 (%94)
S4	tema	0,73 (%58)	0,90 (%72)	0,92 (%78)	0,96 (%82)	0,90 (%76)
S5	tema	0,89 (%70)	0,92 (%76)	0,92 (%78)	0,92 (%78)	0,92 (%80)
S6	tema	0,90 (%62)	0,81 (%6)	0,95 (%80)	1,00 (%90)	0,84 (%74)
S7	tema	0,74 (%44)	0,69 (%46)	0,78 (%44)	0,93 (%68)	0,81 (%48)

Not: Kısaltmalar Tablo 12 ile aynıdır; K3 = üçüncü bağımsız insan kodlayıcı. K3'ün üretim kodlayıcısıyla uyumu, soruların çoğunda iki insan kodlayıcıyla uyumuna eşit ya da ondan yüksektir. S6'da K2–K3 için tam küme eşleşmesi %6 olmasına rağmen tema-bazlı medyan kappa 0,81'dir. Tam küme eşleşmesinde tek bir temadaki farklılık yanıtın tamamını uyumsuz saydığı için iki ölçü arasında belirgin fark oluşmuştur.

Tablo 15. Yaşlı yakını anketi ortak madde setinde kodlayıcılar arası uyum — kappa ve parantez içinde ham uyum yüzdesi (tema satırlarında medyan kappa ve tam küme yüzdesi; n=50/soru)

Soru	Tür	K1–K2	K1–K3	K1–API	K1–Çapraz Model	K1–Referans
S1	kapalı	0,752 (%86)	0,923 (%96)	0,922 (%96)	0,961 (%98)	0,961 (%98)
S2	kapalı	0,546 (%68)	0,585 (%72)	0,537 (%68)	0,627 (%74)	0,528 (%68)
S3	kapalı	0,683 (%82)	0,802 (%88)	0,740 (%84)	0,761 (%86)	0,732 (%84)
S4	kapalı	0,660 (%86)	0,669 (%84)	0,751 (%88)	0,693 (%84)	0,739 (%88)
S5	tema	0,70 (%40)	0,65 (%38)	0,73 (%68)	0,79 (%54)	0,71 (%62)
S6	tema	0,54 (%42)	0,75 (%56)	0,76 (%52)	0,83 (%58)	0,82 (%64)
S7	tema	0,49 (%34)	0,63 (%46)	0,65 (%36)	0,72 (%42)	0,63 (%38)
S8	tema	0,73 (%52)	0,89 (%66)	0,90 (%66)	0,77 (%66)	0,79 (%56)

Not: Kısaltmalar Tablo 12 ile aynıdır.

Tablo 16. Yaşlı yakını anketinde ikinci insan kodlayıcının (K2) tüm kodlayıcılarla uyumu — kappa ve parantez içinde ham uyum yüzdesi (tema satırlarında medyan kappa ve tam küme yüzdesi; n=50/soru)

Soru	Tür	K2–K1	K2–K3	K2–API	K2–Çapraz Model	K2–Referans
S1	kapalı	0,752 (%86)	0,718 (%84)	0,718 (%84)	0,751 (%86)	0,751 (%86)
S2	kapalı	0,546 (%68)	0,707 (%80)	0,654 (%76)	0,658 (%76)	0,709 (%80)
S3	kapalı	0,683 (%82)	0,604 (%76)	0,644 (%78)	0,727 (%84)	0,698 (%82)
S4	kapalı	0,660 (%86)	0,558 (%80)	0,558 (%80)	0,637 (%82)	0,483 (%78)
S5	tema	0,70 (%40)	0,45 (%28)	0,58 (%34)	0,58 (%38)	0,34 (%26)
S6	tema	0,54 (%42)	0,65 (%46)	0,62 (%44)	0,71 (%54)	0,69 (%48)
S7	tema	0,49 (%34)	0,49 (%42)	0,56 (%28)	0,58 (%36)	0,55 (%38)
S8	tema	0,73 (%52)	0,69 (%48)	0,72 (%48)	0,61 (%44)	0,57 (%38)

Not: Kısaltmalar Tablo 12 ile aynıdır. İki insan kodlayıcı ile üretim kodlayıcısının çiftleri, yakını anketinde birbirine yakın bantlarda seyretmektedir.

Tablo 17. Yaşlı yakını anketinde üçüncü insan kodlayıcının (K3) tüm kodlayıcılarla uyumu — kappa ve parantez içinde ham uyum yüzdesi (tema satırlarında medyan kappa ve tam küme yüzdesi; n=50/soru)

Soru	Tür	K3–K1	K3–K2	K3–API	K3–Çapraz Model	K3–Referans
S1	kapalı	0,923 (%96)	0,718 (%84)	0,923 (%96)	0,961 (%98)	0,961 (%98)
S2	kapalı	0,585 (%72)	0,707 (%80)	0,850 (%90)	0,792 (%86)	0,908 (%94)
S3	kapalı	0,802 (%88)	0,604 (%76)	0,876 (%92)	0,839 (%90)	0,841 (%90)
S4	kapalı	0,669 (%84)	0,558 (%80)	0,844 (%92)	0,853 (%92)	0,756 (%88)
S5	tema	0,65 (%38)	0,45 (%28)	0,73 (%44)	0,59 (%46)	0,78 (%32)
S6	tema	0,75 (%56)	0,65 (%46)	0,76 (%58)	0,79 (%62)	0,88 (%72)
S7	tema	0,63 (%46)	0,49 (%42)	0,75 (%48)	0,80 (%54)	0,78 (%58)
S8	tema	0,89 (%66)	0,69 (%48)	0,94 (%80)	0,88 (%60)	0,81 (%56)

Not: Kısaltmalar Tablo 12 ile aynıdır. Yakını anketinde K3'ün üretim kodlayıcısıyla uyumu tüm sorularda 0,58 ve üzerindedir.

Tablo 18. İnsan kodlayıcı çiftlerinde soru bazlı uyum — kappa (yargı sorularında Cohen kappa, tema sorularında tema-bazlı medyan kappa; n=50/soru)

Soru	Tür	K1–K2	K1–K3	K2–K3
		Yaşlı Anketi		
S1	yargı	0,530	0,479	0,932
S2	yargı	0,473	0,642	0,335
S3	yargı	1,000	0,490	0,490
S4	tema	0,65	0,73	0,90
S5	tema	0,85	0,89	0,92
S6	tema	0,79	0,90	0,81
S7	tema	0,62	0,74	0,69
		Yaşlı Yakını Anketi		
S1	yargı	0,752	0,923	0,718
S2	yargı	0,546	0,585	0,707
S3	yargı	0,683	0,802	0,604
S4	yargı	0,660	0,669	0,558
S5	tema	0,70	0,65	0,45
S6	tema	0,54	0,75	0,65
S7	tema	0,49	0,63	0,49
S8	tema	0,73	0,89	0,69

Not: Kısaltmalar Tablo 12 ile aynıdır; K3 = üçüncü bağımsız insan kodlayıcı. Ham uyum yüzdeleri soru düzeyinde Tablo 12-17'de raporlanmaktadır.

Tablo 19. İnsan-model çiftlerinde soru bazlı uyum — kappa

Soru	Tür	K1–API	K2–API	K3–API	K1–Çapraz Model	K2–Çapraz Model	K3–Çapraz Model	K1–Referans	K2–Referans	K3–Referans
Yaşlı Anketi										
S1	yargı	0,389	0,704	0,698	0,515	0,679	0,706	0,425	0,799	0,828
S2	yargı	0,509	0,449	0,864	0,606	0,401	0,864	0,590	0,429	0,859
S3	yargı	1,000	1,000	0,490	1,000	1,000	0,490	0,660	0,660	0,378
S4	tema	0,65	0,88	0,92	0,73	0,86	0,96	0,79	0,83	0,90
S5	tema	0,83	0,91	0,92	0,91	0,92	0,92	0,89	0,92	0,92
S6	tema	0,85	0,86	0,95	0,90	0,86	1,00	0,70	0,79	0,84
S7	tema	0,66	0,62	0,78	0,72	0,76	0,93	0,56	0,67	0,81
Yaşlı Yakını Anketi										
S1	yargı	0,922	0,718	0,923	0,961	0,751	0,961	0,961	0,751	0,961
S2	yargı	0,537	0,654	0,850	0,627	0,658	0,792	0,528	0,709	0,908
S3	yargı	0,740	0,644	0,876	0,761	0,727	0,839	0,732	0,698	0,841
S4	yargı	0,751	0,558	0,844	0,693	0,637	0,853	0,739	0,483	0,756
S5	tema	0,73	0,58	0,73	0,79	0,58	0,59	0,71	0,34	0,78
S6	tema	0,76	0,62	0,76	0,83	0,71	0,79	0,82	0,69	0,88
S7	tema	0,65	0,56	0,75	0,72	0,58	0,80	0,63	0,55	0,78
S8	tema	0,90	0,72	0,94	0,77	0,61	0,88	0,79	0,57	0,81

Not: Üç insan kodlayıcının her biri, üç yapay zekâ kodlayıcısıyla (API, Çapraz Model, Referans) ayrı ayrı karşılaştırılmıştır.

Tablo 20. Model-model çiftleri ve elenen yöntemde soru bazlı uyum — kappa

Soru	Tür	Çapraz Model–API	Çapraz Model–Referans	API–Referans	API–Sözlük
			Yaşlı Anketi		
S1	yargı	0,751	0,74	0,796	0,446
S2	yargı	0,825	0,82	0,864	0,293
S3	yargı	1,000	0,66	0,660	0,320
S4	tema	0,98	0,88	0,79	0,81
S5	tema	0,91	0,92	0,91	0,75
S6	tema	1,00	0,83	0,86	0,70
S7	tema	0,78	0,82	0,63	0,47
			Yaşlı Yakını Anketi		
S1	yargı	0,961	1,00	0,961	0,621
S2	yargı	0,737	0,76	0,762	0,439
S3	yargı	0,842	0,94	0,781	0,495
S4	yargı	0,854	0,62	0,756	0,496
S5	tema	0,78	0,47	0,70	0,36
S6	tema	0,81	0,91	0,81	0,40
S7	tema	0,70	0,64	0,65	0,38
S8	tema	0,82	0,65	0,73	0,53

Not: Sözlük kolonu, görülmemiş veride yetersiz kalarak elenen kural tabanlı yöntemin denetim amaçlı kaydıdır; model-model çiftleri tablonun en dar ve en yüksek bantlarında yer almaktadır.

Kaynakça

Anthropic. (2025). Claude Sonnet 4.6 [Büyük dil modeli]. https://www.anthropic.com

Anthropic. (2026). Claude Fable 5 [Büyük dil modeli]. https://www.anthropic.com

Chew, R., Bollenbacher, J., Wenger, M., Speer, J. ve Kim, A. (2023). LLM-assisted content analysis: Using large language models to support deductive coding. arXiv:2306.14924.

Cohen, J. (1960). A coefficient of agreement for nominal scales. Educational and Psychological Measurement, 20(1), 37-46.

Krippendorff, K. (2018). Content analysis: An introduction to its methodology (4. baskı). SAGE.

Landis, J. R. ve Koch, G. G. (1977). The measurement of observer agreement for categorical data. Biometrics, 33(1), 159-174.

Ziems, C., Held, W., Shaikh, O., Chen, J., Zhang, Z. ve Yang, D. (2024). Can large language models transform computational social science? Computational Linguistics, 50(1), 237-291.

II. YAŞLILIK ŞÛRASI

Ulu çınarlarımızla birlikte geleceğe yürüyoruz

aile.gov.tr